

LETNO POROČILO 2018

REVIDIRANO

POKOJNINSKIH KRITNIH SKLADOV

Adriatic Slovenica d. d.

VSEBINA

1.	LETNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV	6
1.1	PREDSTAVITEV SKUPINE KRITNIH SKLADOV	6
1.2	OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE ČLANOV	8
1.3	PRENOSI SREDSTEV MED KRITNIMI SKLADI IZ SKUPINE KRITNIH SKLADOV	8
1.4	STROŠKI UPRAVLJANJA IN POSLOVANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	9
1.5	SKUPNA IZPOSTAVLJENOST POSAMEZNIH OZIROMA DOLOČENIM OSEBAM	10
1.6	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	12
1.7	POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	13
1.8	POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	16
1.9	IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE UPRAVLJAVCA.....	20
1.10	REVIZORJEVO MNENJE	21
1.11	MNENJE ODBORA SKUPINE KRITNIH SKLADOV	24
2.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO	
50«	28
2.1	POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA.....	28
2.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	42
2.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	43
2.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA.....	47
2.5	POJASNILA K IZKAZOM	55
2.6	POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA.....	62
2.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	65
2.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	68
2.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	68
3.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI	
MED 50 DO 60«	72
3.1	POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA.....	72
3.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	85
3.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	86
3.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA.....	89
3.5	POJASNILA K IZKAZOM	97
3.6	POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA.....	104
3.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	107
3.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	110

3.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	110
4.	LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI	
OD 60«	114	
4.1	POROČILO O POSLOVANJU	114
4.2	IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA	128
4.3	RAČUNOVODSKI IZKAZI.....	129
4.4	TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA.....	132
4.5	POJASNILA K IZKAZOM	141
4.6	POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA.....	148
4.7	POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA	151
4.8	REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA	154
4.9	DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA.....	155

LETNO POROČILO 2018

SKUPINE KRITNIH SKLADOV,
ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla

1. LETNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV

A. POSLOVNO POROČILO SKUPINE KRITNIH SKLADOV

1.1 PREDSTAVITEV SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je oblikovana na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega zavarovanja (PDPZ) in zagotavlja finančno optimizacijo varčevanja za dodatno pokojnino ter prinaša pomembne davčne ugodnosti tako zaposlenim kot delodajalcem. Z optimalnim dodatnim individualnim vplačilom v Pokojninsko varčevanje AS si lahko varčevalec zniža davčno osnovo in tako v celoti izkoristi dodatno davčno olajšavo, ki mu pripada po zakonu. Delodajalcu se za vplačila, ki jih plačuje v korist varčevalca, prizna davčna olajšava pri davku od dobička pravnih oseb in pri davku od dohodkov iz dejavnosti za leto, v katerem so bila izvedena vplačila.

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS je izvajalec dveh pokojninskih načrtov, in sicer:

- Pokojninski načrt Pokojninsko varčevanje AS – individualno
- Pokojninski načrt Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno.

Skupino kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS sestavljajo trije kritni skladi, ki so oblikovani kot ločeno premoženje in jih upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist njihovih članov, z namenom pridobitve pravic iz dodatnega pokojninskega varčevanja. Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ni pravna oseba.

Imena posameznih kritnih skladov iz skupine kritnih skladov

Premoženje članov se, v okviru skupine kritnih skladov glede na ciljno starostno skupino, opredeljeno za posamezni kritni sklad, razvršča v tri kritne sklade:

- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50**, namenjen osebam do 50. leta starosti,
- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60**, namenjen osebam med 50. in 60. letom,
- kritni sklad **Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60**, namenjen osebam starejšim od 60 let.

Upravljavac skupine kritnih skladov

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec.

Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.adriatic-slovenica.si](http://www.adriatic-slovenica.si).

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica z dnem 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so KD Skladi d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja

s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 3. 5. 2016.

Firma: KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma: KD Skladi d. o. o.
Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka: 5834457
Davčna številka: 56687036

Skrbnik skupine kritnih skladov

Firma: Abanka Vipa d. d.
Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 16. 4. 2015.

Odbor skupine kritnih skladov

Skupina kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ima odbor skupine kritnih skladov. Odbor je strokovni organ, ki ga sestavlja pet članov, od tega trije predstavniki varčevalcev in dva predstavnika delodajalcev, ki financirajo pokojninski načrt.

Ime in priimek

Rok Hladnik, predsednik do 31. 7. 2018
Mojca Vergan Štirn, predsednica od 17. 12. 2018
Tomaž Boltin, namestnik predsednika od 17. 12. 2018
Gregor Wolf, član
Srečko Frangež, član
Tjaša Škerlič, član

Člani odbora delujejo neodvisno in z zavarovalnico niso povezani na način, ki bi lahko vodil v konflikt interesov. Odbor spremlja poslovanje skupine kritnih skladov ter nadzoruje delo upravljavca skupine kritnih skladov.

V ta namen ima naslednje pristojnosti:

- daje mnenje k letnemu poročilu skupine kritnih skladov;
- daje mnenje k spremembam pravil upravljanja skupine kritnih skladov, razen v primeru obveznih uskladitev z zakonodajnimi spremembami;
- daje mnenje k spremembam izjave o naložbeni politiki v delu, ki se nanaša na strateško porazdelitev sredstev glede na vrsto in trajanje obveznosti skupine kritnih skladov;
- predlaga spremembe stroškov in provizije za upravljanje, preverja uspešnost poslovanja glede na doseženo donosnost in glede na doseženo donosnost v primerjavi z drugimi izvajalci;
- daje mnenje k poročilom upravljavca skupine kritnih skladov o tveganjih, katerim je skupina kritnih skladov izpostavljena;
- obravnava način in pravilnost obveščanja delodajalcev in članov kolektivnega pokojninskega načrta;

- obravnava poročilo o pritožbah v zvezi z delovanjem skupine kritnih skladov.

V primeru ugotovitve nepravilnosti pri poslovanju skupine kritnih skladov odbor od upravljavca zahteva odpravo nepravilnosti v primernem roku in zahteva poročilo o odpravi ugotovljenih nepravilnosti.

Če upravljavec ne odpravi nepravilnosti pri poslovanju v postavljenem roku ali v postavljenem roku ne ukrepa ustrezno ali ne pripravi poročila o odpravi ugotovljenih nepravilnosti, odbor o ugotovljenih nepravilnostih ali o neustreznem ukrepanju obvesti nadzorni organ upravljavca ter Agencijo za zavarovalni nadzor.

1.2 OBVEŠČANJE IN INFORMIRANJE ČLANOV

Zavarovalnica omogoča članu elektronski vpogled v vrednost premoženja in vplačila na osebnem pokojninskem računu na osebni portalu, dostopnem prek spletne strani zavarovalnice (www.as.si). Zavarovalnica najkasneje do 31. januarja tekočega leta vsako leto po stanju na dan 31. decembra prejšnjega leta na osebni portalu objavi potrdilo o stanju na osebni pokojninskem računu člana in podatek o vseh vplačilih v skupino kritnih skladov v preteklem letu, oboje ločeno po varčevalnih računih za vplačila delodajalca in za individualna vplačila s strani člana. Na zahtevo člana zavarovalnica izda tudi pisno potrdilo o vrednosti premoženja. Zavarovalnica na svoji spletni strani objavlja vse zakonsko predpisane podatke in dokumente o poslovanju kritnih skladov.

Na zahtevo člana zavarovalnica najkasneje v 15 dneh po prejemu pisne zahteve brezplačno poda informacije o:

- pravicah v primeru prenehanja zaposlitve pri delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, in možnostih prenosa premoženja v drug pokojninski sklad;
- pravicah iz naslova varčevanja in možnostih izplačila ob rednem prenehanju varčevanja;
- pravicah glede prenosa premoženja med kritnimi skladi zavarovalnice;
- pravicah glede prenosa premoženja v pokojninske sklade drugega upravljavca.

Zavarovalnica članu na njegovo zahtevo izroči brezplačni izvod pokojninskega načrta, v katerega je vključen, ki ga izvaja skupina kritnih skladov, pravila upravljanja skupine kritnih skladov, obvestila o vseh spremembah pravil upravljanja skupine kritnih skladov v preteklem letu, izjave o naložbeni politiki skupine kritnih skladov, letnega poročila skupine kritnih skladov ter dokumenta oziroma dokumentov, ki vsebujejo informacije o možnostih izbire med posameznimi kritnimi skladi z različnimi naložbenimi politikami, izpostavljenosti tveganju, celotnih stroškov poslovanja posameznih kritnih skladov ter vrstah in strukturi naložb posameznih kritnih skladov.

1.3 PRENOSI SREDSTEV MED KRITNIMI SKLADI IZ SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Ko član doseže starost, na podlagi katere se uvršča v starostno skupino z manj tvegano naložbeno politiko od naložbene politike, ustrezne njegovi starosti v skladu z naložbeno politiko življenjskega cikla (doseže mejno starost), zavarovalnica prenese denarna sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini v roku treh let. To izvede v najbolj ugodnem trenutku za člana. Zavarovalnica v kritni sklad, v katerega se član uvršča v starostno skupino na podlagi svoje starosti, ne prenese tistih sredstev, ki so že naložena v kritnem skladu, ki je namenjen višji starostni skupini (ne prenašajo se sredstva, ki so že naložena v kritnem skladu z manj tvegano naložbeno politiko).

Prenos sredstev v nov kritni sklad izvrši zavarovalnica najkasneje v treh letih od prvega naslednjega obračunskega dne po dnevu, ko član dopolni mejno starost kritnega sklada. Zavarovalnica izvrši prenos sredstev v enkratnem znesku in brez stroškov za člana, pri čemer pri odločitvi za prenos zasleduje cilj največje ekonomske koristi za člana, tako z vidika donosnosti kot tveganja. Ob izpolnitvi starostnega pogoja in nato enkrat na mesec vse do opravljenega prenosa zavarovalnica preveri korist prenosa za člana. Pri vsakršni presoji o prenosu sredstev zavarovalnica upošteva izključno pretekle tehnične indikatorje gibanja svetovnega delniškega indeksa MSCI AS World index.

Zavarovalnica obvesti člana o prenosu sredstev na osebni portalu, dostopnem prek spletne strani zavarovalnice, najkasneje v roku trideset dni po izvedeni spremembi. Zavarovalnica vsa vplačila v dobro člana, prejeta od dne, ko dopolni

mejno starost kritnega sklada, razporeja v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, v katero se član po novem uvršča.

Član lahko v skladu z določili pokojninskega načrta enkrat letno brezplačno zahteva, da se sredstva iz obstoječega kritnega sklada skupine kritnih skladov prenesejo v drug kritni sklad iz te skupine, za katerega je značilna enaka ali manj tvegana naložbena politika od tiste, ki ustreza starostni skupini člana. Član pa ne more zahtevati prenosa sredstev, ki mu jih je financiral delodajalec, iz pokojninskega načrta kolektivnega varčevanja v pokojninski načrt individualnega varčevanja.

1.4 STROŠKI UPRAVLJANJA IN POSLOVANJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Stroški upravljanja in poslovanja skupine kritnih skladov so vsi stroški, ki nastanejo v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja skupine kritnih skladov in skrbniških storitev ter se lahko poravnajo iz sredstev kritnih skladov.

Provizija za upravljanje

Provizija za upravljanje, ki jo prejema upravljavec, je določena v odstotku od povprečne letne čiste vrednosti sredstev (v nadaljevanju skrajšano ČVS) posameznega kritnega sklada v okviru skupine kritnih skladov. Povprečna letna ČVS kritnega sklada na zadnji obračunski dan v koledarskem letu se izračuna kot aritmetična sredina ČVS kritnega sklada na obračunske dneve v tekočem letu. Provizija za upravljanje se izplačuje mesečno, in sicer v roku petnajstih delovnih dni po preteku obračunskega obdobja za pretekli mesec.

Provizija za upravljanje za posamezni kritni sklad se obračunava največ v višini 1 % na letni ravni, pri čemer so obračuni mesečni, in sicer največ v višini 1%/12.

Provizija za upravljanje je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 % na letni ravni (0,6%/12 na mesečni ravni) in variabilnega dela provizije za upravljanje v višini največ 0,4 % na letni ravni (največ 0,4%/12 na mesečni ravni). Upravljavec določi za vsako posamezno koledarsko leto višino variabilnega dela provizije za upravljanje za posamezni kritni sklad. Pri tem je glavno merilo dosežen donos posameznega kritnega sklada v preteklem letu. Upravljavec se lahko odloči za znižanje variabilnega dela provizije za upravljanje v primeru izrazito podpovprečnih donosnosti kritnega sklada v relaciji na njihove zgodovinske ravni. O morebitni spremembi višine upravljalvske provizije za upravljanje zavarovalnica obvesti člane v okviru letnega obveščanja.

Za leto 2018 znaša upravljalvska provizija za vse kritne sklade v skupini kritnih skladov 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Provizija za opravljanje skrbniških storitev

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja skupine kritnih skladov, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Vrste drugih stroškov, ki smejo bremeniti premoženje kritnih skladov na podlagi opravljanja storitve upravljanja skupine kritnih skladov

Upravljavec je upravičen dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer:

- stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb;
- stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa;
- stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila skupine kritnih skladov in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila skupine kritnih skladov;

- stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo;
- stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada;
- stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun posameznega kritnega sklada ali skupine kritnih skladov v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja skupine kritnih skladov če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo;
- davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem;
- stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada;
- stroškov skrbniških storitev skrbnika in
- stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Vrste drugih stroškov, ki bremenijo premoženje kritnih skladov v zvezi z opravljanjem skrbniških storitev za skupino kritnih skladov

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

Delitev stroškov med skupino kritnih skladov in kritnimi skladi

Provizija za upravljanje in skrbniške storitve neposredno bremeni sredstva tistih kritnih skladov, na katere se nanaša. Enako praviloma velja za druge stroške, ki smejo bremeniti premoženje kritnih skladov v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja kritnih skladov in skrbništva za skupino kritnih skladov. Izjemoma lahko zaradi zunanjih okoliščin ali ekonomije obsega in s tem znižanja stroškov za vse udeležene kritne sklade (npr. stroškov za hkratni vstop več kritnih skladov na posamezne organizirane trge, stroškov postopkov, v katerih bi bilo udeleženih več kritnih skladov ipd.) pride do razdelitve stroškov med tiste kritne sklade, na katere bi se stroški nanašali, in sicer po ključu, ki zagotavlja ustrezno obremenitev posameznih kritnih skladov (npr. za vse udeležene kritne sklade v enakem razmerju, če gre za njihov vstop na posamezne trge, ali sorazmerno premoženju posameznega kritnega sklada, ki se nanaša na udeležbo več kritnih skladov v postopku, ali sorazmerno velikosti ČVS udeleženega kritnega sklada, če gre za stroške, ki jih izvajalci storitev zaračunajo v skupnem znesku na podlagi skupne velikosti sredstev več kritnih skladov itd.).

1.5 SKUPNA IZPOSTAVLJENOST POSAMEZNYM OZIROMA DOLOČENIM OSEBAM

Omejitev izpostavljenosti kritnega sklada posameznim in posebej določenim osebam določa zakon, ki ureja dodatno pokojninsko varčevanje.

Zakon omejuje izpostavljenost naložb kritnega sklada posamezni osebi, ki v razmerju do kritnega sklada nastopa kot izdajateljica finančnih instrumentov ali prejemnica depozitov oziroma v obeh vlogah skupaj. Posebej obravnava izpostavljenost kritnega sklada posamezni osebi, če ta spada v posebno kategorijo oseb. Takšne osebe so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti posameznim osebam

Kritni sklad ima lahko v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga enega samega izdajatelja naloženih največ 5 % vrednosti svojih sredstev. Izpostavljenost do enega izdajatelja se lahko poveča do največ 10 % vrednosti sredstev kritnega sklada, vendar skupna vrednost naložb z izpostavljenostjo do enega izdajatelja nad 5 % vrednosti sredstev kritnega sklada ne sme presegati 40 % vrednosti sredstev kritnega sklada. Če je ta izdajatelj primerna banka, se lahko izpostavljenost

poveča na 20 % vrednosti sredstev kritnega sklada, vendar se vanjo všttevajo tudi depoziti kritnega sklada pri njej. 20 % vrednosti sredstev kritnega sklada znaša tudi najvišja skupna izpostavljenost osebam, ki so vključene (povezane) v eno skupino.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti posebnim kategorijam oseb

Izpostavljenost pri naložbah v tržne vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izda ali zanje jamči oseba, ki spada v posebno kategorijo oseb, navedeno zgoraj, lahko doseže tudi do 100 % sredstev kritnega sklada, če so ta sredstva naložena vsaj v šest različnih izdaj te osebe in če naložba v nobeno od teh izdaj ne preseže 30 % vrednosti sredstev kritnega sklada.

Splošne značilnosti omejitev izpostavljenosti delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, in zavarovalnici

Skupna izpostavljenost kritnega sklada delodajalcu, ki financira pokojninski načrt, lahko znaša največ 5 % sredstev kritnega sklada. V to omejitev se všttevajo naložbe kritnega sklada v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izda delodajalec, vrednost morebitnih depozitov pri njem in vrednost morebitnih drugih naložb, povezanih z njim. Skupna izpostavljenost kritnega sklada skupini, ki ji pripada delodajalec, ne sme preseči 10 % vrednosti sredstev kritnega sklada. Te omejitve izpostavljenosti kritnega sklada ne veljajo, če je delodajalec, ki financira pokojninski načrt, Republika Slovenija.

Z zavarovalnico in njenimi povezanimi osebami je sklepanje poslov s finančnimi instrumenti, katerih predmet so naložbe kritnih skladov, prepovedano po zakonu. Ne glede na to, da ni absolutne prepovedi naložb kritnega sklada v vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih je ali jih bo izdala zavarovalnica ali njena povezana oseba, kritni skladi v takšnih finančnih instrumentih ne bodo imeli naložb.

Skupna izpostavljenost skupine kritnih skladov do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljcev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD SKLADI d. o. o.	-	-	40,06 %	- %
Na dan 31. 12. 2018				
KD SKLADI d. o. o.	-	-	8,53 %	25,80 %

Skupna izpostavljenost skupine kritnih skladov do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po poštenu vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	946.562	7,96 %	509.894	5,75 %

B. ZBIRNI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRITNIH SKLADOV**1.6 RAČUNOVODSKI IZKAZI**

V tem poglavju so predstavljeni računovodski izkazi Skupine kritnih skladov življenjskega cikla, ki so sestavljeni iz treh kritnih skladov, in sicer kritni sklad AS Drzni do 50, AS Umirjeni med 50 do 60 in AS Zajamčeni od 60. Skladi življenjskega cikla so pričeli s svojim poslovanjem dne 1. 2. 2016. Računovodski izkazi Skupine kritnih skladov so tako seštevki postavk iz posameznih računovodskih izkazov kritnih skladov AS Drzni do 50, AS Umirjeni med 50 do 60 in AS Zajamčeni od 60.

1.6.1 Zbirni izkaz finančnega položaja

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA			
Finančne naložbe	1.7.2	10.488.653	7.924.616
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:			
		2.139.777	2.238.308
- dolžniški vrednostni papirji		589.227	590.650
- lastniški vrednostni papirji		1.550.550	1.647.658
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		8.348.875	5.686.307
- dolžniški vrednostni papirji		1.968.733	839.694
- lastniški vrednostni papirji		6.380.143	4.846.613
Terjatve	1.7.3	477.175	455.819
Druge terjatve		477.175	455.819
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	1.7.4	946.562	509.894
Zunajbilančna sredstva		66.482	11.131
Druge zunajbilančna sredstva		66.482	11.131
OBVEZNOSTI			
Zavarovalno-tehnične rezervacije	1.7.5	11.886.157	8.890.294
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		(211.223)	342.182
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		12.097.380	8.523.199
Poslovne obveznosti	1.7.6	14.547	11.188
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		12.845	10.647
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		421	-
Druge poslovne obveznosti		1.281	541
Druge obveznosti	1.7.6	11.699	13.725
Zunajbilančne obveznosti		66.482	11.131
Druge zunajbilančne obveznosti		66.482	11.131

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 13 do 20 so sestavni del računovodskih izkazov

Schema bilance stanja se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

1.6.2 Zbirni izkaz poslovnega izida

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Finančni prihodki	1.8.2	1.098.075	569.201
Prihodki od dividend in deležev		60.066	34.599
Prihodki od obresti		50.489	(25.704)
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		154.144	150.899
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		832.948	408.557
Drugi finančni prihodki		429	850
Finančni odhodki	1.8.2	(1.469.440)	(232.187)
Odhodki za obresti		(540)	(548)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(190.578)	(34.682)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(1.278.068)	(196.045)
Drugi finančni odhodki		(255)	(912)
Rezultat iz naložbenja		(371.365)	337.013
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	1.8.7	(139.427)	(100.456)
Provizija za upravljanje		(103.716)	(67.056)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(18.082)	(14.241)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(13.697)	(17.360)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(3.766)	(1.723)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(166)	(77)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		(510.791)	236.557

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 13 do 20 so sestavni del računovodskih izkazov

Schema izkaza poslovnega izida se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

1.7 POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA SKUPINE KRITNIH SKLADOV**1.7.1 Čista vrednost sredstev****Čista vrednost sredstev skupine kritnih skladov**

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
I. SREDSTVA	11.912.390	8.890.328
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	14.547	11.188
II.D. Druge obveznosti	11.699	13.725
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	11.886.144	8.865.415

Čista vrednost sredstev skupine kritnih skladov je vrednost sredstev, ki so na voljo članom iz naslova dodatnega pokojninskega varčevanja. Premoženje kritnega sklada se je v primerjavi s preteklim letom povečalo za 34 odstotkov.

1.7.2 Finančne naložbe

V nadaljevanju so prikazane razvrstitve finančnih naložb, in sicer so naložbe skupine kritnih skladov razvrščene v dve kategoriji:

- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida – ob takojšnjem pripoznanju,
- za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	6.380.143	4.846.613
Tržni vrednostni papirji	6.380.143	4.846.613
Dolžniški vrednostni papirji	1.968.733	839.694
Tržni vrednostni papirji:	390.251	403.988
Državne obveznice	1.578.482	435.706
Skupaj	8.348.875	5.686.307

Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	1.550.550	1.572.170
Tržni vrednostni papirji	1.550.550	1.572.170
Dolžniški vrednostni papirji	589.227	589.797
Državne obveznice	589.227	589.797
Skupaj	2.139.777	2.161.967

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1.1.2017	-	3.574.058	3.574.058
Tečajne razlike	(34.297)	-	(34.297)
Povečanje	6.760.516	-	6.760.516
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	212.513	-	212.513
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevrednotenja (tržni tečajji)	-	130.203	130.203
Povečanje zaradi obresti	8.549	255	8.804
Zmanjšanje	(1.260.974)	(1.466.207)	(2.727.180)
Stanje 31. 12. 2017	5.686.307	2.238.309	7.924.616
Tečajne razlike	35.849	-	35.849
Povečanje	5.113.882	6.869	5.120.751
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(445.120)	-	(445.120)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevrednotenja (tržni tečajji)	-	(34.324)	(34.324)
Povečanje zaradi obresti	16.607	358	16.964
Zmanjšanje	(2.058.650)	(71.433)	(2.130.083)
Stanje 31. 12. 2018	8.348.875	2.139.778	10.488.653

1.7.3 Terjatve

Na dan 31. 12. 2018 skupina kritnih skladov nima dolgoročnih terjatev. Terjatve v višini 4.104 evrov se nanašajo na terjatve za dividende, razlika v višini 473.071 evrov pa na druge poslovne terjatve.

Terjatve – stanje

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančne terjatve	4.104	3.585
Kratkoročne terjatve za dividende	4.104	3.585
Terjatve	473.071	452.233
Druge poslovne terjatve	473.071	452.233
Skupaj	477.175	455.819

1.7.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denarna sredstva na računih bank	946.562	509.894
Skupaj	946.562	509.894

1.7.5 Obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije	11.886.157	8.865.381
Obveznosti za vplačila	11.886.094	8.523.199
Obveznosti za donos sklada	63	342.182
Ostale obveznosti	26.246	24.913
Skupaj obveznosti	11.912.403	8.890.294

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	8.865.381	4.735.916
Povečanje v obdobju	3.340.702	4.421.479
iz naslova vplačil	3.885.780	4.117.694
iz naslova doseženega donosa (po spremembi poštene vrednosti VP (+/-))	(545.077)	303.785
Zmanjšanje v obdobju	319.926	292.015
iz naslova vstopnih stroškov	29.274	26.207
iz naslova izplačil	282.325	263.640
iz naslova doseženega donosa	8.328	2.168
Stanje 31. 12.	11.886.157	8.865.381

1.7.6 Ostale obveznosti

Poslovne obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do upravljavca skupine kritnih skladov	13.266	10.647
Provizijo za upravljanje skupine kritnih skladov	9.496	7.014
Vstopne provizije	3.770	3.633
Obveznost za odmerjeni davek	-	8
Druge poslovne obveznosti	1.281	533
Skupaj	14.547	11.188

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Druge poslovne obveznosti	11.699	13.725
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	11.699	13.725
Skupaj	11.699	13.725

Druge obveznosti so za leto 2018 znašale 11.699 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

1.8 POJASNILA K ZBIRNEMU IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA SKUPINE KRITNIH SKLADOV

1.8.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic

Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	847.998	918.421
Pravica do pripisa dobička	3.749.084	4.050.660

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2018 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2018 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

1.8.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	109.007	3.873	(2.325)	110.555
Finančni prihodki iz obresti	52.456	358	(2.325)	50.489
Finančni prihodki iz dividend	56.551	3.515	-	60.066
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	147.283	6.861	-	154.144
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	832.948	-	-	832.948
Drugi finančni prihodki	-	429	-	429
PRIHODKI OD NALOŽB	1.089.237	11.163	(2.325)	1.098.075
Odhodki za obresti	(216)	-	(324)	(540)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(190.578)	-	-	(190.578)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(1.278.068)	-	-	(1.278.068)
Drugi finančni odhodki	-	-	(255)	(255)
ODHODKI NALOŽB	(1.468.861)	-	(579)	(1.469.440)
Neto finančni izid iz naložb	(379.624)	11.163	(2.904)	(371.365)

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2017

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	3.511	7.723	(1.074)	10.160
Finančni prihodki iz obresti	(24.807)	177	(1.074)	(25.707)
Finančni prihodki iz dividend	27.053	7.546	-	34.599
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	82.740	68.159	-	150.899
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	408.557	-	-	408.557
Drugi finančni prihodki	-	850	-	(416)
PRIHODKI OD NALOŽB	494.809	76.732	(2.340)	569.201
Odhodki za obresti	-	-	(548)	(548)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(29.177)	(4.771)	(735)	(34.683)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(196.045)	-	-	(196.045)
Drugi finančni odhodki	-	-	(911)	(911)
ODHODKI NALOŽB	(225.221)	(4.771)	(2.194)	(232.187)
Neto finančni izid iz naložb	269.587	71.961	(4.535)	337.013

1.8.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2018	2017
Redno prenehanje	(94.941)	(51.378)
Izredno prenehanje	(159.971)	(194.353)
- z izstopom iz varčevanja	(157.665)	(181.869)
- s smrtjo člana	(2.307)	(12.484)
Skupaj	(254.912)	(245.731)

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti lahko nastanejo zaradi rednega ali izrednega prenehanja varčevanja. Odhodki zaradi izrednega prenehanja se pripoznajo v primeru izstopa iz varčevanja, z odpovedjo pogodbe o varčevanju ali v primeru smrti člana. Glede na predhodno leto so se izplačila odkupnih vrednosti zvišala za 3,74 %. Najvišji porast so predstavljala izplačila rednih prenehanj varčevanj in sicer za 43.562 evrov več kot v letu 2017.

1.8.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in prenosi med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2018	2017
Prenos sredstev od drugega izvajalca	514.023	1.025.675
po kolektivnem pokojninskem načrtu	513.185	982.824
po individualnem pokojninskem načrtu	838	42.850
Prenos sredstev na drugega izvajalca	26.824	3.658
po kolektivnem pokojninskem načrtu	25.623	3.262
po individualnem pokojninskem načrtu	1.202	396
Skupaj	540.847	1.022.017

V letu 2018 se je v skupino kritnih skladov od drugega izvajalca preneslo za 514.023 evrov sredstev, iz skupine kritnih skladov pa so se na drugega izvajalca prenesla sredstva v skupni vrednosti 26.824 evrov (lani pa za 3.658 evrov sredstev).

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov v letu 2018

Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada				Skupna vsota prenosa
	Prenos iz kritnega sklada z zajemčnim donosom po PN-A01	Kritni sklad AS Drzni do 50	Kritni sklad Umirjeni med 50 do 60	Kritni sklad AS Zajemčeni od 60	
Kritni sklad AS Drzni do 50	65.460	-	5.089	-	70.549
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	32.695	5.447	-	1.715	39.857
Kritni sklad AS Zajemčeni od 60	4.309	10.472	11.508	-	26.290
Skupna vsota	102.464	15.919	16.597	1.715	136.696

Ko član doseže mejno starost prehoda v manj tvegan kritni sklad, se njegova nova vplačila avtomatično preusmerijo iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad namenjen ustrezni višji starostni skupini, medtem ko se zbrana sredstva prenesejo najkasneje v treh letih. V letu 2018 se je med kritnimi skladi v skupini preneslo za 136.696 evrov sredstev (v letu 2017 pa za 67.033 evrov).

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov v letu 2017

Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada				Skupna vsota prenosa
	Kritni sklad AS Drzni do 50	Kritni sklad Umirjeni med 50 do 60	Kritni sklad AS Zajemčeni od 60	Kritni sklad z zajemčnim donosom po PN-A01	
Kritni sklad AS Drzni do 50	-	1.258	645	52.051	53.955
Kritni sklad AS Zajemčeni od 60	-	13.078	-	-	13.078
Skupna vsota	-	14.337	645	52.051	67.033

1.8.5 Obračunani stroški upravljavca

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem skupine kritnih skladov

v EUR	2018	2017
Provizija za upravljanje	(103.716)	(67.056)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(18.082)	(14.241)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(13.697)	(17.360)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(3.766)	(1.723)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(166)	(77)
Skupaj	(139.427)	(100.456)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem v Skupini kritnih skladov prevladujejo provizije za upravljanje (s 74,39 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 36.661 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja vseh treh kritnih skladov na račun vplačil obstoječih članov in vplačil ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipava d. d. kot skrbnica premoženja Skupine kritnih skladov je v letu 2018 znašala 18.082 evrov (v letu 2017 pa 14.241 evrov).

Upravljavec lahko v breme kritnih skladov v skupini obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2018 so ti stroški v skupnem za vse tri kritne sklade znašali 13.697 evrov.

1.8.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Prodaja skupine kritnih skladov pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	36.634	29.742
Skrbnik kritnega sklada Abanka Vipava d. d.	-	-
Druge povezane družbe	212.335	220.108
Skupaj	248.970	249.850

Nabava skupine kritnih skladov pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	1.907	-
Skrbnik kritnega sklada Abanka Vipava d. d.	-	-
Druge povezane družbe	10.909	-
Skupaj	12.816	-

1.9 IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE UPRAVLJAVCA

Uprava zavarovalnice Adriatica Slovenice je odgovorna za pripravo računovodskih izkazov skupine kritnih skladov in vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50, Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 in Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60). V skladu s svojo odgovornostjo potrjuje, da so bili računovodski izkazi za poslovno leto, ki se je zaključilo na dan 31. 12. 2018 skupaj s pojasnili izdelani na podlagi usmeritev mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja skupine kritnih skladov za leto 2018.

Uprava je odgovorna tudi za ustrezno vodeno računovodstvo, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Koper, 28. marec 2019

Uprava upravljavca:

Gabrijel Škof,
predsednik uprave

Matija Šenk
član uprave

Jure Kvaternik
član uprave

1.10 REVIZORJEVO MNENJE

Poročilo neodvisnega revizorja

Uporabnikom zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla zavarovalnice Adriatic Slovenica d.d. in posamičnih skladov iz te skupine.

Mnenje

Revidirali smo priložene zbirne računovodske izkaze skupine kritnih skladov, ki izvajajo naložbeno politiko življenjskega cikla zavarovalnice Adriatic Slovenica d.d. (v nadaljevanju skupina kritnih skladov) in računovodske izkaze vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS drzni do 50, Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS umirjeni med 50 in 60 in Kritni sklad pokojninsko varčevanje AS zajamčeni od 60). Zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov vključujejo zbirno bilanco stanja na dan 31. decembra 2018 ter zbirni izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto ter druge pojasnjevalne informacije. Računovodski izkazi posameznega kritnega sklada vključujejo bilanco stanja in izkaz premoženja na dan 31. decembra 2018 ter izkaz poslovnega izida, izkaz pripisa dobička in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto, ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju so priloženi zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov in računovodski izkazi vsakega kritnega sklada iz skupine kritnih skladov (v nadaljevanju »računovodski izkazi kritnih skladov«) v vseh pomembnih pogledih pripravljeni v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od revidirane družbe. Potrjujemo tudi, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo upravljalca skupine kritnih skladov. Druge informacije poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila. Druge informacije ne vključujejo računovodskih izkazov kritnih skladov ter našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih kritnih skladov ne vključuje drugih informacij, in, razen v obsegu, ki je drugače izrecno naveden v našem poročilu, o njih ne izražamo nikakršnega zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne.

Odgovornost posloводства upravjalca skupine kritnih skladov in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze kritnih skladov

Posloводство upravjalca skupine kritnih skladov je odgovorno za pripravo računovodskih izkazov kritnih skladov, v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) in Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov, ki ne vsebujejo pomembno napačno navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство upravjalca skupine kritnih skladov je pri pripravi računovodskih izkazov kritnih skladov odgovorno za oceno njegove sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkrije zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot osnovo za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov.

Revizorjeva odgovornost za revizijo zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se štejejo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov kritnih skladov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v zbirnih računovodskih izkazih skupine kritnih skladov, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam;
- se seznanimo z notranjimi kontrolami, pomembnimi za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine kritnih skladov;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in razumnost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o primernosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sklenemo, da obstaja pomembna negotovost, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v zbirnih računovodskih izkazih skupine kritnih skladov ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Naši sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje skupine kritnih skladov, kot delujočega podjetja;

- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino zbirnih računovodskih izkazov skupine kritnih skladov vključno z razkritji ter ovrednotimo ali zbirni računovodski izkazi skupine kritnih skladov predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki jih zaznamo med našo revizijo.

Ljubljana, 26. april 2019

Janez Uranič
Direktor
Ernst & Young d.o.o.
Dunajska 111, Ljubljana

ERNST & YOUNG
Revizija, poslovno
svetovanje d.o.o., Ljubljana 3

Primož Kovačič
Pooblaščen revizor

1.11 MNENJE ODBORA SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Mnenje Odbora skupine kritnih skladov k letnemu poročilu Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS za leto 2018

Na podlagi 294. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), skladno s točko B Priloge k Pravilom upravljanja skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS ter skladno s 6. členom Poslovnika o delu Odbora skupine kritnih skladov, Odbor skupine kritnih skladov (v nadaljevanju: Odbor) v sestavi:

- Mojca Vergan Štim, predstavnica članov, predsednica Odbora,
- Tomaž Boltin, predstavnik delodajalcev, namestnik predsednice Odbora,
- Srečko Frangež, predstavnik članov,
- Tjaša Škerlič, predstavnica članov,
- Gregor Wolf, predstavnik delodajalcev,

po seznanitvi z revidiranim Letnim poročilom Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS (v nadaljevanju: revidirano letno poročilo) za leto 2018, podaja

mnenje k revidiranemu letnemu poročilu,

ki ga je Odbor sprejel na seji dne 23. 5. 2019 na podlagi naslednjih ugotovitev:

1. Odbor je v letu 2018 v okviru svojih pristojnosti spremljal poslovanje in upravljanje Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS.
2. Odbor ugotavlja, da je Uprava Adriatica Slovenice d.d. na svoji 14. seji, dne 28. 3. 2019 sprejela nerevidirano Letno poročilo Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS za leto 2018 in ga pravočasno predložila Odboru.
3. Odbor ugotavlja, da revidirano letno poročilo vsebuje vse obvezne sestavine, ki jih je s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov (UL RS, št. 79/2013 predpisala Agencija za zavarovalni nadzor.
4. Odbor se je seznanil, da je revizijsko mnenje podala revizijska družba Ernst & Young, Revizija, poslovno svetovanje, d. o. o. Odbor ugotavlja, da je revizijska družba na revidirano letno poročilo podala pozitivno mnenje.
5. Odbor ugotavlja, da je bilo poslovanje in upravljanje Skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS v skladu z zakoni, pravili upravljanja in naložbeno politiko.
6. Odbor na podlagi vse navedenega nima pripomb k revidiranemu letnemu poročilu in podaja pozitivno mnenje na revidirano letno poročilo.

Mojca Vergan Štim
Predsednica Odbora skupine kritnih skladov

LETNO POROČILO

KRITNEGA SKLADA

»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50«

2. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50«

A.I. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2018

2.1 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA

2.1.1 PREDSTAVITEV KRITNEGA SKLADA

KRITNI SKLAD

Naziv:	KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS DRZNI DO 50
Pokojninski načrt:	Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno Pokojninsko varčevanje AS – individualno
Matična številka:	5063361034
Davčna številka:	SI 63658011
Transakcijski račun:	05100-8013910083

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.adriatic-slovenica.si](http://www.adriatic-slovenica.si).

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica dne 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja skupine kritnih skladov, so KD Skladi d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 3. 5. 2016.

Firma:	KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma:	KD Skladi d. o. o.
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka:	5834457
Davčna številka:	56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipa d. d.

Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 16. 4. 2015.

INFORMACIJE O ODBORU SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Ime in priimek

Rok Hladnik, predsednik do 31. 7. 2018

Mojca Vergan Štirn, predsednica od 17. 12. 2018

Tomaž Boltin, namestnik predsednika od 17. 12. 2018

Gregor Wolf, član

Srečko Frangež, član

Tjaša Škerlič, član

2.1.2 ORGANI UPRAVLJANJA IN VODENJA

Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta

Uprava

Gabrijel Škof, predsednik uprave

Matija Šenk, član uprave

Jure Kvaternik, član uprave (od 16. 4. 2018 dalje)

Nadzorni svet

Predsednik:

mag. Matjaž Gantar (do 18. 3. 2018)

Aljoša Tomaž, (namestnik predsednika do 20. 3. 2018 in predsednik od 20. 3. 2018)

Člani:

Aleksander Sekavčnik (namestnik predsednika od 20. 3. 2018 dalje)

Tomaž Butina

Člani, predstavniki zaposlenih:

Matjaž Pavlin

Borut Šuštaršič

2.1.3 DELOVANJE IN PRIČAKOVANI RAZVOJ KRITNEGA SKLADA

Predstavitev in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je mlajšim osebam do 50. leta, katerih je čas upokojitve še zelo oddaljen in zato zasleduje bolj tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pričakuje se, da se bodo sredstva vlagala skladno z dolgoročno zastavljeno strategijo ter glede na pričakovanja razvoja dogodkov na kapitalskih trgih. Poleg tega bo predvidoma, v kolikor bo to smiselno, prišlo do razširitve naložbene politike kritnega sklada z vključitvijo naložbenih nepremičnin med dovoljene naložbe.

2.1.4 NALOŽBENI CILJI IN POLITIKA

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Drzni do 50 je dolgoročna kapitalska rast in dolgoročno povečanje vrednosti sredstev, vloženih v pokojninsko varčevanje članov, ki nimajo pravice do uveljavitve pokojnine prej kot v petnajstih letih in so zato pripravljene prevzeti višje tveganje naložb. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da bodo člani v kritnem skladu varčevali dovolj dolgo, da si lahko za doseganje večje donosnosti dovolijo tudi višjo izpostavljenost bolj tveganim naložbam. Z daljšim obdobjem varčevanja se lahko izogonejo prevelikemu vplivu kratkoročnih nihanj in nenadnih padcev vrednosti naložb.

Naložbena politika

Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb. To je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalskih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi naložb portfelja kritnega sklada.

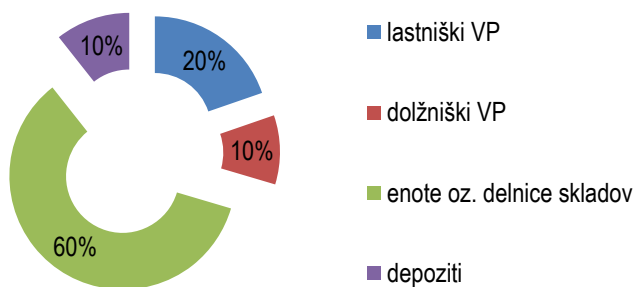
Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalskih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Ker člani kritnega sklada spadajo v starostno skupino do 50. leta oziroma v starostno skupino, ki bo do upokojitve potrebovala še dolgo obdobje varčevanja, je narava obveznosti sklada dolgoročnejša in omogoča sprejemanje višjih tveganj z namenom doseganja višjih donosov.

Naložbe kritnega sklada lahko obsegajo:

- lastniške vrednostne papirje (delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu),
- dolžniške vrednostne papirje (državne in podjetniške obveznice),
- instrumente denarnega trga kot so zakladne menice in blagajniški zapisi,
- denarne depozite in
- enote ali delnice odprtih investicijskih skladov in skladov denarnega trga (ciljnih skladov).

Struktura naložb na dan 31. 12. 2018

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 40 % do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko največ 50 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se všttevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko največ do 60 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne všttevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih skladov

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev, naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov. V izpostavljenost ciljnim skladom se štejejo naložbe v delniške in obvezniške sklade ter sklade denarnega trga.

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane nižje starosti članov in dolgoročneje narave investiranja v kritnem skladu prevladujejo višje do visoko tvegane delniške naložbe, bodisi v obliki lastniških vrednostnih papirjev bodisi v obliki enot delniških ciljnih skladov. Njihov delež je lahko zelo visok, vse do 100 %, nikoli pa naj ne bi padel pod 40 % vrednosti sredstev kritnega sklada.

To precej visoko nagnjenost kritnega sklada k bolj tveganim in praviloma donosnejšim naložbam, odraža tudi relativno majhen delež sredstev kritnega sklada, naložen v instrumente denarnega trga ali pa ciljne sklade denarnega trga. Te naložbe so običajno nizko tvegane, zato pa na dolgi rok nosijo precej nizke donose. V njih ne bo več kot 10 % sredstev.

Srednje tvegane naložbe kritnega sklada predstavljajo obveznice – od manj tveganih državnih obveznic do bolj tveganih podjetniških. Izpostavljenost obveznicam sklad lahko doseže tudi prek naložb v ciljne obvezniške sklade. Delež obvezniških naložb je večinoma dokaj nizek. Višji – vendar ne več kot 50 % – bo samo, če se bo izkazalo, da so delniški trgi nestabilni in s tem bolj tvegani.

Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti. Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljavec uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je kritni sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljavec skuša dosežati čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in velikosti ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

	Ciljna struktura naložb
Nižje tvegane	5 %
Srednje tvegane	25 %
Višje tvegane	70 %

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je donosnost referenčnega portfelja (benchmarka). Sestavljajo ga trije priznani finančni indeksi, ki skupaj odražajo podobno strukturo premoženja, kot jo praviloma ima kritni sklad. To so 70 % delniški indeks Morgan Stanley Capital International AC World (MSCI AC World), merjen v evrih, 25 % obvezniški indeks iBoxx Overall EUR Total Return in 5 % indeks denarnega trga EONIA Net Total Return.

Kriteriji za spremembo porazdelitve sredstev

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškemu instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti. Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borznoposredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost pravnave z njimi.

Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel. Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali v čim večji meri zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden pod enako ugodnimi pogoji, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškimi instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzno-posredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali pa čim bolj zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden po enako ugodnih pogojih, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

2.1.5 TVEGANJA

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnih skladih opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Naložbeno (celotno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečajji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Operativna (nefinančna) tveganja

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj skupine kritnih skladov zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca skupine kritnih skladov ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju upravljavca od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

2.1.6 ČLANSTVO KRITNEGA SKLADA

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2018 je bilo v kritni sklad AS Drzni do 50 vključenih 4.169 članov, od tega je 57,4 % članov moškega spola in 42,6 % ženskega spola.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2018

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2017	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2017
od 15 let do 20 let	1	4	3	1
moški	1	4	3	1
ženske	-	-	-	-
od 20 let do 25 let	83	98	55	83
moški	71	82	48	71
ženske	12	16	8	12
od 25 let do 30 let	316	353	256	316
moški	211	241	166	211
ženske	105	112	90	105
od 30 let do 35 let	570	627	500	570
moški	332	367	290	332
ženske	238	260	210	238
od 35 let do 40 let	801	823	631	801
moški	431	439	332	431
ženske	370	384	299	370
od 40 let do 45 let	859	940	740	859
moški	481	514	434	481
ženske	378	426	306	378
od 45 let do 50 let	901	964	764	901
moški	499	547	403	499
ženske	402	417	361	402
od 50 let do 55 let	209	360	15	209
moški	116	201	9	116
ženske	93	159	6	93
Skupaj	3.740	4.169	2.965	3.740

Na dan 31. 12. 2018 je 654 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (v letu 2017 pa 289 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2018	2017
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1.	3.740	2.965
prihod novih članov	445	782
redna prenehanja	2	-
izredna prenehanja	12	7
zmanjšanje zaradi prenosa v drug KS	2	-
Število članov na dan 31. 12.	4.169	3.740

V letu 2018 je v kritni sklad AS Drzni do 50 vstopilo 445 novih članov, 16 članov je svoja sredstva preneslo iz drugih kritnih skladov v skupini, od tega 2 člana iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 in 14 članov iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01. Dva člana kritnega sklada sta se odločila svoja sredstva prenesti v druge kritne sklade v skupini. 16 članov (v letu 2017 pa 79 članov) je svoja sredstva preneslo iz drugih družb, 6 članov pa je prestopilo k drugim izvajalcem (dva člana več kot v letu 2017).

2.1.7 STROŠKI IN PROVIZIJE KRITNEGA SKLADA

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljaavec kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2018 znaša upravljaljska provizija 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Stroški upravljanja in poslovanja kritnega sklada so vsi stroški, ki nastanejo v zvezi z opravljanjem storitev upravljanja kritnega sklada in skrbniških storitev ter se poravnajo iz sredstev kritnega sklada.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljalcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljalcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Kritni sklad, katerega upravljaavec so KD Skladi d. o. o., je leta 2018 evidentiral za 7.347 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada in so v primerjavi s predhodnim letom nižji za devet odstotkov.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika. Za leto 2018 znaša provizija za opravljanje skrbniških storitev 0,05 % povprečne letne ČVS.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

2.1.8 GOSPODARSKO OKOLJE V LETU 2018

Leto 2018 je doprineslo k izboljšanju makroekonomskih razmer v Sloveniji.

Realni sektor leta 2018 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji se je nadaljevala tudi v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 4,8 % na letni ravni. V primerjavi s prejšnjimi leti, sta k rasti več prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela.

Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,9 %, kar je več kot odstotno točko nižje kot v enakem obdobju lani. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih.

Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.087 evrov, kar je 2,7 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Najvišja zabeležena inflacija je bila v oktobru, ki je bila posledica podražitve cen energentov. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,4 % na letni ravni. Na parlamentarnih volitvah je največ glasov dobila stranka SDS, ki ni uspela sestaviti vlade. Le to je nato sestavil Marjan Šarec, vodja LMS, druge največje stranke po številu dobljenih glasov.

Finančni trgi v letu 2018

Gospodarska rast v ZDA je po zadnjih podatkih znašala 3 % na letni ravni. Trg dela v državi se je še naprej krepil in stopnja brezposelnosti se je znižala na nizkih 3,7 %. To je bila najnižja brezposelnost v ZDA v zadnjih 49-ih letih. Nekoliko večji vstop ljudi na trg dela v decembru, je vplival na povišanje brezposelnosti za 0,2 odstotni točki. Po raziskavah Univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika na visokih nivojih. Na drugi strani so se obeti podjetij nekoliko poslabšali, predvsem v drugi polovici leta. Na ameriških borzah se je v letu 2018 pocenila večina sektorjev. Pozitivni donos so vlagateljem prinesle naložbe v sektor zdravstva, ki so pridobile približno 4 in pol odstotka v lokalni valuti. Največja pocenitev je bila v sektorjih energetskih podjetij in panogi materialov. Občuten padec cen delnic v energetskem sektorju je posledica padca cen surove nafte v zadnjem četrtletju. Sodček surove nafte je bil na koncu leta tako več kot 30 % cenejši kot na začetku leta. Občutnejša pocenitev je bila tudi v finančnem sektorju, in sicer okoli 15 %. Ameriška centralna banka pod vodstvom guvernerja Powella je v letu štirikrat dvignila obrestno mero, vsakič za 25 bazičnih točk. Zgornja meja ciljne obrestne mere tako zdaj znaša 2,5 %. Centralna banka bo nadaljevala z zmanjševanjem bilance po programu. Na decembrskem zasedanju so znižali svojo napoved dvigov v letu 2019. Centralni bankirji tako sedaj pričakujejo, da bodo morali obrestno mero v letu 2019 dvigniti le dvakrat. To je znižalo pričakovanje trga in posledično so upadle tudi zahtevane donosnosti do dospelja na ameriški državni dolg. Le ta je tako na 10-letno ameriško državno obveznico znašala na koncu leta približno 2,7 odstotka.

V Evropi so se najbolj pocenile naložbe v finančnem sektorju. Večji padec so delnice evropskih bank utrpeli v maju, ko Italiji po volitvah ni uspelo sestaviti vlade. Občutno se je povišala tudi zahtevana donosnost na italijanski državni dolg. To bo povečalo proračunske odhodke za obresti, ki v Italiji, kjer je državni dolg več kot 130 % BDP-ja, predstavljajo velik del državne blagajne. Pri sestavi vlade pa je bila uspešna nemška kanclerka Merklova. Nemčija je tako dobila veliko koalicio, sestavljeno iz centralno desne zaveze CDU/CSU in centralno leve social-demokratske stranke SPD. ECB je na junijskem zasedanju najavil konec programa monetarnega sproščanja po decembru 2018. V zadnjem četrtletju 2018 je centralna banka delala mesečne odkupe v višini 15 milijard evrov. Po koncu odkupov bo centralna banka ohranjala bilanco. Dviga obrestnih mer pa ne načrtujejo še v prvi polovici leta 2019. Gospodarska rast na stari celini se je nekoliko ohladila in je po zadnjih podatkih bila pod 2 % na letni ravni. Brezposelnost v evroobmočju se je v letu znižala in je po zadnjih podatkih Eurostata znašala 7,9 %. To je najnižje v zadnjem desetletju. Britanska premierka Theresa May je dosegla dogovor z Evropsko komisijo o izstopu Britanije iz EU, toda doma ni dobila zadostne podpore za izvedbo. To je na trg prineslo dodatno negotovost.

Med državami BRIK je bila pocenitev najvišja na Kitajskem, in sicer več kot 16 %. Kitajsko gospodarstvo je po zadnjih podatkih beležilo rast v višini 6,4 odstotka na letni ravni, kar je bilo pod pričakovanji trga. To je bila najšibkejša rast po globalni finančni krizi. Tudi indeksi PMI kažejo na slabe obete kitajskih podjetij. Na to je vplival tudi trgovinski konflikt z ZDA. Centralna banka je zato večkrat znižala stopnjo obveznih denarnih rezerv, ki jih morajo držati poslovne banke. Ruske delnice so izgubile slab odstotek. V Rusiji je centralna banka v prvem četrtletju dvakrat znižala ključno obrestno mero. Toda

padec rublja proti dolarju in višja inflacija v tretjem četrtletju sta dala centralni banki dovolj razlogov za prvi dvig ključne obrestne mere po letu 2015. V decembru so ključno obrestno mero dvignili še enkrat. Potrošniško zaupanje v državi ostaja na visokih nivojih. Standard & Poor's je zvišal bonitetno oceno na ruski dolg v tuji valuti na BBB-. Med državami BRIK so se podražile le naložbe v Braziliji, merjeno z indeksom MSCI, izraženim v evrih. Brazilski trg je upadel za več kot 16 % v prvem polletju. Do spremembe sentimenta je prišlo, ko je na predsedniških volitvah zmagal desničarski kandidat Bolsonaro. Trg je tako v zadnji polovici leta nadoknadil izgubo iz začetka leta. Brezposelnost v Braziliji se je znižala in je po zadnjih podatkih znašala 11,6 %. Po volitvah so se izboljšali tudi obeti podjetij in zaupanje potrošnikov. Na indijskem borznem trgu so se tečaj delnic podražili, toda devalvacija domače valute je izbrisala pozitiven donos, gledano s stališča evrskega vlagatelja.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2018

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2018 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Leto 2018 za delniške trge ni bilo uspešno. Delniški indeks MSCI evropskih podjetij je padel za nekaj več kot 13 %. Upočasnitev gospodarske rasti in trgovinske vojne, ki naj bi zmanjšale konkurenčnost evropskih izvoznikov so pustili negativen pečat na trgih. Geopolitična tveganja in dogajanja so skozi leto 2018 krojila borzni sentiment. Negativni učinki in tveganja trgovinske vojne so se povečala v zadnjem kvartalu 2018, predvsem v mesecu decembru. Trgovinska vojna med ZDA in Kitajsko se po srečanju med ameriškim in kitajskim predsednikom na vrhu G20 ni zaključila. Dosegla sta začasno »premirje«, ki naj bi trajalo do 1. marca 2019 ter dogovorom o novem krogu pogajanj. Trge je novica o začasnem premirju razočarala, saj so bila pričakovanja da bo na vrhu dosežen kompromis in umirjanje napovedanih ukrepov. Dosedanji ukrepi že imajo vpliv na realno ekonomijo, med drugimi je tehnološki velikan Apple presenetil z objavo napovedi znižanja prihodkov, kot posledico zmanjšanja prodaje svojih naprav na Kitajskem. Obenem je ameriška centralna banka opravila dvig ključne obrestne mere na razpon med 2,25 % in 2,5 % ter napovedala še dva dviga v letu 2019. Napoved je negativno vplivala na delniške trge, saj so bila pričakovanja zaradi negotovosti in vpliva trgovinskih vojn na strani prekinitev dvigovanja ključne obrestne mere. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Zahtevana donosnost se je v Evropi najbolj povečala na italijanski dolg. Politična negotovost v državi in težnje po večjem proračunskem primanjkljaju nove vlade, so sprožila umik investitorjev iz italijanskih državnih in podjetniških obveznic. Na trgu podjetniških obveznic je prišlo do povečanja kreditnih pribitkov. Za prvovrstne papirje le ta še vedno ostaja nizek. Na papirjih bolj tveganih izdajateljev je bilo povečanje večje. ECB je po koncu leta prenehala s programom odkupov obveznic in vlagatelje skrbi likvidnost na trgu podjetniških obveznic.

2.1.9 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA V LETU 2018

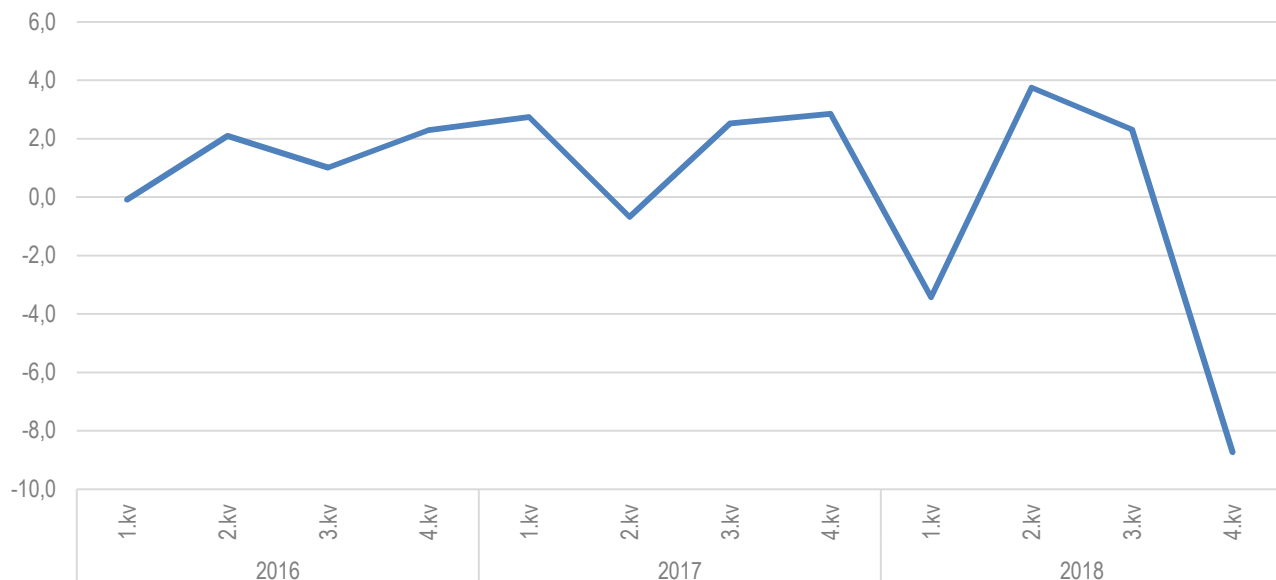
Kritni sklad je v letu 2018 realiziral -6,44 % donos, kar je več kot primerjalni indeks sklada, ki je sestavljen iz 70 % globalnega delniškega indeksa v evrih (MSCI All Countries Index) ter 25 % evropskega obvezniškega indeksa (QW7A Index) ter 5 % denarja (Eonia) in je v 2018 zabeležil -4,54 % donos.

Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v delniške naložbe preko delnic in delniških investicijskih skladov predvsem iz območja ZDA in Evrope, v manjšem obsegu pa tudi na trge v razvoju. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 25 % sklada. Obvezniške naložbe so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo.

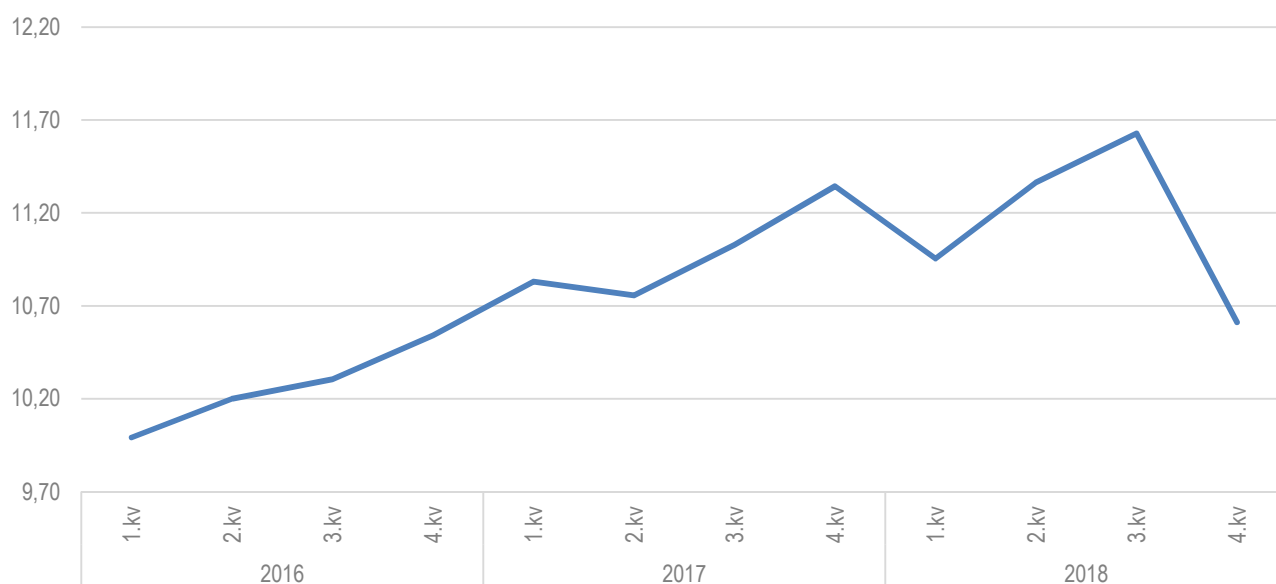

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrtletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31. 12. 2018

Gibanje VEP kritnega sklada do 31. 12. 2018

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan 1. 1. 2018	na dan 31. 12. 2018	Δ VEP v %	na dan 1. 1. 2017	na dan 31. 12. 2017	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Drzni do 50	11,34	10,61	-6,44 %	10,54	11,34	7,61 %

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1. 1.	11,34	374.920,20	10,54	188.486,28
januar	11,47	387.389,61	10,51	201.781,52
februar	11,23	400.101,12	10,76	214.488,03
marec	10,95	415.234,51	10,83	230.770,74
april	11,24	429.147,26	10,84	258.402,40
maj	11,39	442.293,12	10,88	273.774,10
junij	11,36	456.199,91	10,76	285.924,69
julij	11,58	471.308,98	10,82	299.971,81
avgust	11,57	480.199,74	10,85	317.885,23
september	11,63	494.120,57	11,03	329.087,33
oktober	11,09	506.428,09	11,36	340.347,94
november	11,28	518.488,30	11,33	353.465,49
na koncu leta 31. 12.	10,61	541.677,32	11,34	374.920,20

Finančni rezultat

v EUR	2018	2017
Finančni prihodki	745.897	363.727
Finančni odhodki	(1.038.615)	(131.533)
Rezultat iz naložbenja	(292.718)	232.194
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(65.924)	(44.124)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	(358.642)	188.070

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljevalec kritnega sklada je v letu 2018 realiziral za 745.897 evrov finančnih prihodkov, kar je za 382.170 evrov (oziroma za 105 %) več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 76,64-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 13,94 % dobički pri odtujitvi finančnih naložb. Preostali del se nanaša v glavnem na prihodke od dividend in deležev in na prihodke od obresti.

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2018 znašali 1.038.615 evrov, od tega je za 893.864 evrov prevrednotovalnih finančnih odhodkov in 144.409 evrov izgube pri odtujitvi finančnih naložb. V primerjavi s predhodnim letom so ti porasli skoraj sedem krat oziroma za 690 % (v absolutnih vrednostih za 907.772 evrov), predvsem na račun višjih prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki so odvisni od dogajanja na kapitalskih trgih.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 49 % (oziroma za 21.800 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (s 76,5 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 20.374 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 8.116 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 4.566

evrov), na odhodke iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev (v vrednosti 2.682 evrov) in druge odhodke (v vrednosti 99 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida, ki sledi v nadaljevanju (poglavje 2.7).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada pokojninskih varčevanj so na dan 31. 12. 2018 znašala 5.759.627 evrov in so glede na predhodno leto višja za 35,1 odstotkov. Konec leta 2018 med sredstvi članov kritnega sklada z 89,3-odstotnim deležem prevladujejo finančne naložbe. Denarna sredstva predstavljajo 6,2 odstotka vseh sredstev, preostalih 4,5 odstotka se nanaša na terjatve.

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	Delež	31. 12. 2017	Delež
SREDSTVA	5.759.627	100 %	4.263.071	100 %
Finančne naložbe	5.146.070	89,3 %	3.886.463	91,2 %
Terjatve	256.987	4,5 %	248.961	5,8 %
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	356.570	6,2 %	127.647	3,0 %
OBVEZNOSTI	5.759.631	100 %	4.263.059	100 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.748.440	99,8 %	4.252.755	99,8 %
Poslovne obveznosti	7.291	0,1 %	5.728	0,1 %
Druge obveznosti	3.900	0,1 %	4.575	0,1 %

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,8 %, manj kot odstotek pa poslovne in druge obveznosti.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 2.6.).

2.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2018 je bila donosnost čistih sredstev negativna z -6,88 %. Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,27 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2017 pa 1,39 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2018 višji kot v letu 2017 in znaša 3,51 %.

Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada in drugi odhodki. Vplačila so v primerjavi s predhodnim letom porasla za 4,56 odstotnih točk, kar je manj od rasti leta 2017/2016, zaradi manjšega obsega novih vplačil v primerjavi z letom 2017. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2018 znašala 906 evrov in je bila nižja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2017, kar pomeni, da so se odkupi v primerjavi s predhodnim letom znižali.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2018	Leto 2017
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	(358.642)	188.070
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	5.209.204	3.185.606
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	-6,88 %	5,90 %

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	65.924	44.124
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	5.209.204	3.185.606
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,27 %	1,39 %

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	65.924	44.124
Vplačila (v EUR)	1.878.575	1.796.732
Stroški poslovanja v % od vplačil	3,51 %	2,46 %

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2018	Leto 2017
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	1.878.575	1.796.732
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	1.796.732	1.176.095
Rast vplačil (indeks)	104,56	152,77

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2018	Leto 2017
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	67.031	83.460
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	74	82
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	906	1.018

B.I. RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS DRZNI DO 50**2.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****2.3.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA****Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2018**

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA		5.759.627	4.263.071
Finančne naložbe	2.6.2	5.146.070	3.886.463
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:		844.471	920.812
-dolžniški vrednostni papirji		353.536	354.390
-lastniški vrednostni papirji		490.935	566.422
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		4.301.599	2.965.651
-dolžniški vrednostni papirji		214.533	-
-lastniški vrednostni papirji		4.087.066	2.965.651
Terjatve	2.6.3	256.987	248.961
Druge terjatve		256.987	248.961
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	2.6.4	356.570	127.647
OBVEZNOSTI		5.759.631	4.263.059
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.6.5	5.748.440	4.252.755
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		(120.184)	263.126
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		5.868.624	3.989.629
Poslovne obveznosti	2.6.6	7.291	5.728
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		6.752	5.491
Druge poslovne obveznosti		539	237
Druge obveznosti	2.6.6	3.900	4.575

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

Shema bilance stanja se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

2.3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Finančni prihodki	2.7.2	745.897	363.727
Prihodki od dividend in deležev		43.939	24.397
Prihodki od obresti		26.093	(25.271)
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		103.991	106.224
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		571.668	257.925
Drugi finančni prihodki		206	452
Finančni odhodki	2.7.2	(1.038.615)	(131.533)
Odhodki za obresti		(324)	(329)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(144.409)	(23.021)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(893.864)	(107.822)
Drugi finančni odhodki		(18)	(362)
Rezultat iz naložbenja		(292.718)	232.194
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	2.7.5	(65.924)	(44.124)
Provizija za upravljanje		(50.461)	(30.088)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(8.116)	(5.971)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(4.566)	(6.247)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(2.682)	(1.783)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(99)	(35)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		(358.642)	188.070

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

Shema izkaza poslovnega izida se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

2.3.3 IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	2018	2017
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	4.293.991	1.986.588
2. Vplačane enote premoženja	1.956.837	2.124.518
3. Izplačane enote premoženja	(83.188)	(84.357)
4. Presežek iz prevrednotenja	(19.342)	79.172
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(358.642)	188.070
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	5.789.655	4.293.991
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	374.920	188.486
2. Število vplačanih enot premoženja	174.070	194.180
3. Število izplačanih enot premoženja	(7.313)	(7.746)
4. Končno število enot premoženja	541.677	374.920

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV KRITNEGA SKLADA

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	2.7.1	1.878.575	1.796.732
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	2.7.3	(63.900)	(79.802)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		79.434	343.881
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		79.434	343.881
Izdatki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	2.7.4	(2.603)	(3.658)
na drug kritni sklad, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		(2.603)	(3.658)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		1.891.506	2.057.153
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		1.247.236	1.570.791
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(2.824.051)	(3.611.878)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		44.222	24.506
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(129.989)	16.355
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(1.662.583)	(2.000.226)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		228.923	56.927
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		127.647	70.720
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	2.6.4	356.570	127.647

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 47 do 68 so sestavni del računovodskih izkazov.

2.3.5 IZKAZ PREMOŽENJA KRITNEGA SKLADA

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31. 12. 2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	5.759.627		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	1.423.982	24,72 %	do 50 % (državne do 60 %)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	3.722.088	64,62 %	40 % - 100 % (do 70 % v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	613.557	10,65 %	do 10 %

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2017

v EUR	31. 12. 2017 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	4.263.071		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	1.018.986	23,90 %	do 50 % (državne do 60 %)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	2.867.476	67,26 %	40 % - 100 % (do 70 % v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	376.608	8,83 %	do 10 %

2.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

2.4.1 PODLAGA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN LETNEGA POROČILA KRITNEGA SKLADA

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) kritnega sklada je za leto 2018 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanim z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur.l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatica Slovenice. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računske razlike.

2.4.2 POVZETEK POMEMBNEJŠIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upoštewane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2018.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega dodatnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Vsi kasnejši prevrednotovalni učinki, ki se nanašajo na spremembo poštene vrednosti, se pripoznajo preko izkaza drugega vseobsegajočega donosa, vse dokler se finančno sredstvo ne proda ali drugače odtuji ali trajno oslabi. Takrat se celotni učinki, ki so bili do takrat vključeni neposredno v kapital, prenesejo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poroštvi. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi varčevalec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po pošteni vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po pošteni vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo efektivnih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjev) znašati vsaj 20% vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračuna pošteno vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za

izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neopazovane, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljaivec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljaivec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Ta finančna sredstva razvršča v Nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vloži za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda, nelikvidnost.	od -0,561 % do 0,863 % od 0,29 % do 6,86 % od 0 do 0,15 %	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji	Interni model			
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)				
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
BLOOMBERG BVAL				
Dolžniški vrednostni papirji				
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3

Slabitve finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljavec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilitvi zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni inštrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljavec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilitvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabilitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabilitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabilitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljavec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabilitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabilitve pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabilitve sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabilitve

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabilitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabilitve razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške

vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil članov po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čista vplačila članov so vplačana bruto vplačila zmanjšana za vstopne stroške.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljevec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga upravljevec pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila članov,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug pokojninski načrt),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina vplačila, dinamika plačevanja vplačila),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitiv, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upošteva diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja "AAA - rated euro area central government bonds" AAA - bonitetna ocena osrednje državne obveznice na evro območju z dne 2. 1. 2019.

Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je upoštevana predpostavka bodoče inflacije za prvi dve leti v skladu z jesensko napovedjo UMAR-ja in v višini 1,8 % za vsa sledeča leta.

Stroški

V izračunu se upoštevajo stroški vodenja pogodb, stroški reševanja primerov in upravljanja sredstev, kot izhajajo iz preteklih izkušenj zavarovalnice. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo, in na variabilne stroške.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih in pokojninskih varčevanj.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po pretekli dobi od začetka varčevanja. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2018

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2018 za zavarovalno vrsto 23 ni pokazal primanjkljaja, zavarovalnica zaradi tega ni oblikovala dodatnih obveznosti.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva v kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja Banka Slovenije mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezní tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitev in odprava oslavitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslavitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslavitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslavitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslavitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

V primeru prekinitve pogodbe se evidentirajo odhodki iz naslova odkupne vrednosti. V tem primeru upravljavec od vrednosti premoženja obračuna tudi izstopne stroške.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- a) po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- b) po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- c) po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

Član lahko kadar koli zahteva prenos sredstev iz naslova individualnih vplačil v drug pokojninski načrt. Prenos sredstev iz kolektivnega dodatnega varčevanja v prostovoljno individualno dodatno pokojninsko varčevanje ni možen, razen za sredstva iz individualnih vplačil s strani člana. Prenos sredstev se opravi na podlagi pisnega zahtevka. V nov pokojninski načrt se prenesejo sredstva iz osebnega pokojninskega računa člana. Prenos se izvrši najkasneje v 60 dneh od obračunskega dne, ko je bila določena vrednost premoženja. Član mora ob vložitvi zahteve za prenos poravnati administrativne stroške prenosa sredstev v drug pokojninski sklad, vstopnih in izstopnih stroškov ni. V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, upravljavec ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upraviljavcev je upravljavec upravičen do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravna član ob vložitvi zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Drzni do 50 je namenjen osebam starim do 50 let. Ko dosežejo mejno starost 50-ih let, zavarovalnica prenese sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, to je kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60. Član ima pravico enkrat letno zahtevati, da se sredstva prenesejo v drugi kritni sklad iz te skupine, za katerega je značilna enaka ali manj tvegana naložbena politika od tiste, ki ustreza starostni skupini člana, v takem primeru lahko svoja sredstva prenese v kritni sklad AS Zajamčeni od 60.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec je v breme sredstev kritnega sklada AS Drzni do 50 upravičen obračunati letno provizijo za upravljanje, ki znaša 1 % od povprečne letne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %). O morebitni spremembi višine provizije za upravljanje upravljavec obvesti člane v okviru letnega obveščanja.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Letna provizija skrbnika za opravljanje skrbniških storitev znaša 0,05 % povprečne letne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 2.1.7.

2.5 POJASNILA K IZKAZOM

2.5.1 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj

Celotno (naložbeno) tveganje

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržna tveganja

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo zavarovalnice glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji kritnega sklada ter z izvajanjem notranje kontrolnih pregledov.

Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- **obrestno tveganje** z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- **valutno tveganje** s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- **tveganje lastniških finančnih instrumentov** s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- **tveganje kreditne sposobnosti** izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrežno bonitetno oceno ter primernega časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalstkih trgih doma in v tujini.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	4.301.599	2.965.651
Lastniški vrednostni papirji	4.087.066	2.965.651
Tržni vrednostni papirji	4.087.066	2.965.651
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-
Državne obveznice	214.533	-
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	844.471	920.812
Lastniški vrednostni papirji	490.935	566.422
Tržni vrednostni papirji	490.935	566.422
Dolžniški vrednostni papirji	353.536	354.390
Državne obveznice	353.536	354.390
Skupaj finančne naložbe	5.146.070	3.886.463
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	256.987	248.961
Denar in denarni ustrezniki	356.570	127.647
Skupaj sredstva	5.759.627	4.263.071
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.748.440	4.252.755
Poslovne obveznosti	7.291	5.728
Druge obveznosti	3.900	4.575
Skupaj obveznosti	5.759.631	4.263.059

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi kritnega sklada je 100,19, v letu 2017 pa 100,24.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD SKLADI d. o. o	-	-	6,54 %	37,93 %
BLACKROCK INC	-	-	4,33 %	8,38 %
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	8,33 %	-
Na dan 31. 12. 2018				
KD SKLADI d. o. o	-	-	4,70 %	33,11 %
BLACKROCK INC	-	-	3,13 %	14,52 %
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	6,15 %	-

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljavec ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD Skladi d. o. o.	-	-	6,54 %	37,93 %
Na dan 31. 12. 2018				
KD Skladi d. o. o.	-	-	4,70 %	33,11 %

Kritni sklad je izpostavljen do povezanih oseb upravljavca iz naložb v dolžniške vrednostne papirje družbe KD Group d. d.

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po pošteni vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	356.570	6,20 %	127.647	3,00 %

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja). Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska	Brez						Skupaj
	vrednost	zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	31.12.2018
Dolžniški finančni instrumenti	568.069	-	5.600	222.000	305.400	-	-	533.000
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	214.533	-	200	200.400	-	-	-	200.600
Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti	-	-	5.400	21.600	305.400	-	-	332.400
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	353.536	-	-	-	-	-	-	-
Lastniški finančni instrumenti	4.578.001	4.578.001	-	-	-	-	-	4.578.001
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	4.087.066	4.087.066	-	-	-	-	-	4.087.066
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	490.935	490.935	-	-	-	-	-	490.935
Skupaj finančne naložbe	5.146.070	4.578.001	5.600	222.000	305.400	-	-	5.111.001
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	256.987	-	256.987	-	-	-	-	256.987
Denar in denarni ustrezniki	356.570	356.570	-	-	-	-	-	356.570
Skupaj sredstva	5.759.627	4.934.571	262.587	222.000	305.400	-	-	5.724.558
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.748.442	-	-	-	-	442.687	5.305.755	5.748.442
Poslovne obveznosti	7.291	-	7.291	-	-	-	-	7.291
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	5.759.632	-	11.191	-	-	442.687	5.305.755	5.759.632

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2017 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska	Brez						Skupaj
	vrednost	zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	31.12.2017
Dolžniški finančni instrumenti	354.390	-	5.400	21.600	310.800	-	-	337.800
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	354.390	-	5.400	21.600	310.800	-	-	337.800
Lastniški finančni instrumenti	3.532.073	3.532.073	-	-	-	-	-	3.532.073
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	2.965.651	2.965.651	-	-	-	-	-	2.965.651
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	566.422	566.422	-	-	-	-	-	566.422
Skupaj finančne naložbe	3.886.463	3.532.073	5.400	21.600	310.800	-	-	3.869.873
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	248.961	-	248.961	-	-	-	-	248.961
Denar in denarni ustrezniki	127.647	127.647	-	-	-	-	-	127.647
Skupaj sredstva	4.263.071	3.659.720	5.400	21.600	310.800	-	-	4.246.480
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.252.755	-	-	-	-	177.396	4.075.360	4.252.755
Poslovne obveznosti	5.728	-	5.728	-	-	-	-	5.728
Ostale obveznosti	4.575	-	4.575	-	-	-	-	4.575
Skupaj obveznosti	4.263.059	-	-	-	-	177.396	4.075.360	4.263.059

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščena in voljnima strankama v premišljenem poslu. Upravljevec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 2.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravljavec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2018

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2018 upravljavec ni izvedel preračunov finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do preračunov zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31. 12. 2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju					
		4.301.599	4.301.599	4.087.066	214.533
	Lastniški vrednostni papirji	1.116.004	1.116.004	1.116.004	-
	Dolžniški vrednostni papirji	214.533	214.533	-	214.533
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	2.971.062	2.971.062	2.971.062	-
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa					
		844.471	844.471	490.935	353.536
	Lastniški vrednostni papirji	21.197	21.197	21.197	-
	Dolžniški vrednostni papirji	353.536	353.536	-	353.536
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	469.738	469.738	469.738	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		5.146.070	5.146.070	4.578.001	568.069

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2017

v EUR	na dan 31. 12. 2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju					
		2.965.651	2.965.651	2.965.651	-
	Lastniški vrednostni papirji	835.769	835.769	835.769	-
	Dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	2.129.882	2.129.882	2.129.882	-
Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa					
		920.812	920.812	566.422	354.390
	Lastniški vrednostni papirji	21.135	21.135	21.135	-
	Dolžniški vrednostni papirji	354.390	354.390	-	354.390
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	545.287	545.287	545.287	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		3.886.463	3.886.463	3.532.073	354.390

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2018
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	214.533	-	-	214.533
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-	-	214.533
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	353.536	-	-	353.536
Dolžniški vrednostni papirji	353.536	-	-	353.536
Skupaj finančne naložbe	568.069	-	-	568.069
Terjatve	1.335	1.077	254.575	256.987
Denar in denarni ustrezniki	-	356.570	-	356.570
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	569.404	357.646	254.575	1.181.626

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2017

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2017
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	354.390	-	354.390
Dolžniški vrednostni papirji	-	354.390	-	354.390
Skupaj finančne naložbe	-	354.390	-	354.390
Terjatve	1.523	1.446	245.992	248.961
Denar in denarni ustrezniki	-	127.647	-	127.647
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	1.523	483.484	245.992	730.998

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Upravljaivec se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da sredstva v pretežni meri nalaga v valuti, na katero so vezane njene obveznosti. V primeru nalaganja v tuji valuti je odločitev za naložbo povezana s pričakovanim donosom, ki lahko kompenzira morebitno spremembo tečaja tuje valute.

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2018

	EUR	Drugo	Skupaj 31. 12. 2018
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	3.499.133	802.466	4.301.599
Lastniški vrednostni papirji	3.284.600	802.466	4.087.066
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-	214.533
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	824.856	19.615	844.471
Lastniški vrednostni papirji	471.319	19.615	490.935
Dolžniški vrednostni papirji	353.536	-	353.536
Skupaj finančne naložbe	4.323.989	822.081	5.146.070
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	256.987	-	256.987
Denar in denarni ustrezniki	347.793	8.777	356.570
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	4.928.769	830.858	5.759.627

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2017

	EUR	Drugo	Skupaj 31. 12. 2017
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	2.532.842	432.808	2.965.651
Lastniški vrednostni papirji	2.532.842	432.808	2.965.651
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	838.068	82.744	920.812
Lastniški vrednostni papirji	483.678	82.744	566.422
Dolžniški vrednostni papirji	354.390	-	354.390
Skupaj finančne naložbe	3.370.911	515.552	3.886.463
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	248.961	-	248.961
Denar in denarni ustrezniki	125.442	2.205	127.647
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	3.745.313	517.757	4.263.071

Operativna tveganja

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljavec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na čisto vrednost sredstev (ČVS). Sprememba za ± 50 bp predstavlja spremembo, večjo od 1 %, glede na spremembo obrestne mere v preteklem letu.
Sprememba cen finančnih sredstev	Vpliv na spremembe tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2018 za ± 15 %.

Analize občutljivosti

Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba obr. mere +50 bp	(20.685)
Sprememba obr. mere -50 bp	5.850
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(46.837)
Sprememba obr. mere -50 bp	7.779

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba cen delnic +15 %	529.811
Sprememba cen delnic -15 %	(529.811)
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15 %	686.700
Sprememba cen delnic -15 %	(686.700)

2.6 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA

2.6.1 Čista vrednost sredstev

Čista vrednost sredstev kritnega sklada

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
I. SREDSTVA	5.759.627	4.263.071
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	7.291	5.728
II.D. Druge obveznosti	3.900	4.575
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	5.748.437	4.252.768

Čista vrednost sredstev kritnega sklada (skrajšano ČVS) predstavlja vrednost premoženja kritnega sklada, zmanjšana za vrednost vseh obveznosti kritnega sklada, hkrati pa tudi zmnožek vrednosti enote premoženja (skrajšano VEP) in števila enot premoženja kritnega sklada v obtoku. Obenem predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu. Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati. Glede na predhodno leto je čista vrednost sredstev višja za 35,2 odstotka.

2.6.2 Finančne naložbe

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	4.087.066	2.965.651
Tržni vrednostni papirji	4.087.066	2.965.651
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	-
Državne obveznice	214.533	-
Skupaj	4.301.599	2.965.651

Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	490.935	566.422
Tržni vrednostni papirji	490.935	566.422
Dolžniški vrednostni papirji	353.536	354.390
Državne obveznice	353.536	354.390
Skupaj	844.471	920.812

Efektivne obrestne mere (v %) za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so

v %	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolžniški vrednostni papirji		
– razpoložljivi za prodajo	-0,62 %	0,21 %

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1. 1. 2017	-	1.640.230	1.640.230
Tečajne razlike	(24.113)	-	(24.113)
Povečanje	3.611.878	-	3.611.878
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	150.103	-	150.103
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevrednotenja (tržni tečajji)	-	79.172	79.172
Povečanje zaradi obresti	-	107	107
Zmanjšanje	(772.217)	(798.697)	(1.570.913)
Stanje 31. 12. 2017	2.965.651	920.812	3.886.463
Tečajne razlike	28.435	-	28.435
Povečanje	3.030.121	6.494	3.036.616
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(322.197)	-	(322.197)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevrednotenja (tržni tečajji)	-	(19.342)	(19.342)
Povečanje zaradi obresti	64	215	278
Zmanjšanje	(1.400.474)	(63.708)	(1.464.182)
Stanje 31. 12. 2018	4.301.600	844.471	5.146.070

2.6.3 Terjatve

Terjatve – stanje

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančne terjatve	2.918	2.969
Kratkoročne terjatve za dividende	2.918	2.969
Terjatve	254.069	245.992
Druge poslovne terjatve	254.069	245.992
Skupaj	256.987	248.961

2.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denarna sredstva na računih bank	356.570	127.647
Skupaj	356.570	127.647

2.6.5 Obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije	5.748.440	4.252.755
Obveznosti za vplačila	5.748.440	3.989.629
Obveznosti za donos sklada	-	263.126
Ostale obveznosti	11.191	10.303
Skupaj obveznosti	5.759.631	4.263.059

Na dan 31. 12. 2018 znašajo vplačila članov 5.748.440 evra in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V obdobju od začetka sklepanja in vodenja pogodb je bilo zaračunanih 17.327 evrov vstopnih stroškov.

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti za člane v mirovanju	676.771	111.253
Skupaj	676.771	111.253

Na osebnih računih v mirovanju je bilo zbranih skupaj 676.771 evrov, na dan 31. 12. 2017 pa je stanje znašalo 111.253 evrov.

2.6.6 Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	4.252.755	1.986.741
Povečanje v obdobju	1.595.962	2.366.375
iz naslova vplačil	1.973.927	2.140.613
iz naslova doseženega donosa (po spremembi poštene vrednosti VP (+/-))	(377.966)	225.762
Zmanjšanje v obdobju	100.277	100.360
iz naslova vstopnih stroškov	17.327	16.095
iz naslova izplačil	77.606	81.491
iz naslova doseženega donosa	5.344	2.775
Stanje 31. 12.	5.748.440	4.252.755

2.6.7 Ostale obveznosti

Poslovne obveznosti

V letu 2018 so poslovne obveznosti znašale 7.291 evrov in so glede na predhodno leto višje za 27 odstotkov. Med poslovnimi obveznostmi so zajete obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznost za odmerjeni davek in druge poslovne obveznosti.

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	6.752	5.491
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	4.580	3.341
Vstopne provizije	2.172	2.151
Obveznost za odmerjeni davek	-	3
Druge poslovne obveznosti	539	234
Skupaj	7.291	5.728

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Druge poslovne obveznosti	3.900	4.575
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.900	4.575
Skupaj	3.900	4.575

Druge obveznosti so za leto 2018 znašale 3.900 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

2.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

2.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic

Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	428.312	434.712
Pravica do pripisa dobička	1.903.378	2.086.657

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2018 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2018 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

2.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	68.926	3.726	(2.620)	70.032
Finančni prihodki iz obresti	28.498	215	(2.620)	26.093
Finančni prihodki iz dividend	40.428	3.512	-	43.939
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	97.505	6.487	-	103.991
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	571.668	-	-	571.668
Drugi finančni prihodki	-	206	-	206
PRIHODKI OD NALOŽB	738.098	10.419	(2.620)	745.897
Odhodki za obresti	-	-	(324)	(324)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(144.409)	-	-	(144.409)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(893.864)	-	-	(893.864)
Drugi finančni odhodki	-	-	(18)	(18)
ODHODKI NALOŽB	(1.038.273)	-	(342)	(1.038.615)
Neto finančni izid iz naložb	(300.175)	10.419	(2.962)	(292.718)

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2017

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	(5.819)	6.209	2	392
Finančni prihodki iz obresti	(25.379)	106	2	(25.273)
Finančni prihodki iz dividend	18.295	6.102	-	24.397
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	63.444	42.780	-	106.224
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	257.925	-	-	257.925
Drugi finančni prihodki	-	452	-	(814)
PRIHODKI OD NALOŽB	315.550	49.440	(1.263)	363.727
Odhodki za obresti	-	-	(329)	(329)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(21.951)	(1.070)	-	(23.021)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(107.822)	-	-	(107.822)
Drugi finančni odhodki	-	-	(361)	(361)
ODHODKI NALOŽB	(129.773)	(1.070)	(690)	(131.533)
Neto finančni izid iz naložb	185.777	48.371	(1.954)	232.194

2.7.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2018	2017
Redno prenehanje	(3.552)	-
Izredno prenehanje	(62.951)	(79.802)
- z izstopom iz varčevanja	(62.349)	(79.180)
- s smrtjo člana	(602)	(622)
Skupaj	(66.503)	(79.802)

2.7.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in prenosi med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2018	2017
Prenos sredstev od drugega izvajalca	79.434	343.881
po kolektivnem pokojninskem načrtu	78.596	338.401
po individualnem pokojninskem načrtu	838	5.480
Prenos sredstev na drugega izvajalca	11.641	3.658
po kolektivnem pokojninskem načrtu	10.439	3.262
po individualnem pokojninskem načrtu	1.202	396
Skupaj	91.075	340.223

V letu 2018 je od drugih družb prestopilo 16 članov, ki so v kritni sklad AS Drzni do 50 prenesli za 79.434 evrov sredstev, iz kritnega sklada pa je k drugemu izvajalcu prestopilo 6 članov in preneslo za 11.641 evrov sredstev.

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2018	2017
	Prenos iz kritnega sklada AS Drzni do 50	Prenos iz kritnega sklada AS Drzni do 50
Prenos na kritni sklad		
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	5.447	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	5.447	-
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	10.472	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	10.472	-

	2018	2017
	Prenos na kritni sklad AS Drzni do 50	Prenos na kritni sklad AS Drzni do 50
Prenos iz kritnega sklada		
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	5.089	1.258
po kolektivnem pokojninskem načrtu	5.089	1.258
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	-	645
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	645
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	65.460	52.052
po kolektivnem pokojninskem načrtu	65.460	52.052

2.7.5 Obračunani stroški upravljavca**Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada**

v EUR	2018	2017
Provizija za upravljanje	(50.461)	(30.088)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(8.116)	(5.971)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(4.566)	(6.247)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(2.682)	(1.783)
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(99)	(35)
Skupaj	(65.924)	(44.124)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (s 76,54 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 20.374 evrov, v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipava d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2018 znašali 8.116 evrov (v letu 2017 pa 5.971 evrov).

Upravljavca lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2018 so ti stroški znašali 4.566 evrov.

2.7.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Poslovanje kritnega sklada pokojninskega varčevanja v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2018 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	30.207	24.525
Druge povezane družbe	129.838	141.534
Skupaj	160.045	166.058

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	913	-
Druge povezane družbe	6.130	-
Skupaj	7.044	-

2.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

V primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada pozitivna je Kritni sklad AS Drzni do 50 v letu 2018 posloval negativno, pri čemer je donosnost kritnega sklada dosegla -7,49 %. Vrednost premoženja, ki ga ima član v kritnem skladu, je na obračunski dan enaka zmnožku med številom enot premoženja in vrednostjo enote premoženja kritnega sklada na obračunski dan.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

2.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po koncu poročevalskega obdobja in pred zaključkom računovodskih izkazov ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada pokojninskih varčevanj za leto 2018.

LETNO POROČILO

KRITNEGA SKLADA

»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60«

3. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60«

A.II. POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2018

3.1 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA

3.1.1 PREDSTAVITEV KRITNEGA SKLADA

KRITNI SKLAD

Naziv: KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS UMIRJENI MED 50 DO 60
Pokojninski načrt: Pokojninsko varčevanje AS – individualno
Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno
Matična številka: 5063361035
Davčna številka: SI 63658011
Transakcijski račun: 05100-8013909889

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma: ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež: Ljubljanska cesta 3a, 6503 Koper
Telefon: (05) 66 43 100
Skrajšana firma: ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta: info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran: http://www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka: 5063361000
Identifikacijska št. za DDV: SI 63658011
Višina osnovnega kapitala: 42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije: 20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec. Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani <http://www.adriatic-slovenica.si>.

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica dne 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja kritnega sklada, je KD Skladi d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 3. 5. 2016.

Firma: KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma: KD Skladi d. o. o.
Sedež: Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka: 5834457
Davčna številka: 56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipa d. d.

Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 16. 4. 2015.

INFORMACIJE O ODBORU SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Ime in priimek

Rok Hladnik, predsednik do 31. 7. 2018

Mojca Vergan Štirn, predsednica od 17. 12. 2018

Tomaž Boltin, namestnik predsednika od 17. 12. 2018

Gregor Wolf, član

Srečko Frangež, član

Tjaša Škerlič, član

3.1.2 ORGANI UPRAVLJANJA IN VODENJA

Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta

Uprava

Gabrijel Škof, predsednik uprave

Matija Šenk, član uprave

Jure Kvaternik, član uprave (od 16. 4. 2018 dalje)

Nadzorni svet

Predsednik:

mag. Matjaž Gantar (do 18. 3. 2018)

Aljoša Tomaž, (namestnik predsednika do 20. 3. 2018 in predsednik od 20. 3. 2018)

Člani:

Aleksander Sekavčnik (namestnik predsednika od 20. 3. 2018 dalje)

Tomaž Butina

Člani, predstavniki zaposlenih:

Matjaž Pavlin

Borut Šuštaršič

3.1.3 DELOVANJE IN PRIČAKOVANI RAZVOJ KRITNEGA SKLADA

Predstavitev in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je osebam starim od 50 do 60 let in zasleduje srednje tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pričakuje se, da se bodo sredstva vlagala skladno z dolgoročno zastavljeno strategijo ter glede na pričakovanja razvoja dogodkov na kapitalskih trgih. Poleg tega bo predvidoma, v kolikor bo to smiselno, prišlo do razširitve naložbene politike kritnega sklada z vključitvijo naložbenih nepremičnin med dovoljene naložbe.

3.1.4 NALOŽBENI CILJI IN POLITIKA

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Umirjeni med 50 do 60 je dolgoročna kapitalska rast. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da bodo člani v kritnem skladu varčevali srednje dolgo obdobje, tako da si lahko za doseganje večje donosnosti dovolijo tudi nekoliko višjo izpostavljenost bolj tveganim naložbam. Z daljšim obdobjem varčevanja se lahko izognejo prevelikemu vplivu kratkoročnih nihanj in nenadnih padcev vrednosti naložb.

Naložbeni cilj kritnega sklada je dolgoročno povečanje vrednosti sredstev, vloženih v pokojninsko varčevanje članov, ki bodo imeli pravico prejemati pokojnino v času, krajšem od 15 let, in so zato pripravljeni sprejemati le zmerno tveganje naložb.

Naložbena politika

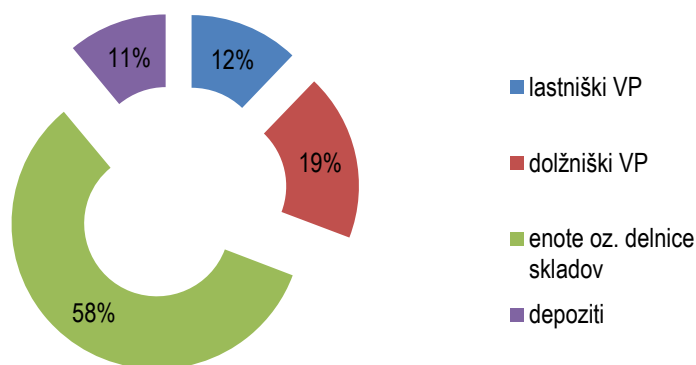
Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb, to je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalskih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi portfelja kritnega sklada.

Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalskih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Ker člani kritnega sklada spadajo v starostno skupino med 50 in 60 let oziroma v starostno skupino, ki bo do upokojitve potrebovala še dokaj dolgo obdobje varčevanja, je narava obveznosti sklada dovolj dolgoročna, da zaradi doseganja čim boljših donosov omogoča sprejemanje srednje do višjih tveganj.

Naložbe kritnega sklada lahko obsegajo:

- dolžniške vrednostne papirje (državne in podjetniške obveznice, zamenljive obveznice),
- lastniške vrednostne papirje (delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu),
- instrumente denarnega trga,
- denarne depozite in
- enote ali delnice odprtih investicijskih skladov (ciljnih skladov).

Struktura naložb na dan 31. 12. 2018

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 10 % do 50 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškimi vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 50 % do 80 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškimi vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se všttevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko največ do 90 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne všttevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih skladov

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev, naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov. V to omejitev skupne izpostavljenosti ciljnim skladom se štejejo naložbe v delniške in obvezniške sklade ter sklade denarnega trga.

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane srednje do višje starosti članov in narave obveznosti kritnega sklada prevladujejo srednje tvegane naložbe, ki prinašajo vnaprej določen (fiksni) nominalni donos. To so dolžniški vrednostni papirji (obveznice) in investicijski skladi, izpostavljeni obvezniškim naložbam. Skupaj so v takšne instrumente naloženih vse do 80 % sredstev kritnega sklada. Upravljavca lahko oceni, da razmere in prevzeto tveganje dovoljujejo tudi večjo izpostavljenost delniškim naložbam (neposredno ali posredno prek delniških ciljnih skladov), vendar nikoli večjo od 50 % sredstev kritnega sklada. Delež nizko tveganih naložb v obliki instrumentov denarnega trga ali skladov denarnega trga je ves čas majhen (do 10 %), saj je obdobje varčevanja v kritnem skladu dovolj dolgo, da ni potrebe po prestrukturiranju sredstev v tako nizko donosne, čeprav relativno varne naložbe. Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti.

Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljavca uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je kritni sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljavca skuša doseči čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

Ciljna struktura naložb	
Nižje tvegane	5 %
Srednje tvegane	65 %
Višje tvegane	30 %

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je donosnost referenčnega portfelja (benchmarka). Sestavljajo ga trije priznani finančni indeksi, ki skupaj odražajo podobno strukturo premoženja, kot jo praviloma ima kritni sklad. To so 30 % delniški indeks Morgan Stanley Capital International AC World (MSCI AC World), merjen v evrih, 65 % obvezniški indeks iBoxx Overall EUR Total Return in 5 % indeks denarnega trga EONIA Net Total Return.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavca poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavca izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavca poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškemu instrumentu prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzoposredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali v čim večji meri zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih kritnih skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden pod enako ugodnimi pogoji, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

3.1.5 TVEGANJA

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnih skladih opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Celotno (naložbeno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečajji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj kritnega sklada zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca kritnega sklada ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju zavarovalnice od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

3.1.6 ČLANSTVO KRITNEGA SKLADA

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2018 se je število članov kritnega sklada glede na konec predhodnega leta povečalo za 220 članov, pri čemer se je število moških povečalo za 129 članov in število žensk za 91 članov.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2018

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2017	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2017
od 20 let do 25 let	1	-	-	1
moški	1	-	-	1
ženske	-	-	-	-
od 25 let do 30 let	2	3	1	2
moški	1	2	1	1
ženske	1	1	-	1
od 30 let do 35 let	13	9	10	13
moški	7	3	5	7
ženske	6	6	5	6
od 35 let do 40 let	28	24	29	28
moški	13	13	11	13
ženske	15	11	18	15
od 40 let do 45 let	36	43	22	36
moški	15	17	9	15
ženske	21	26	13	21
od 45 let do 50 let	41	38	45	41
moški	23	20	20	23
ženske	18	18	25	18
od 50 let do 55 let	828	905	683	828
moški	444	492	360	444
ženske	384	413	323	384
od 55 let do 60 let	648	727	507	648
moški	375	412	300	375
ženske	273	315	207	273
od 60 let do 65 let	82	150	5	82
moški	53	102	4	53
ženske	29	48	1	29
Skupaj	1.679	1.899	1.302	1.679

Na dan 31. 12. 2018 je 197 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (na dan 31. 12. 2017 pa 106 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2018	2017
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu 1. 1.	1.679	1.302
prihod novih članov	260	391
redna prenehanja	33	13
izredna prenehanja	4	1
prenehanja zaradi prenosov v drug kritni sklad	3	-
Število članov na dan 31. 12.	1.899	1.679

Leta 2018 so 4 člani (2017 pa noben) kritnega sklada prenesli svoja sredstva v drugi pokojninski sklad. 17 članov je svoja sredstva preneslo iz pokojninskega sklada drugega izvajalca (leta 2017 pa 61 članov).

V letu 2018 je v kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 vstopilo 7 novih članov iz skupine kritnih skladov, od tega 3 člani so svoja sredstva prenesli iz kritnega sklada AS Drzni do 50, 3 članov iz kritnega sklada z zajamčenim donosom po PN-A01 in 1 član iz kritnega sklada AS Zajamčeni od 60

3.1.7 STROŠKI IN PROVIZIJE KRITNEGA SKLADA

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljavec kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2018 znaša upravljaljska provizija za kritni sklad 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Zavarovalnica med druge stroške uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je upravičen kritni sklad skladno s pokojninskim načrtom.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljalcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljalcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Kritni sklad, katerega upravljaavec so KD Skladi d. o. o., je leta 2018 evidentiral za 5.690 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada, kar je 9 odstotkov manj kot v letu 2017.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika. Za leto 2018 znaša provizija za opravljanje skrbniških storitev 0,05 % povprečne letne ČVS.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

3.1.8 GOSPODARSKO OKOLJE V LETU 2018

Realni sektor leta 2018 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji se je nadaljevala tudi v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 4,8 % na letni ravni.

V primerjavi s prejšnjimi leti, sta k rasti več prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,9 %, kar je več kot odstotno točko nižje kot v enakem obdobju lani. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih. Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.086,8 evrov, kar je 2,7 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Najvišja zabeležena inflacija je bila v oktobru, ki je bila posledica podražitve cen energentov. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,4 % na letni ravni. Na parlamentarnih volitvah je največ glasov dobila stranka SDS, ki ni uspela sestaviti vlade. Le to je nato sestavil Marjan Šarec, vodja LMSŠ, druge največje stranke po številu dobljenih glasov.

Finančni trgi v letu 2018

Gospodarska rast v ZDA je po zadnjih podatkih znašala 3 % na letni ravni. Trg dela v državi se je še naprej krepil in stopnja brezposelnosti se je znižala na nizkih 3,7 %. To je bila najnižja brezposelnost v ZDA v zadnjih 49-ih letih. Nekoliko večji vstop ljudi na trg dela v decembru, je vplival na povišanje brezposelnosti za 0,2 odstotni točki. Po raziskavah Univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika na visokih nivojih. Na drugi strani so se obeti podjetij nekoliko poslabšali, predvsem v drugi polovici leta. Na ameriških borzah se je v letu 2018 pocenila večina sektorjev. Pozitivni donos so vlagateljem prinesle naložbe v sektor zdravstva, ki so pridobile približno 4 in pol odstotka v lokalni valuti. Največja pocenitev je bila v sektorjih energetskega podjetij in panogi materialov. Občuten padec cen delnic v energetskem sektorju je posledica padca cen surove nafte v zadnjem četrtletju. Sodček surove nafte je bil na koncu leta tako več kot 30 % cenejši kot na začetku leta. Občutnejša pocenitev je bila tudi v finančnem sektorju, in sicer okoli 15 %. Ameriška centralna banka pod vodstvom guvernerja Powella je v letu štirikrat dvignila obrestno mero, vsakič za 25 bazičnih točk. Zgornja meja ciljne obrestne mere tako zdaj znaša 2,5 %. Centralna banka bo nadaljevala z zmanjševanjem bilance po programu. Na decembrskem zasedanju so znižali svojo napoved dvigov v letu 2019. Centralni bankirji tako sedaj pričakujejo, da bodo morali obrestno mero v letu 2019 dvigniti le dvakrat. To je znižalo pričakovanje trga in posledično so upadle tudi zahtevane donosnosti do

dospetja na ameriški državni dolg. Le ta je tako na 10-letno ameriško državno obveznico znašala na koncu leta približno 2,7 odstotka.

V Evropi so se najbolj pocenile naložbe v finančnem sektorju. Večji padec so delnice evropskih bank utrpele v maju, ko Italiji po volitvah ni uspelo sestaviti vlade. Občutno se je povišala tudi zahtevana donosnost na italijanski državni dolg. To bo povečalo proračunske odhodke za obresti, ki v Italiji, kjer je državni dolg več kot 130 % BDP-ja, predstavljajo velik del državne blagajne. Pri sestavi vlade pa je bila uspešna nemška kanclerka Merkelova. Nemčija je tako dobila veliko koalicijo, sestavljeno iz centralno desne zaveze CDU/CSU in centralno leve social-demokratske stranke SPD. ECB je na junijskem zasedanju najavil konec programa monetarnega sproščanja po decembru 2018. V zadnjem četrtletju 2018 je centralna banka delala mesečne odkupe v višini 15 milijard evrov. Po koncu odkupov bo centralna banka ohranjala bilanco. Dviga obrestnih mer pa ne načrtujejo še v prvi polovici leta 2019. Gospodarska rast na stari celini se je nekoliko ohladila in je po zadnjih podatkih bila pod 2 % na letni ravni. Brezposelnost v evroobmočju se je v letu znižala in je po zadnjih podatkih Eurostata znašala 7,9 %. To je najnižje v zadnjem desetletju. Britanska premierka Theresa May je dosegla dogovor z Evropsko komisijo o izstopu Britanije iz EU, toda doma ni dobila zadostne podpore za izvedbo. To je na trg prineslo dodatno negotovost.

Med državami BRIK je bila pocenitev najvišja na Kitajskem, in sicer več kot 16 %. Kitajsko gospodarstvo je po zadnjih podatkih beležilo rast v višini 6,4 odstotka na letni ravni, kar je bilo pod pričakovanji trga. To je bila najšibkejša rast po globalni finančni krizi. Tudi indeksi PMI kažejo na slabe obete kitajskih podjetij. Na to je vplival tudi trgovinski konflikt z ZDA. Centralna banka je zato večkrat znižala stopnjo obveznih denarnih rezerv, ki jih morajo držati poslovne banke. Ruske delnice so izgubile slab odstotek. V Rusiji je centralna banka v prvem četrtletju dvakrat znižala ključno obrestno mero. Toda padec rublja proti dolarju in višja inflacija v tretjem četrtletju sta dala centralni banki dovolj razlogov za prvi dvig ključne obrestne mere po letu 2015. V decembru so ključno obrestno mero dvignili še enkrat. Potrošniško zaupanje v državi ostaja na visokih nivojih. Standard & Poor's je zvišal bonitetno oceno na ruski dolg v tuji valuti na BBB-. Med državami BRIK so se podražile le naložbe v Braziliji, merjeno z indeksom MSCI, izraženim v evrih. Brazilski trg je upadel za več kot 16 % v prvem polletju. Do spremembe sentimenta je prišlo, ko je na predsedniških volitvah zmagal desničarski kandidat Bolsonaro. Trg je tako v zadnji polovici leta nadoknadil izgubo iz začetka leta. Brezposelnost v Braziliji se je znižala in je po zadnjih podatkih znašala 11,6 %. Po volitvah so se izboljšali tudi obeti podjetij in zaupanje potrošnikov. Na indijskem borznem trgu so se tečajji delnic podražili, toda devalvacija domače valute je izbrisala pozitiven donos, gledano s stališča evrskega vlagatelja.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2018

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2018 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Leto 2018 za delniške trge ni bilo uspešno. Delniški indeks MSCI evropskih podjetij je padel za nekaj več kot 13 %. Upočasnitev gospodarske rasti in trgovinske vojne, ki naj bi zmanjšale konkurenčnost evropskih izvoznikov so pustili negativen pečat na trgih. Geopolitična tveganja in dogajanja so skozi leto 2018 krojila borzni sentiment. Negativni učinki in tveganja trgovinske vojne so se povečala v zadnjem kvartalu 2018, predvsem v mesecu decembru. Trgovinska vojna med ZDA in Kitajsko se po srečanju med ameriškim in kitajskim predsednikom na vrhu G20 ni zaključila. Dosegla sta začasno »premirje«, ki naj bi trajalo do 1. marca 2019 ter dogovorom o novem krogu pogajanj. Trge je novica o začasnem premirju razočarala, saj so bila pričakovanja do bo na vrhu dosežen kompromis in umirjanje napovedanih ukrepov. Dosedanji ukrepi že imajo vpliv na realno ekonomijo, med drugimi je tehnološki velikan Apple presenetil z objavo napovedi znižanja prihodkov, kot posledico zmanjšanja prodaje svojih naprav na Kitajskem. Obenem je ameriška centralna banka opravila dvig ključne obrestne mere na razpon med 2,25 % in 2,5 % ter napovedala še dva dviga v letu 2019. Napoved je negativno vplivala na delniške trge, saj so bila pričakovanja zaradi negotovosti in vpliva trgovinskih vojn na strani prekinitve dvigovanja ključne obrestne mere. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Zahtevana donosnost se je v Evropi najbolj povečala na italijanski dolg. Politična negotovost v državi in težnje po večjem proračunskem primanjkljaju nove vlade, so sprožila umik investitorjev iz italijanskih državnih in

podjetniških obveznic. Na trgu podjetniških obveznic je prišlo do povečanja kreditnih pribitkov. Za prvovrstne papirje le ta še vedno ostaja nizek. Na papirjih bolj tveganih izdajateljev je bilo povečanje večje. ECB je po koncu leta prenehala s programom odkupov obveznic in vlagateljev skrbi likvidnost na trgu podjetniških obveznic.

3.1.9 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA V LETU 2018

Kritni sklad je v letu 2018 realiziral -3,75 % donos, kar je več kot primerjalni indeks sklada, ki je sestavljen iz 65 % evropskega obvezniškega indeksa (QW7A Index), 30 % globalnega delniškega indeksa v EUR (MSCI All Countries Index) ter 5 % denarja (Eonia) in je v 2018 zabeležil -1,67 % donos.

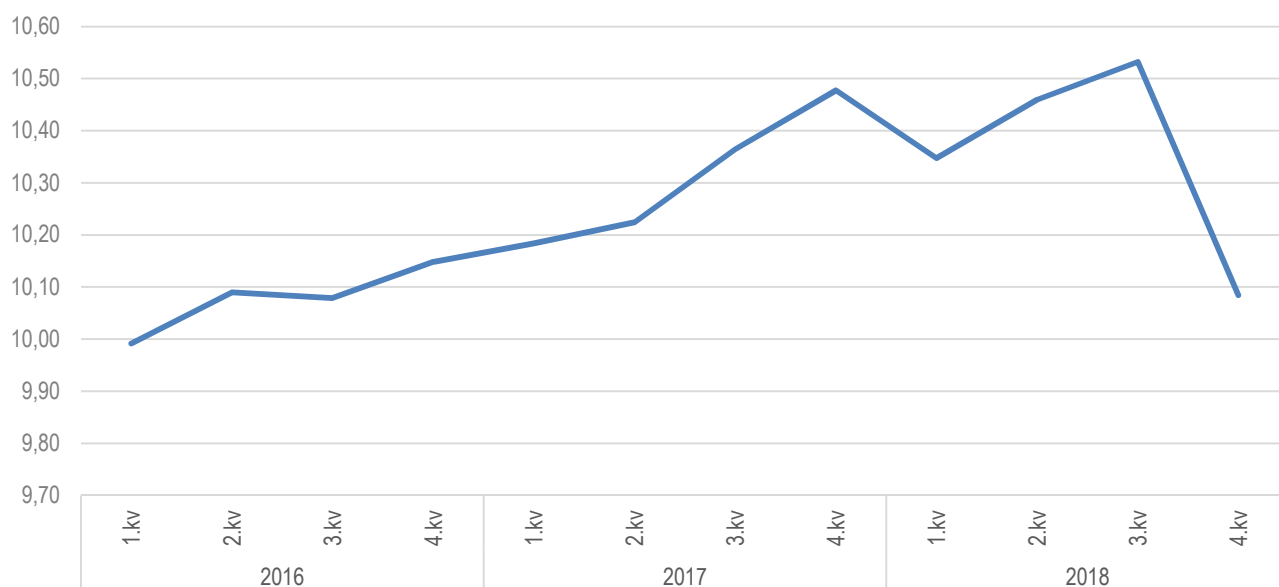
Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v obvezniške naložbe, nekoliko pa tudi v delnice in delniške investicijske sklade predvsem iz območja ZDA in Evrope, v manjšem obsegu pa tudi na trge v razvoju. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 60 % sklada in so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo.

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31. 12. 2018

Gibanje VEP kritnega sklada do 31. 12. 2018

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan 1. 1. 2018	na dan 31. 12. 2018	Δ VEP v %	na dan 1. 1. 2017	na dan 31. 12. 2017	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	10,48	10,08	-3,75 %	10,15	10,48	3,24 %

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1. 1.	10,48	247.789,35	10,15	140.247,22
januar	10,53	256.245,49	10,07	146.663,57
februar	10,42	261.280,41	10,22	161.810,03
marec	10,35	265.232,58	10,18	168.391,87
april	10,48	272.648,98	10,24	187.256,25
maj	10,43	280.475,14	10,27	196.494,27
junij	10,46	287.744,99	10,22	203.074,16
julij	10,55	296.013,57	10,28	208.794,02
avgust	10,49	302.375,11	10,31	216.054,39
september	10,53	309.684,57	10,36	219.846,55
oktober	10,30	318.248,74	10,52	227.705,94
november	10,37	326.740,38	10,51	234.349,69
na koncu leta 31. 12.	10,08	343.486,57	10,48	247.789,35

Finančni rezultat

v EUR	2018	2017	Indeks
Finančni prihodki	257.477	144.018	178,8
Finančni odhodki	(330.122)	(69.639)	474,1
Rezultat iz naložbenja	(72.646)	74.379	(97,7)
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(40.993)	(29.980)	136,7
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	(113.639)	44.399	(255,9)

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljevalec kritnega sklada je v letu 2018 realiziral za 257.477 evrov finančnih prihodkov, kar je za 113.459 evrov (oziroma za 78,8 %) več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 73,64-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 15,72 % dobički pri odtujitvi finančnih naložb. Preostali del se nanaša v glavnem na prihodke od dividend in deležev in na prihodke od obresti.

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2018 znašali 330.122 evrov, od tega je za 291.129 evrov prevrednotovalnih finančnih odhodkov in 38.541 evrov izgube pri odtujitvi finančnih naložb. V primerjavi s predhodnim letom so ti skoraj štiri krat višji oziroma so porasli za 373 % (v absolutnih vrednostih za 260.484 evrov), predvsem na račun višjih prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki so odvisni od dogajanja na kapitalskih trgih.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 37 % (oziroma za 11.014 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 72,2 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 9.794 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 5.701 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 4.566 evrov), na odhodke iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev (v vrednosti 1.076 evrov) in druge odhodke (v vrednosti 49 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida v nadaljevanju (poglavje 3.7.).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada so na dan 31. 12. 2018 znašala 3.472.002 evrov oziroma 33,3 odstotkov več kot leto poprej. Konec leta 2018 med sredstvi članov kritnega sklada z 89-odstotnim deležem prevladujejo finančne naložbe. Preostali del pa predstavljajo denarna sredstva (6,5 odstotka) in terjatve (4,5 odstotka).

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	Delež	31. 12. 2017	Delež
SREDSTVA	3.472.002	100 %	2.604.080	100 %
Finančne naložbe	3.088.967	89,0 %	2.391.438	91,8 %
Terjatve	157.072	4,5 %	145.756	5,6 %
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	225.963	6,5 %	66.885	2,6 %
OBVEZNOSTI	3.472.010	100 %	2.604.064	100 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.463.821	99,8 %	2.596.187	99,7 %
Poslovne obveznosti	4.290	0,1 %	3.302	0,1 %
Druge obveznosti	3.900	0,1 %	4.575	0,2 %

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,8 odstotka. V primerjavi s predhodnim letom je stanje zavarovalno-tehničnih rezervacij konec leta 2018 nominalno poraslo za 33,4 odstotka (oziroma za 867.634 evrov). Na porast stanja zavarovalno-tehničnih rezervacij so leta 2018 vplivala zlasti vplačila. Manj kot odstotek v strukturi obveznosti predstavljajo poslovne in druge obveznosti.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 3.6.).

3.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2018 je bila donosnost čistih sredstev negativna s -3,72 %. Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,34 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2017 pa 1,90 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2018 nižji kot v letu 2017 in znaša 3,90 %. Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada in drugi odhodki. Vplačila so v primerjavi s predhodnim letom porasla za 15,46 odstotkov, kar je manj od rasti leta 2017/2016, zaradi manjšega obsega novih vplačil v primerjavi z letom 2017. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2018 znašala 1.557 evrov in je bila nižja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2017, kar pomeni, da so se odkupi v primerjavi s predhodnim letom znižali.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2018	Leto 2017
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	(113.639)	43.417
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	3.053.579	2.080.187
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	-3,72 %	2,09 %

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	40.993	39.467
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	3.053.579	2.080.187
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,34 %	1,90 %

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	40.993	39.467
Vplačila (v EUR)	1.050.055	908.024
Stroški poslovanja v % od vplačil	3,90 %	4,35 %

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2018	Leto 2017
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	1.050.055	908.024
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	908.024	570.695
Rast vplačil (indeks)	115,64	159,11

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2018	Leto 2017
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	110.567	66.572
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	71	36
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	1.557	1.849

B. II RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS UMIRJENI MED 50 DO 60**3.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****3.3.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA****Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2018**

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA			
Finančne naložbe	3.6.2	3.088.967	2.391.438
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:			
-dolžniški vrednostni papirji		800.750	816.599
-lastniški vrednostni papirji		235.691	236.260
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:			
-dolžniški vrednostni papirji		565.059	580.339
-lastniški vrednostni papirji		2.288.216	1.574.839
Terjatve	3.6.3	157.072	145.756
Druge terjatve		157.072	145.756
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	3.6.4	225.963	66.885
OBVEZNOSTI			
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.6.5	3.463.821	2.596.187
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		(58.575)	70.284
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		3.522.396	2.525.903
Poslovne obveznosti	3.6.6	4.290	3.302
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada		3.917	3.099
Druge poslovne obveznosti		372	203
Druge obveznosti	3.6.6	3.900	4.575

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 89 do 110 so sestavni del računovodskih izkazov.

Shema bilance stanja se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

3.3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Finančni prihodki	3.7.2	257.477	144.018
Prihodki od dividend in deležev		16.127	10.202
Prihodki od obresti		11.066	(8.984)
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		40.472	40.373
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		189.606	102.036
Drugi finančni prihodki		206	392
Finančni odhodki	3.7.2	(330.122)	(69.639)
Odhodki za obresti		(216)	(219)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(38.541)	(9.370)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(291.129)	(59.500)
Drugi finančni odhodki		(237)	(550)
Rezultat iz naložbenja		(72.646)	74.379
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	3.7.5	(40.993)	(29.980)
Provizija za upravljanje		(29.602)	(19.808)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(5.701)	(4.645)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(4.566)	(5.504)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(1.076)	-
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(49)	(23)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		(113.639)	44.399

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 89 do 110 so sestavni del računovodskih izkazov.

Shema izkaza poslovnega izida se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

3.3.3 IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	2018	2017
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	2.615.717	1.423.408
2. Vplačane enote premoženja	1.120.443	1.192.664
3. Izplačane enote premoženja	(127.164)	(84.353)
4. Presežek iz prevrednotenja	(12.033)	39.599
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(113.639)	44.399
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	3.483.323	2.615.717
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	247.790	140.247
2. Število vplačanih enot premoženja	107.863	115.745
3. Število izplačanih enot premoženja	(12.165)	(8.203)
4. Končno število enot premoženja	343.487	247.790

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 89 do 110 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV KRITNEGA SKLADA

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	3.7.1	1.050.055	908.024
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	3.7.3	(109.571)	(66.572)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:		62.635	274.840
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		62.635	274.840
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		1.003.119	1.116.292
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		488.261	762.827
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(1.287.932)	(1.884.010)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		19.489	12.481
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(63.859)	28.252
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(844.041)	(1.080.451)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		159.078	35.841
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		66.885	31.044
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	3.6.4	225.963	66.885

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 89 do 110 so sestavni del računovodskih izkazov.

3.3.5 IZKAZ PREMOŽENJA KRITNEGA SKLADA

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi v skladu z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31. 12. 2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	3.472.002		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	2.111.440	60,81 %	50 % - 80 % (državne do 90 %)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	977.526	28,15 %	10 % - 50 % (do 70 % v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	383.035	11,04 %	do 10 %

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2017

v EUR	31. 12. 2017 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	2.604.080		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	1.496.634	57,47 %	50 % - 80 % (državne do 90 %)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	894.804	34,36 %	10 % - 50 % (do 70 % v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	212.642	8,17 %	do 10 %

3.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

3.4.1 PODLAGA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN LETNEGA POROČILA KRITNEGA SKLADA

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) pokojninskega kritnega sklada je za leto 2018 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanem z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur.l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatica Slovenice. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računske razlike.

3.4.2 POVZETEK POMEMBNEJŠIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upoštevane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2018.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti vrednostnih papirjev v okviru

skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode učinkovite obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Vsi kasnejši prevrednotovalni učinki, ki se nanašajo na spremembo poštene vrednosti, se pripoznajo preko izkaza drugega vseobsegajočega donosa, vse dokler se finančno sredstvo ne proda ali drugače odtuji ali trajno oslabi. Takrat se celotni učinki, ki so bili do takrat vključeni neposredno v kapital, prenesejo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poročstvu. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi upravljavec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po poštenu vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo učinkovitih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustreznih likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjev) znašati vsaj 20 % vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustreznih likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračun poštene vrednosti na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljaivec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.
- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljaivec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslavitvi. Ta finančna sredstva razvršča v Nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda, nelikvidnost.	od -0,561 % do 0,863 % od 0,29 % do 6,86 % od 0 do 0,15 %	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji	Interni model			
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)				
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
BLOOMBERG BVAL				
Dolžniški vrednostni papirji				
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3

Slabitve finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljaec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilvi zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilitve pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni instrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilitve uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljaec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilvi tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilitve posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabilitev posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabilitve dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilitve (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabilitve zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljaec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabilitev dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabilitve pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabilitve sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabilitve

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabilitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabilitve razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške

vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil varčevalcev po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čisto vplačilo varčevalcev je vplačano bruto vplačilo zmanjšano za vstopne stroške.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljevec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti iz pogodb (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga zavarovalnica pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila varčevalcev,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug pokojninski načrt),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina premije, dinamika plačevanja premije),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitev, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomске in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upošteva diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja "AAA - rated euro area central government bonds" AAA - bonitetna ocena osrednje državne obveznice na evro območju z dne 2. 1. 2019.

Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je upoštevana predpostavka bodoče inflacije za prvi dve leti v skladu z jesensko napovedjo UMAR-ja in v višini 1,8 % za vsa sledeča leta.

Stroški

V izračunu se upoštevajo stroški vodenja pogodb, stroški reševanja zavarovalnih primerov in upravljanja sredstev, kot izhajajo iz preteklih izkušenj zavarovalnice. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo, in na variabilne stroške.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih in pokojninskih varčevanj.

Stopnje predčasnih prekinitev

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitev temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitev lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po pretekli dobi od začetka varčevanja. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2018

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2018 za zavarovalno vrsto 23 ni pokazal primanjkljaja, zavarovalnica zaradi tega ni oblikovala dodatnih obveznosti.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje pokojninskega kritnega sklada, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripoznava prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljen pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitev in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti lahko nastanejo zaradi rednega ali izrednega prenehanja varčevanja in si upravljavec od vrednosti premoženja obračuna izstopne stroške. Odhodki zaradi izrednega prenehanja se pripoznajo v primeru izstopa iz varčevanja, z odpovedjo pogodbe o varčevanju ali v primeru smrti člana. Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

Član lahko kadar koli zahteva prenos sredstev iz naslova individualnih vplačil v drug pokojninski načrt. Prenos sredstev iz kolektivnega pokojninskega varčevanja v individualno pokojninsko varčevanje ni možen, razen za sredstva iz individualnih vplačil s strani člana. Prenos sredstev se opravi na podlagi pisnega zahtevka. V nov pokojninski načrt se prenesejo sredstva iz osebnega pokojninskega računa člana. V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, upravljavec ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upravljavcev je zavarovalnica upravičena do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravnava član ob vložitvi zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 je namenjen osebam starimi med 50 in 60 let. Ko dosežejo mejno starost 60-ih let, zavarovalnica prenese sredstva, brez dodatnih stroškov za člana, iz pripadajočega kritnega sklada v kritni sklad, namenjen ustrezni višji starostni skupini, to je kritni sklad AS Zajemčeni od 60. Član pa ne more prenesti svoja privarčevana sredstva v kritni sklad z bolj tvegano naložbeno politiko, to je kritni sklad AS Drzni do 50.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec bremeni kritni sklad s provizijo za upravljanje kritnega sklada, ki se obračunava v višini največ 1 % na letni ravni (1%/12 na mesečni ravni) od povprečne mesečne CVS in je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 odstotne točke in variabilnega dela v višini največ do 0,4 odstotne točke. Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev znaša največ 0,05 % povprečne letne ČVS.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 3.1.7.

3.5 POJASNILA K IZKAZOM

3.5.1 Upravljanje tveganj

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj

Celotno (naložbeno) tveganje

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržna tveganja

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo zavarovalnice glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji kritnega sklada ter z izvajanjem notranje-kontrolnih pregledov. Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- obrestno tveganje z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- valutno tveganje s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- tveganje lastniških finančnih instrumentov s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- tveganje kreditne sposobnosti izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrežno bonitetno oceno ter primernega časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalskih trgih doma in v tujini.

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno po posameznih vrstah naložb skladno z naložbenimi pravili kritnega sklada.

V sklopu upravljanja s tveganji spremlja upravljavec tudi pokritost obveznosti iz pogodb z naložbami in izpostavljenosti do posameznih naložbenih razredov, izdajateljev, delodajalcev skrbnikov in povezanih oseb, skladno z naložbenimi pravili in veljavno zakonodajo.

V postavkah bilance stanja za ALM model je prikazano premoženje kritnega sklada po posameznih vrstah naložb in obveznosti, ki izhajajo iz pogodb.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	2.288.216	1.574.839
Lastniški vrednostni papirji	1.878.558	1.372.845
Tržni vrednostni papirji	1.878.558	1.372.845
Dolžniški vrednostni papirji	409.658	201.994
Tržni vrednostni papirji:	195.125	201.994
Državne obveznice	214.533	-
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	800.750	816.599
Lastniški vrednostni papirji	565.059	580.339
Tržni vrednostni papirji	565.059	580.339
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	236.260
Državne obveznice	235.691	236.260
Skupaj finančne naložbe	3.088.967	2.391.438
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	157.072	145.756
Denar in denarni ustrezniki	225.963	66.885
Skupaj sredstva	3.472.002	2.604.080
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.463.821	2.596.187
Poslovne obveznosti	4.290	3.302
Druge obveznosti	3.900	4.575
Skupaj obveznosti	3.472.010	2.604.064

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi pokojninskega kritnega sklada je 100,19.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD Skladi d. o. o.	-	-	14,54 %	30,22 %
BLACKROCK INC	-	-	7,82 %	7,02 %
Kraljevina Španija	-	-	9,10 %	0,00 %
Na dan 31. 12. 2018				
KD Skladi d. o. o.	-	-	-	-
BLACKROCK INC	-	-	-	-
Kraljevina Španija	-	-	-	-

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljevec ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD Skladi d. o. o.	-	-	14,54 %	30,22 %
Na dan 31. 12. 2018				
KD Skladi d. o. o.	-	-	10,54 %	27,90 %

Kritni sklad je izpostavljen do povezanih oseb upravljavca iz naložb v dolžniške vrednostne papirje družbe KD Group d. d..

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	-	-	-	-
2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	-
3. merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	-	-	-	-
4. vrednotene po pošteni vrednosti preko IPI	-	-	-	-
5. denarna sredstva	225.963	6,52 %	66.885	2,58 %

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja). Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska	Brez						Skupaj 31.12.2018
	vrednost	zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	
Dolžniški finančni instrumenti	645.349	-	6.950	323.500	304.800	-	-	635.250
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	409.658	-	3.350	309.100	101.200	-	-	413.650
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	235.691	-	3.600	14.400	203.600	-	-	221.600
Lastniški finančni instrumenti	2.443.618	2.443.618	-	-	-	-	-	2.443.618
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.878.558	1.878.558	-	-	-	-	-	1.878.558
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	565.059	565.059	-	-	-	-	-	565.059
Skupaj finančne naložbe	3.088.967	2.443.618	6.950	323.500	304.800	-	-	3.078.868
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	157.072	-	157.072	-	-	-	-	157.072
Denar in denarni ustrezniki	225.963	225.963	-	-	-	-	-	225.963
Skupaj sredstva	3.472.002	2.669.581	164.022	323.500	304.800	-	-	3.461.903
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.463.821	-	-	195.871	1.430.993	1.496.703	340.254	3.463.821
Poslovne obveznosti	4.290	-	4.290	-	-	-	-	4.290
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	3.472.010	-	8.189	195.871	1.430.993	1.496.703	340.254	3.472.010

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2017 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska	Brez						Skupaj 31.12.2017
	vrednost	zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	
Dolžniški finančni instrumenti	438.254	-	6.750	125.050	309.600	-	-	441.400
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	201.994	-	3.150	110.650	102.400	-	-	216.200
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	236.260	-	3.600	14.400	207.200	-	-	225.200
Lastniški finančni instrumenti	1.953.184	1.953.184	-	-	-	-	-	1.953.184
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.372.845	1.372.845	-	-	-	-	-	1.372.845
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	580.339	580.339	-	-	-	-	-	580.339
Skupaj finančne naložbe	2.391.438	1.953.184	6.750	125.050	309.600	-	-	2.394.584
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	145.756	-	145.756	-	-	-	-	145.756
Denar in denarni ustrezniki	66.885	66.885	-	-	-	-	-	66.885
Skupaj sredstva	2.604.080	2.020.069	152.506	125.050	309.600	-	-	2.607.226
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.596.187	-	-	83.973	919.307	1.258.949	333.958	2.596.187
Poslovne obveznosti	3.302	-	3.302	-	-	-	-	3.302
Ostale obveznosti	4.575	-	4.575	-	-	-	-	4.575
Skupaj obveznosti	2.604.064	-	7.877	83.973	919.307	1.258.949	333.958	2.604.064

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščena in voljnima strankama v premišljenem poslu. Upravljevec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 3.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravljevec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2018

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2017 upravljevalci ni izvedel prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitev zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalnih trgih.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31. 12. 2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		2.288.216	2.288.216	1.878.558	214.533	195.125
	Lastniški vrednostni papirji	422.940	422.940	422.940	-	-
	Dolžniški vrednostni papirji	409.658	409.658	-	214.533	195.125
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	1.455.618	1.455.618	1.455.618	-	-
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		800.750	800.750	565.059	235.691	-
	Dolžniški vrednostni papirji	235.691	235.691	-	235.691	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	565.059	565.059	565.059	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		3.088.967	3.088.967	2.443.618	450.224	195.125

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2017

v EUR	na dan 31. 12. 2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		1.574.839	1.574.839	1.372.845	-	201.994
	Lastniški vrednostni papirji	342.188	342.188	342.188	-	-
	Dolžniški vrednostni papirji	201.994	201.994	-	-	201.994
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	1.030.656	1.030.656	1.030.656	-	-
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		816.599	816.599	580.339	236.260	-
	Dolžniški vrednostni papirji	236.260	236.260	-	236.260	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	580.339	580.339	580.339	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		2.391.438	2.391.438	1.953.184	236.260	201.994

Sredstva in obveznosti uvrščena v nivo 3

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti-gibanje nivoja 3 za leto 2018

v EUR	1. 1. 2018	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2018
Sredstva merjena po poštenu vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125
Skupaj sredstva	201.994	-	(6.869)	-	-	-	195.125

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti-gibanje nivoja 3 za leto 2017

v EUR	01.01.2017	Skupaj dobički/izgube v poslovnem izidu	Skupaj dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz) nivoja 3	31.12.2017
Sredstva merjena po poštenu vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju							
	-	-	(1.747)	203.741	-	-	201.994
	-	-	(1.747)	203.741	-	-	201.994
Skupaj sredstva	-	-	(1.747)	203.741	-	-	201.994

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2018
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	214.533	195.125	-	409.658
Dolžniški vrednostni papirji	214.533	195.125	-	409.658
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	235.691	-	-	235.691
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	-	-	235.691
Skupaj finančne naložbe	450.224	195.125	-	645.349
Terjatve	647	539	155.885	157.072
Denar in denarni ustrezniki	-	225.963	-	225.963
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	-	421.628	155.885	1.028.384

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2017

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2017
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	-	201.994	-	201.994
Dolžniški vrednostni papirji	-	201.994	-	201.994
Finančna sredstva merjena po odplačni vrednosti	-	236.260	-	236.260
Dolžniški vrednostni papirji	-	236.260	-	236.260
Skupaj finančne naložbe	-	438.254	-	438.254
Terjatve	-	616	145.140	145.756
Denar in denarni ustrezniki	-	66.885	-	66.885
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	-	505.756	145.140	650.896

Valutno tveganje

Valutno tveganje je tveganje, da se bo razmerje med domačo valuto, v kateri se vrednotijo naložbe, in valuto, v kateri je izražena vrednost posamezne naložbe, gibalo v takšni smeri, da bo to negativno vplivalo na vrednost naložb.

Upravljavec se izogiba izpostavljenosti tveganju zaradi spremembe vrednosti tečajev tujih valut tako, da sredstva v pretežni meri nalaga v valuti, na katero so vezane njene obveznosti. V primeru nalaganja v tuji valuti je odločitev za naložbo povezana s pričakovanim donosom, ki lahko kompenzira morebitno spremembo tečaja tuje valute.

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2018

	EUR	Drugo	Skupaj 31. 12. 2018
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	2.008.287	279.929	2.288.216
Lastniški vrednostni papirji	1.598.629	279.929	1.878.558
Dolžniški vrednostni papirji	409.658	-	409.658
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	800.750	-	800.750
Lastniški vrednostni papirji	565.059	-	565.059
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	-	235.691
Skupaj finančne naložbe	2.809.037	279.929	3.088.967
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	156.173	899	157.072
Denar in denarni ustrezniki	221.344	4.620	225.963
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	3.186.554	285.448	3.472.002

Izpostavljenost valutnemu tveganju v letu 2017

	EUR	Drugo	Skupaj 31. 12. 2017
SREDSTVA			
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	1.403.982	170.856	1.574.839
Lastniški vrednostni papirji	1.201.988	170.856	1.372.845
Dolžniški vrednostni papirji	201.994	-	201.994
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	816.599	-	816.599
Lastniški vrednostni papirji	580.339	-	580.339
Dolžniški vrednostni papirji	236.260	-	236.260
Skupaj finančne naložbe	2.220.582	170.856	2.391.438
Terjatve iz zavarovalnih poslov in druge poslovne terjatve	145.756	-	145.756
Denar in denarni ustrezniki	66.440	445	66.885
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena valutnemu tveganju	2.432.778	171.302	2.604.080

Operativno tveganje

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljavec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Tveganje spremembe drugih cen

Cenovno tveganje predstavlja tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev, katerih cene se lahko spreminjajo zaradi makroekonomskih razmer (sistematično tveganje) oz. samega poslovanja (nesistematično tveganje).

Tveganje spremembe tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev upravljavec minimizira z upoštevanjem najvišjega dopustnega deleža tovrstnih naložb, s čimer omejuje sistematično tveganje in z razpršitvijo naložb v lastniške vrednostne papirje, s čimer omejuje nesistematično tveganje spremembe tržnih cen.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na čisto vrednost sredstev (ČVS). Sprememba za ± 50 bp predstavlja spremembo, večjo od 1 %, glede na spremembo obrestne mere v preteklem letu.
Sprememba cen finančnih sredstev	Vpliv na spremembe tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2018 za ± 15 %.

Analize občutljivosti

Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba obr. mere +50 bp	(18.489)
Sprememba obr. mere -50 bp	8.749
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(40.350)
Sprememba obr. mere -50 bp	9.834

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba cen delnic +15 %	292.978
Sprememba cen delnic -15 %	(292.978)
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15 %	366.543
Sprememba cen delnic -15 %	(366.543)

3.6 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA

3.6.1 Čista vrednost sredstev

Čista vrednost sredstev kritnega sklada

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
I. SREDSTVA	3.472.002	2.604.080
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	4.290	3.302
II.D. Druge obveznosti	3.900	4.575
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	3.463.813	2.596.203

Čista vrednost sredstev predstavlja vrednost premoženja kritnega sklada, zmanjšana za vrednost vseh obveznosti kritnega sklada, hkrati pa tudi zmnožek vrednosti enote premoženja (VEP) in števila enot premoženja kritnega sklada v obtoku. Obenem predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu.

Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati.

3.6.2 Finančne naložbe

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	1.878.558	1.372.845
Tržni vrednostni papirji	1.878.558	1.372.845
Dolžniški vrednostni papirji	409.658	201.994
Tržni vrednostni papirji:	195.125	201.994
Državne obveznice	214.533	
Skupaj	2.288.216	1.574.839

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	565.059	580.339
Tržni vrednostni papirji	565.059	580.339
Dolžniški vrednostni papirji	235.691	236.260
Državne obveznice	235.691	236.260
Skupaj	800.750	816.599

Efektivne obrestne mere (v %) za dolžniške instrumente, ki se ne merijo po pošteni vrednosti, so

v %	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Dolžniški vrednostni papirji		
– razpoložljivi za prodajo	-0,62 %	0,21 %

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1. 1. 2017	-	1.198.155	1.198.155
Tečajne razlike	(10.184)	-	(10.184)
Povečanje	1.884.010	-	1.884.010
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	42.536	-	42.536
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	39.599	39.599
Povečanje zaradi obresti	-	148	148
Zmanjšanje	(341.524)	(421.303)	(762.827)
Stanje 31. 12. 2017	1.574.838	816.599	2.391.438
Tečajne razlike	7.414	-	7.414
Povečanje	1.315.446	0	1.315.446
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečajji)	(101.523)	-	(101.523)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečajji)	-	(12.033)	(12.033)
Povečanje zaradi obresti	3.217	143	3.360
Zmanjšanje	(511.176)	(3.959)	(515.135)
Stanje 31. 12. 2018	2.288.216	800.750	3.088.967

3.6.3 Terjatve

Terjatve – stanje

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančne terjatve	1.186	616
Kratkoročne terjatve za dividende	1.186	616
Terjatve	155.885	145.140
Druge poslovne terjatve	155.885	145.140
Skupaj	157.072	145.756

3.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denarna sredstva na računih bank	225.963	66.885
Skupaj	225.963	66.885

3.6.5 Obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije	3.463.821	2.596.187
Obveznosti za vplačila	3.463.821	2.525.903
Obveznosti za donos sklada	-	70.284
Ostale obveznosti	8.189	7.877
Skupaj obveznosti	3.472.010	2.604.064

Na dan 31. 12. 2018 znašajo vplačila članov 3.463.821 evrov in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V obdobju od začetka sklepanja in vodenja pogodb je bilo zaračunanih 8.845 evrov vstopnih stroškov.

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do članov v mirovanju	263.172	126.662
Skupaj	263.172	126.662

Na dan 31. 12. 2018 je znašalo stanje obveznosti do članov v mirovanju 263.172 evrov (na dan 31. 12. 2017 pa 126.662 evrov).

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti iz finančnih pogodb za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	2.596.187	1.423.242
Povečanje v obdobju	1.003.643	1.261.836
iz naslova vplačil	1.129.287	1.197.201
iz naslova doseženega donosa (po spremembi poštene vrednosti VP (+/-))	(125.645)	64.636
Zmanjšanje v obdobju	136.009	88.892
iz naslova vstopnih stroškov	8.845	7.346
iz naslova izplačil	123.949	80.563
iz naslova doseženega donosa	3.215	983
Stanje 31. 12.	3.463.821	2.596.187

3.6.6 Ostale obveznosti

Poslovne obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	3.917	3.099
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	2.740	2.043
Vstopne provizije	1.177	1.056
Obveznost za odmerjeni davek	-	4
Druge poslovne obveznosti	372	199
Skupaj	4.290	3.302

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Druge poslovne obveznosti	3.900	4.575
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.900	4.575
Skupaj	3.900	4.575

Druge obveznosti so za leto 2018 znašale 3.900 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

3.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

3.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	289.911	308.486
Pravica do pripisa dobička	1.089.430	1.197.201

3.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	26.755	147	292	27.193
Finančni prihodki iz obresti	10.631	143	292	11.066
Finančni prihodki iz dividend	16.124	4	-	16.127
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	40.472	-	-	40.472
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	189.606	-	-	189.606
Drugi finančni prihodki	-	206	-	206
PRIHODKI OD NALOŽB	256.833	352	292	257.477
Odhodki za obresti	(216)	-	-	(216)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(38.541)	-	-	(38.541)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(291.129)	-	-	(291.129)
Drugi finančni odhodki	-	-	(237)	(237)
ODHODKI NALOŽB	(329.886)	-	(237)	(330.122)
Neto finančni izid iz naložb	(73.053)	352	55	(72.646)

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2017

v EUR	FN po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob priznanju	FN merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	781	1.515	(1.078)	1.217
Finančni prihodki iz obresti	(7.977)	71	(1.078)	(8.985)
Finančni prihodki iz dividend	8.758	1.444	-	10.202
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	18.401	21.972	-	40.373
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	102.036	-	-	102.036
Drugi finančni prihodki	-	392	-	392
PRIHODKI OD NALOŽB	121.218	23.878	(1.078)	144.018
Odhodki za obresti	-	-	(219)	(219)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(6.249)	(2.386)	(735)	(9.370)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(59.500)	-	-	(59.500)
Drugi finančni odhodki	-	-	(550)	(550)
ODHODKI NALOŽB	(65.749)	(2.386)	(1.504)	(69.639)
Neto finančni izid iz naložb	55.469	21.493	(2.582)	74.379

3.7.3 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2018	2017
Redno prenehanje	(32.573)	(24.185)
Izredno prenehanje	(76.998)	(42.387)
- z izstopom iz varčevanja	(75.651)	(42.387)
- s smrtjo člana	(1.347)	-
Skupaj	(109.571)	(66.572)

Odhodki iz naslova izplačil odkupnih vrednosti so v letu 2018 v primerjavi s predhodnim letom višji za 42.999 evrov. Odhodki za izredno prenehanje z izstopom iz varčevanja predstavljajo 70,3 odstotkov vseh odhodkov iz naslova izplačil odkupnih vrednosti, odhodki za redno prenehanje pa 29,7 odstotkov.

3.7.4 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2018	2017
Prenos sredstev od drugega izvajalca	62.635	274.840
po kolektivnem pokojninskem načrtu	62.635	251.229
po individualnem pokojninskem načrtu	-	23.611
Prenos sredstev na drugega izvajalca	8.096	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	8.096	-
Skupaj	70.731	274.840

V letu 2018 je 17 članov preneslo svoja sredstva od drugega izvajalca, in sicer se je po kolektivnem pokojninskem načrtu preneslo za 62.635 evrov. Trije člani so prenesli sredstva iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 v pokojninske sklade drugih izvajalcev, in sicer v višini 8.096 evrov (v letu 2017 ni nihče prenesel sredstva na drugega izvajalca).

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2018	2017
Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60	Prenos iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60
Kritni sklad AS Drzni do 50	5.089	1.258
po kolektivnem pokojninskem načrtu	5.089	1.258
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	11.508	13.078
po kolektivnem pokojninskem načrtu	11.508	13.078

Štirje člani so iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 prenesli v skupnem za 16.597 evrov sredstev v druge kritne sklade v skupini, kar je za 2.261 evrov več kot v letu 2017, ko je bilo prenesenih za 14.337 evrov sredstev v skupni višini.

	2018	2017
Prenos iz kritnega sklada	Prenos na kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	Prenos na kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60
Kritni sklad AS Drzni do 50	5.447	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	5.447	-
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	1.715	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	1.715	-
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	32.695	-
po kolektivnem pok. načrtu	32.695	-

V letu 2017 se v kritni sklad iz drugih kritnih skladov v skupini preneslo v skupnem za 39.857 evrov sredstev, medtem, ko se v letu 2017 ni prenašalo nobenih sredstev iz drugih kritnih skladov v skupini.

3.7.5 Obračunani stroški upravljavca**Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada**

v EUR	2018	2017
Provizija za upravljanje	(29.602)	(19.808)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(5.701)	(4.645)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(4.566)	(5.504)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(1.076)	-
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(49)	(23)
Skupaj	(40.993)	(29.980)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 72,2 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 9.794 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipa d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2018 znašali 5.701 evrov (v letu 2017 pa 4.645 evrov).

Upravljevec lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2018 so ti stroški znašali 4.566 evrov.

3.7.6 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Pokojninski kritni sklad v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2018 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	3.162	2.589
Druge povezane družbe	46.963	40.034
Skupaj	50.126	42.622

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavec kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	514	-
Druge povezane družbe	372	-
Skupaj	886	-

3.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

V primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada pozitivna je Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60 v letu 2018 posloval negativno in je njegova donosnost na letni ravni znašala - 3,75 %. Vrednost premoženja, ki ga ima član v kritnem skladu, je na obračunski dan enaka zmnožku med številom enot premoženja in vrednostjo enote premoženja kritnega sklada na obračunski dan.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

3.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po koncu poročevalskega obdobja in pred zaključkom računovodskih izkazov ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada za leto 2018.

LETNO POROČILO

KRITNEGA SKLADA

»POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60«

4. LETNO POROČILO KRITNEGA SKLADA »POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60«

A. III POSLOVNO POROČILO KRITNEGA SKLADA ZA LETO 2018

4.1 POROČILO O POSLOVANJU

4.1.1 PREDSTAVITEV KRITNEGA SKLADA

KRITNI SKLAD

Naziv:	KRITNI SKLAD POKOJNINSKO VARČEVANJE AS ZAJAMČENI OD 60
Pokojninski načrt:	Pokojninsko varčevanje AS – individualno Pokojninsko varčevanje AS – kolektivno
Matična številka:	5063361036
Davčna številka:	SI 63658011
Transakcijski račun:	05100-8013909695

INFORMACIJE O UPRAVLJAVCU

Firma:	ADRIATIC SLOVENICA Zavarovalna družba d. d.
Sedež:	Ljubljanska cesta 3a, 6503 Koper
Telefon:	(05) 66 43 100
Skrajšana firma:	ADRIATIC SLOVENICA d. d.
E-pošta:	info@adriatic-slovenica.si
Spletna stran:	http:// www.adriatic-slovenica.si; www.as-skupina.si
Matična številka:	5063361000
Identifikacijska št. za DDV:	SI 63658011
Višina osnovnega kapitala:	42.999.529,80 EUR, vplačan v celoti
Datum registracije:	20. november 1990

V nadaljevanju se upravljavec Adriatic Slovenica skrajšano omenja kot zavarovalnica ali kot upravljavec.

Podatki in informacije iz 253. člena ZPIZ-2 so za kolektivno in individualno dodatno pokojninsko zavarovanje po pokojninskem načrtu Pokojninsko varčevanje AS objavljeni na spletni strani [http:// www.adriatic-slovenica.si](http://www.adriatic-slovenica.si).

Družba za upravljanje, na katero je zavarovalnica dne 1. 2. 2016 prenesla storitve upravljanja premoženja kritnega sklada, je KD Skladi d. o. o., ki je pridobila dovoljenje Agencije za trg vrednostnih papirjev za storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti in pomožne storitve št. 40220-4/2013-10 z dne 23. 4. 2014. Pogodba o opravljanju storitev upravljanja premoženja skupine kritnih skladov med družbo za upravljanje in zavarovalnico je bila sklenjena 3. 5. 2016.

Firma:	KD Skladi, družba za upravljanje, d. o. o.
Skrajšana firma:	KD Skladi d. o. o.
Sedež:	Dunajska cesta 63, 1000 Ljubljana
Matična številka:	5834457
Davčna številka:	56687036

INFORMACIJE O SKRBNIKU

Firma: Abanka Vipa d. d.

Sedež: Slovenska cesta 58, 1000 Ljubljana

Banka Slovenije je Abanki Vipa d. d. izdala dovoljenje za opravljanje skrbniških storitev za investicijske sklade z oznako 2/7 dne 18. 9. 2003.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je izdala dovoljenje za sklenitev pogodbe o opravljanju skrbniških storitev za skupino kritnih skladov dne 16. 4. 2015.

INFORMACIJE O ODBORU SKUPINE KRITNIH SKLADOV

Ime in priimek

Rok Hladnik, predsednik do 31. 7. 2018

Mojca Vergan Štirn, predsednica od 17. 12. 2018

Tomaž Boltin, namestnik predsednika od 17. 12. 2018

Gregor Wolf, član

Srečko Frangež, član

Tjaša Škerlič, član

4.1.2 ORGANI UPRAVLJANJA IN VODENJA

Organi upravljanja in nadzora upravljavca pokojninskega načrta

Uprava

Gabrijel Škof, predsednik uprave

Matija Šenk, član uprave

Jure Kvaternik, član uprave (od 16. 4. 2018 dalje)

Nadzorni svet

Predsednik:

mag. Matjaž Gantar (do 18. 3. 2018)

Aljoša Tomaž, (namestnik predsednika do 20. 3. 2018 in predsednik od 20. 3. 2018)

Člani:

Aleksander Sekavčnik (namestnik predsednika od 20. 3. 2018 dalje)

Tomaž Butina

Člani, predstavniki zaposlenih:

Matjaž Pavlin

Borut Šuštaršič

4.1.3 DELOVANJE IN PRIČAKOVANI RAZVOJ KRITNEGA SKLADA

Predstavitev in delovanje pokojninskega načrta kritnega sklada

Kritni sklad z zajamčenim donosom AS Zajamčeni od 60 je oblikovan na podlagi zakonodaje Republike Slovenije, ki ureja področje dodatnega pokojninskega varčevanja in je izvajalec kolektivnega in individualnega pokojninskega načrta. Namenjen je osebam starejšim od 60 let, ki so tik pred upokojitvijo in zasleduje manj tvegano naložbeno politiko. Oblikovan je kot ločeno premoženje in ga upravljavec upravlja v skladu s pravili skrbnega in varnega poslovanja, izključno v korist članov, z namenom pridobitve pravic iz pokojninskega varčevanja.

Spremembe v delovanju in pričakovani razvoj pokojninskega načrta kritnega sklada

Pričakuje se, da se bodo sredstva vlagala skladno z dolgoročno zastavljeno strategijo ter glede na pričakovanja razvoja dogodkov na kapitalskih trgih. Poleg tega bo predvidoma, v kolikor bo to smiselno, prišlo do razširitve naložbene politike kritnega sklada z vključitvijo naložbenih nepremičnin med dovoljene naložbe.

4.1.4 NALOŽBENI CILJI IN POLITIKA

Naložbeni cilji

Naložbeni cilj kritnega sklada Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 je dolgoročna kapitalska rast. Pri naložbah kritnega sklada in pri njihovi porazdelitvi upravljavec upošteva, da obdobje varčevanja članov, ki so dopolnili 60 let, v kritnem skladu ni dolgo in da mora sredstva upravljati tako, da bodo njihova sredstva dosegla vsaj zajamčeno donosnost. Upravljavec v tem kritnem skladu zagotavlja donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance. Naložbena politika kritnega sklada je konzervativna, zato je upravljanje osredotočeno na iskanje donosov pri pretežno srednje do nižje tveganih naložbah.

Naložbena politika

Naložbena politika kritnega sklada je opredeljena kot politika fleksibilne strukture naložb, to je politika doseganja čim boljšega rezultata na kapitalskih trgih ob upoštevanju načela razpršitve in likvidnosti investiranih sredstev ter omejitev, ki jih postavljajo obveznosti kritnega sklada. Upravljavec naložbe upravlja aktivno, zato lahko ob spremembah razmer na kapitalskih trgih pride do večjega premika v strateški strukturi portfelja kritnega sklada.

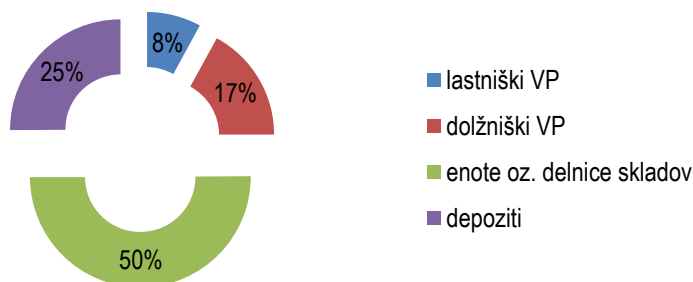
Upravljavec po potrebi, vendar vsaj enkrat letno, pregleda ustreznost dolgoročne porazdelitve sredstev glede na pričakovana makroekonomska gibanja, geopolitične razmere ter ocene gibanj na kapitalskih trgih na eni strani in potrebe, ki izvirajo iz obveznosti kritnega sklada na drugi strani. Zaradi bližajoče se upokojitve in krajšega obdobja varčevanja članov v starostni skupini nad 60 let, upravljavec pri strateški porazdelitvi sredstev usklajuje fiksno naravo obveznosti kritnega sklada z naložbami v finančne instrumente s fiksnim donosom.

Upravljavec lahko premoženje kritnega sklada naloži v:

- lastniške vrednostne papirje, med katere spadajo delnice gospodarskih družb oziroma potrdila o njihovem lastništvu, brez delnic zaprtih investicijskih skladov,
- enote odprtih delniških investicijskih skladov, vključno s tistimi, s katerimi se trguje na borzah (t.i. skladi ETF),
- dolžniške vrednostne papirje, kot so državne in podjetniške obveznice, med njimi tudi zamenljive obveznice,
- instrumente denarnega trga, kot so zakladne menice, blagajniški zapisi in podobni drugi kratkoročni dolžniški instrumenti,
- enote odprtih delniških in obvezniških investicijskih skladov in skladov denarnega trga, vključno s tistimi, s katerimi se trguje na borzah (t.i. skladi ETF) in
- depozite pri bankah.

Struktura naložb na dan 31. 12. 2018

Izpostavljenost po posameznih vrstah naložb kritnega sklada

Izpostavljenost kritnega sklada se lahko posameznim osnovnim vrstam naložb ter posameznim in določenim osebam giblje v naslednjih mejah:

Lastniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko največ 10 % vrednosti sredstev, naloženih v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ali potrdila o njihovem lastništvu. V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v delniške ciljne sklade.

Dolžniški vrednostni papirji

Kritni sklad ima lahko od 70 % do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice (vključno z zamenljivimi obveznicami). V to omejitev izpostavljenosti dolžniškim vrednostnim papirjem se všttevajo tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade.

Instrumenti denarnega trga

Kritni sklad ima lahko skupaj z depoziti do 30 % vrednosti sredstev, naloženih v nižje tvegane naložbe, to so državni in podjetniški instrumenti denarnega trga. V to omejitev izpostavljenosti instrumentom denarnega trga se všttevajo tudi naložbe v ciljne sklade.

Dolžniški finančni instrumenti posebnih kategorij oseb

Kritni sklad ima lahko do 100 % vrednosti sredstev, naloženih v dolžniške vrednostne papirje in instrumente denarnega trga, ki jih izdajo ali zanje jamčijo osebe, do katerih je dopustna višja izpostavljenost. To so Republika Slovenija, Banka Slovenije, druge države članice in države članice OECD ter mednarodne finančne organizacije, ki jim pripada vsaj ena država članica OECD.

Denarni depoziti

Kritni sklad ima lahko skupaj z naložbami v instrumente denarnega trga do 30 % vrednosti sredstev, naloženih v depozite pri bankah. V to omejitev izpostavljenosti se ne všttevajo dodatna likvidna sredstva kritnega sklada.

Enote ali delnice ciljnih skladov

Kritni sklad ima lahko največ 70 % sredstev, naloženih v enote ali delnice ciljnih skladov. V to omejitev skupne izpostavljenosti ciljnim skladom se štejejo naložbe v delniške in obvezniške sklade ter sklade denarnega trga.

Kratek opis srednjeročne in dolgoročne porazdelitve sredstev

Zaradi pričakovane višje starosti članov in narave obveznosti kritnega sklada prevladujejo srednje do nizko tvegane naložbe z vnaprej določenim (fiksno) nominalnim donosom in relativno manjšimi kratkoročnimi nihanjem. To so dolžniški vrednostni papirji (obveznice) in investicijski skladi, izpostavljeni obvezniškim naložbam. Skupaj je v takšne instrumente

naloženih najmanj 70 % vrednosti sredstev. Zaradi doseganja donosnosti nad zajamčeno so dopustne tudi bolj tvegane naložbe, kot so delnice in delniški investicijski skladi, vendar je njihov obseg omejen na 10 % sredstev kritnega sklada. Delež nizko tveganih naložb v obliki instrumentov denarnega trga ali skladov denarnega trga se lahko občasno poveča vse do 30 %, tako da se lahko portfelj prestrukturira v varnejše, čeprav nizko donosne naložbe. Obseg depozitov kritnega sklada se prilagaja sprotnim potrebam po likvidnosti.

Za varovanje premoženja kritnega sklada pred tržnimi tveganji lahko upravljavec uporablja tehniko zmanjševanja tveganja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov. Ker je pokojninski sklad naložba, namenjena široki populaciji članov, upravljavec skuša doseči čim večjo razpršenost naložb ob iskanju najugodnejših naložbenih možnosti s sprejemljivim tveganjem. Zato naložbe načelno nimajo geografskih, panožnih ali valutnih omejitev.

Zaradi svojega naložbenega cilja in ciljne skupine članov ter ob domnevi pretežno stabilnih tržnih razmer bo imel kritni sklad že na srednji rok približno takšno razmerje med naložbami:

	Ciljna struktura naložb
Nižje tvegane	10 %
Srednje tvegane	80 %
Višje tvegane	10 %

Opredelitev meril in sodil za presojanje uspešnosti ter načina spremljanja uspešnosti poslovanja kritnega sklada

Merilo za presojanje uspešnosti poslovanja kritnega sklada je zajamčena donosnost na čisto vplačilo člana. Kot dopolnilno merilo uspešnosti upravljavec uporablja tudi mere, ki upoštevajo razmerje med doseženo donosnostjo kritnega sklada in tveganostjo njegovih naložb.

Opis splošnih usmeritev upravljavca v zvezi s taktičnimi porazdelitvami sredstev, izbiro finančnih instrumentov in drugih vrst naložb ter izvrševanjem naročil za trgovanje

Taktična porazdelitev sredstev kritnega sklada pomeni kratkoročno odstopanje od njihove strateške srednje in dolgoročne porazdelitve. Pri odločitvah o taktični porazdelitvi upravljavec poleg dolgoročnejših pričakovanj o globalnih kapitalskih trgih upošteva še trenutne tržne razmere in oceno ustreznosti razmerja med vrstami finančnih instrumentov ter njihove regionalne, panožne in valutne porazdelitve. S taktično porazdelitvijo upravljavec izkorišča trenutno stanje na trgih za doseganje čim višje donosnosti, prilagojene tveganju, prednosti in slabosti posameznih vrst finančnih instrumentov (dolžniških, lastniških), znotraj tega pa še posameznih vrednostnih papirjev in instrumentov denarnega trga.

Pri vlaganju v dolžniške finančne instrumente upravljavec poleg zgoraj naštetih elementov in ročnosti obveznosti kritnega sklada ocenjuje relativno podcenjenost/precenjenost dolžniških finančnih instrumentov z vidika njihove ročnosti, kreditne ocene izdajatelja (državni ali podjetniški) ter z vidika valute, v kateri so izdani, čeprav se praviloma vlaga v dolžniške naložbe, nominirane v evrih. Podlaga za izbiro posamezne naložbe je podrobna analiza kreditne ocene izdajatelja, odločitev o ročnosti naložbe pa poleg upoštevanja ročnosti obveznosti kritnega sklada temelji še na pričakovanih spremembah krivulje donosnosti. To velja tako za neposredno nalaganje v dolžniške finančne instrumente, kot za izpostavljenost kritnega sklada dolžniškemu instrumentom prek naložb v investicijske sklade.

Podlaga za izbiro delniških naložb so podrobna analiza izdajatelja in njegove panoge, analiza pravic iz lastniškega finančnega instrumenta, ocena notranje vrednosti naložbe (precenjenosti/podcenjenosti v primerjavi z njeno trenutno in predvideno tržno ceno) ter vpliv naložbe na tveganost portfelja kritnega sklada. Na odločitve o naložbah v delniške ciljne sklade igra pomembno vlogo tudi ocena potreb po razpršitvi z vidika regionalne, panožne in valutne zastopanosti.

Nakupe in prodaje finančnih instrumentov za račun kritnega sklada upravljavec sklepa po načelu najboljše izvedbe. Poleg kriterija cene instrumenta upošteva še kvaliteto borzno-posredniške storitve, mesto trgovanja (praviloma organiziran trg z veliko likvidnostjo instrumentov in transparentnostjo trgovanja), varnost hrambe finančnih instrumentov in zanesljivost poravnave z njimi. Zunaj organiziranega trga upravljavec opravi še podrobno kreditno (bonitetno) oceno strank, s katerimi namerava skleniti posel.

Posle z naložbami vsakega kritnega sklada upravljavec sklepa tako, da prepreči ali pa čim bolj zmanjša nasprotje interesov, ki bi se lahko pojavilo, kadar posle z istimi finančnimi instrumenti sklepa tudi za račun drugih pokojninskih kritnih

skladov ali drugega premoženja, ki ga upravlja (drugi kritni skladi, lastno premoženje). Kadar upravičeno domneva, da zaradi slabe likvidnosti naložbe posel ne bi mogel biti izveden po enako ugodnih pogojih, ima vedno prednost posel, sklenjen za račun kritnega sklada.

4.1.5 TVEGANJA

Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanski donos naložbe, ki je pri kritnem skladu opredeljen kot sprememba vrednosti enote premoženja (v nadaljevanju VEP), drugačen od pričakovanega. Bistveno je razumevanje, da lahko tveganje vpliva na donosnost naložbe negativno ali pozitivno, torej je lahko dejanska donosnost manjša ali večja od pričakovane.

Tveganje je sestavljeno iz finančnih in nefinančnih (operativnih) tveganj. Med finančna tveganja uvrščamo celotno naložbeno, tržno, likvidnostno, kreditno ter tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti. Tržno tveganje sestavljajo tveganje spremembe obrestne mere, valutno tveganje, tveganje sprememb cen lastniških finančnih instrumentov ter tveganje sprememb kreditne sposobnosti izdajateljev, medtem ko so kot nefinančna opredeljena vsa ostala tveganja, združena v sklopu operativnih tveganj.

Finančna tveganja

Tržno tveganje je tveganje nastanka izgube ali nedoseganja pričakovanega donosa kritnega sklada zaradi spremembe tržnih vrednosti naložb kritnega sklada, ki so posledica spremembe tržnih spremenljivk, kot so: obrestne mere, devizni tečajji, cene lastniških finančnih instrumentov ali spremembe kreditne sposobnosti izdajatelja.

Celotno (naložbeno) tveganje je tveganje, da bo dejanska donosnost kritnega sklada v določenem obdobju drugačna od pričakovane ali od primerljivega indeksa. V sklopu celotnega naložbenega tveganja ima največji pomen tržno tveganje, ki je odvisno od dejavnikov, ki vplivajo na vse ali večino naložb kritnega sklada.

Likvidnostno tveganje je tveganje, ki nastopi takrat, kadar se lahko za izplačilo večjega števila enot premoženja zagotovi denarna sredstva le tako, da se naložbe proda po neugodni ceni, s čimer se pomembneje zmanjša donosnost njegovega premoženja.

Kreditno tveganje je tveganje, da lahko v poslovnem sodelovanju z nasprotno stranko v poslu s premoženjem kritnega sklada pride do razlik med dejanskimi in pogodbeno ter zakonsko določenimi pravili in načini izpolnitve obveznosti.

Zajema:

- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v pogodbeno določenem roku ali obsegu ali da obveznosti ne bo nikoli izpolnila;
- tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila svojih obveznosti v skladu z drugimi pogodbenimi ali zakonskimi določili.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti je tveganje, da bo vrednost sredstev člana kritnega sklada nižja od zajamčene vrednosti njegovih sredstev. Tveganje izhaja iz naložbenega tveganja in se ga meri s sprotnim spremljanjem gibanja dejanske in zajamčene donosnosti kritnega sklada.

Operativno tveganje

Operativno tveganje je tveganje nastanka izgube znotraj kritnega sklada zaradi neustreznih notranjih procesov in nepravilnega ravnanja ljudi oziroma delovanja sistemov upravljavca kritnega sklada ali zaradi zunanjih dogodkov in dejanj. Operativno tveganje je nefinančno tveganje, ki se pojavlja vsakodnevno, ob vsakem poslovnem delovanju zavarovalnice od znotraj, zaradi napak, ali od zunaj, kot posledica naravnih katastrof, kriminala, nestabilnosti trga.

4.1.6 ČLANSTVO KRITNEGA SKLADA

Podatki o številu in spremembah članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu

Ob koncu leta 2018 se je število članov kritnega sklada glede na konec predhodnega leta povečalo za 69 članov, pri čemer se je število moških povečalo za 40 članov in število žensk za 40 članov. Med člani z 58 odstotki prevladujejo moški.

Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu po starostni strukturi in spolu 2018

Starostno obdobje in spol	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2018	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1. 2017	Število članov, ki imajo naložena sredstva v kritnem skladu na dan 31. 12. 2017
od 20 let do 25 let	3	3	4	3
moški	3	3	4	3
ženske	-	-	-	-
od 25 let do 30 let	7	8	9	7
moški	3	4	6	3
ženske	4	4	3	4
od 30 let do 35 let	36	27	29	36
moški	22	17	13	22
ženske	14	10	16	14
od 35 let do 40 let	66	66	59	66
moški	32	30	26	32
ženske	34	36	33	34
od 40 let do 45 let	81	85	63	81
moški	38	38	31	38
ženske	43	47	32	43
od 45 let do 50 let	75	79	62	75
moški	36	39	26	36
ženske	39	40	36	39
od 50 let do 55 let	92	91	69	92
moški	51	47	36	51
ženske	41	44	33	41
od 55 let do 60 let	80	91	61	80
moški	49	56	40	49
ženske	31	35	21	31
od 60 let do 65 let	175	227	115	175
moški	121	154	84	121
ženske	54	73	31	54
od 65 let do 70 let	7	14	4	7
moški	7	14	4	7
ženske	-	-	-	-
od 70 let dalje	1	1	1	1
moški	1	1	1	1
ženske	-	-	-	-
Skupaj	623	692	476	623

Na dan 31. 12. 2018 je 116 članov kritnega sklada zadržalo pravice iz vplačanih sredstev na svojem osebnem računu (na dan 31. 12. 2017 pa 63 članov).

Spremembe v številu članov kritnega sklada zaradi prihodov in odhodov

	2018	2017
Število članov, ki imajo sredstva v kritnem skladu na dan 1. 1.	623	476
prihod novih članov	110	158
redna prenehanja	34	10
izredna prenehanja	7	1
Število članov na dan 31. 12.	692	623

V letu 2018 je v varčevanje vstopilo 110 novih članov, 4 člani so svoja sredstva prenesli iz drugih kritnih skladov v skupini, od tega je 1 član prestopil iz kritnega sklada AS Drzni do 50, 2 člana iz kritnega sklada AS Umirjeni med 50 do 60 in 1 član iz kritnega sklada PN A01. 27 članov je prestopilo od drugega izvajalca, 34 članov se je odločilo za redno prekinitev varčevanja, pri sedmih članih pa je prišlo do izrednega prenehanja varčevanja.

4.1.7 STROŠKI IN PROVIZIJE KRITNEGA SKLADA

Vstopni in izstopni stroški ter provizije za upravljanje kritnega sklada

Upravljevec kritnega sklada je upravičen do povračila vstopnih stroškov, upravljaljske provizije in izstopnih stroškov.

Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Provizija za upravljanje kritnega sklada

Za leto 2018 znaša upravljaljska provizija za kritni sklad 1 % na letni ravni (fiksna provizija znaša 0,6 %, variabilni del provizije za upravljanje pa 0,4 %).

Drugi stroški za upravljanje kritnega sklada

Zavarovalnica med druge stroške uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je upravičen kritni sklad skladno s pokojninskim načrtom.

Drugi stroški, do katerih je upravičena zavarovalnica

Zavarovalnica je upravičena dati nalog, da se iz sredstev kritnega sklada izvršijo tudi plačila drugih stroškov njegovega poslovanja, in sicer stroškov, povezanih s pridobitvijo in odsvojitvijo premoženja kritnega sklada, kot so provizije in stroški borznih posrednikov, upravljavcev organiziranih trgov in večstranskih sistemov trgovanja, upravljavcev poravnalnih sistemov oziroma klirinško-depotnih družb; stroškov vstopanja na organizirane trge ter proporcionalnega deleža stroškov provizij in drugih stroškov svetovalnih družb, povezanih s skupnim nastopom družbe za upravljanje z drugimi prodajalci pri prodaji sredstev kritnega sklada z namenom doseči izvedbo posla za račun kritnega sklada ugodneje, kot bi jo bilo mogoče doseči brez skupnega nastopa; stroškov plačilnega prometa, razen če je do njihove povrnitve upravičen skrbnik, stroškov revidiranja letnega poročila kritnega sklada in stroškov zunanjih strokovnjakov, povezanih s pripravo in revidiranjem letnega poročila kritnega sklada; stroškov obveščanja članov kritnega sklada in drugih predpisov, ki zahtevajo obveščanje članov kritnega sklada v skladu z veljavno zakonodajo; stroškov uveljavljanja pravic iz finančnih instrumentov, ki so v lasti kritnega sklada, za račun kritnega sklada; stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun posameznega kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper skrbnika premoženja kritnega sklada če bi s svojim ravnanjem premoženju kritnega sklada povzročil škodo; davkov in drugih obveznih dajatev v zvezi s premoženjem kritnega sklada oziroma prometom s tem premoženjem; stroškov obresti in drugih stroškov zadolževanja za posojila, ki jih v skladu z veljavno zakonodajo najema zavarovalnica za račun kritnega sklada; stroškov skrbniških storitev skrbnika; stroškov v zvezi z razdelitvijo čistega dobička oziroma prihodkov kritnega sklada.

Drugi stroški, ki neposredno bremenijo kritni sklad

Pokojninski kritni sklad, katerega upravljavalec so KD Skladi d. o. o., je leta 2018 evidentiral za 4.591 evrov drugih odhodkov upravljanja naložb, ki neposredno bremenijo sredstva kritnega sklada, kar je 17,5 odstotkov manj kot v letu 2017.

Provizije in drugi stroški, do katerih je upravičen skrbnik kritnega sklada

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika. Za leto 2018 znaša provizija za opravljanje skrbniških storitev 0,05 % povprečne letne ČVS.

Skrbnik premoženja sme iz sredstev kritnega sklada izvršiti tudi plačila stroškov plačilnega prometa kritnega sklada, stroškov provizij in drugih stroškov, povezanih s pogodbo med njim in klirinško-depotno družbo, stroškov vnosov in izvršitev nalogov v zvezi z razpolaganjem s premoženjem kritnega sklada ter stroškov vodenja računa in hrambe finančnih instrumentov kritnega sklada pri drugih bankah oziroma drugih pravnih osebah, prav tako pa tudi stroškov v zvezi z morebitnimi zahtevami in ugovori za račun kritnega sklada v vseh sodnih postopkih in postopkih pred državnimi organi, katerih predmet so pravice, obveznosti ali premoženje kritnega sklada, vključno s postopki zoper zavarovalnico, če bi s svojim ravnanjem kritnega sklada povzročila škodo.

4.1.8 GOSPODARSKO OKOLJE V LETU 2018

Leto 2018 je doprineslo k izboljšanju makroekonomskih razmer v Sloveniji.

Realni sektor leta 2018 v Sloveniji

Gospodarska rast v Sloveniji se je nadaljevala tudi v letu 2018. Po zadnjih podatkih Statističnega urada je rast gospodarstva znašala 4,8 % na letni ravni. V primerjavi s prejšnjimi leti, sta k rasti več prispevala izvozna dejavnost in investicije. Pozitivna gospodarska dinamika se je odrazila tudi na trgu dela. Stopnja brezposelnosti je po zadnjih podatkih Zavoda za zaposlovanje znašala 7,9 %, kar je več kot odstotno točko nižje kot v enakem obdobju lani. Izboljšanje na trgu dela je privedlo tudi do rasti plač in deficita kadrov v nekaterih dejavnostih. Povprečna mesečna neto plača je po zadnjih podatkih Statističnega urada znašala 1.087 evrov, kar je 2,7 % več kot v enakem obdobju lani. Rast cen življenjskih dobrin ostaja razmeroma nizka. Najvišja zabeležena inflacija je bila v oktobru, ki je bila posledica podražitve cen energentov. Na koncu leta je stopnja rasti cen znašala 1,4 % na letni ravni. Na parlamentarnih volitvah je največ glasov dobila stranka SDS, ki ni uspela sestaviti vlade. Le to je nato sestavil Marjan Šarec, vodja LMSŠ, druge največje stranke po številu dobljenih glasov.

Finančni trgi v letu 2018

Gospodarska rast v ZDA je po zadnjih podatkih znašala 3 % na letni ravni. Trg dela v državi se je še naprej krepil in stopnja brezposelnosti se je znižala na nizkih 3,7 %. To je bila najnižja brezposelnost v ZDA v zadnjih 49-ih letih. Nekoliko večji vstop ljudi na trg dela v decembru, je vplival na povišanje brezposelnosti za 0,2 odstotni točki. Po raziskavah Univerze v Michiganu je bilo zaupanje potrošnika na visokih nivojih. Na drugi strani so se obeti podjetij nekoliko poslabšali, predvsem v drugi polovici leta. Na ameriških borzah se je v letu 2018 pocenila večina sektorjev. Pozitivni donosi so vlagateljem prinesle naložbe v sektor zdravstva, ki so pridobile približno 4 in pol odstotka v lokalni valuti. Največja pocenitev je bila v sektorjih energetskega podjetij in panogi materialov. Občuten padec cen delnic v energetskega sektorju je posledica padca cen surove nafte v zadnjem četrtletju. Sodček surove nafte je bil na koncu leta tako več kot 30 % cenejši kot na začetku leta. Občutnejša pocenitev je bila tudi v finančnem sektorju, in sicer okoli 15 %. Ameriška centralna banka pod vodstvom guvernerja Powella je v letu štirikrat dvignila obrestno mero, vsakič za 25 bazičnih točk. Zgornja meja ciljne obrestne mere tako zdaj znaša 2,5 %. Centralna banka bo nadaljevala z zmanjševanjem bilance po programu. Na decembrskem zasedanju so znižali svojo napoved dvigov v letu 2019. Centralni bankirji tako sedaj pričakujejo, da bodo morali obrestno mero v letu 2019 dvigniti le dvakrat. To je znižalo pričakovanje trga in posledično so upadle tudi zahtevane donosnosti do

dospetja na ameriški državni dolg. Le ta je tako na 10-letno ameriško državno obveznico znašala na koncu leta približno 2,7 odstotka.

V Evropi so se najbolj pocenile naložbe v finančnem sektorju. Večji padec so delnice evropskih bank utrpeli v maju, ko Italiji po volitvah ni uspelo sestaviti vlade. Občutno se je povišala tudi zahtevana donosnost na italijanski državni dolg. To bo povečalo proračunske odhodke za obresti, ki v Italiji, kjer je državni dolg več kot 130 % BDP-ja, predstavljajo velik del državne blagajne. Pri sestavi vlade pa je bila uspešna nemška kanclerka Merklova. Nemčija je tako dobila veliko koalicijo, sestavljeno iz centralno desne zaveze CDU/CSU in centralno leve social-demokratske stranke SPD. ECB je na junijskem zasedanju najavil konec programa monetarnega sproščanja po decembru 2018. V zadnjem četrtletju 2018 je centralna banka delala mesečne odkupe v višini 15 milijard evrov. Po koncu odkupov bo centralna banka ohranjala bilanco. Dviga obrestnih mer pa ne načrtujejo še v prvi polovici leta 2019. Gospodarska rast na stari celini se je nekoliko ohladila in je po zadnjih podatkih bila pod 2 % na letni ravni. Brezposelnost v evroobmočju se je v letu znižala in je po zadnjih podatkih Eurostata znašala 7,9 %. To je najnižje v zadnjem desetletju. Britanska premierka Theresa May je dosegla dogovor z Evropsko komisijo o izstopu Britanije iz EU, toda doma ni dobila zadostne podpore za izvedbo. To je na trg prineslo dodatno negotovost.

Med državami BRIK je bila pocenitev najvišja na Kitajskem, in sicer več kot 16 %. Kitajsko gospodarstvo je po zadnjih podatkih beležilo rast v višini 6,4 odstotka na letni ravni, kar je bilo pod pričakovanji trga. To je bila najšibkejša rast po globalni finančni krizi. Tudi indeksi PMI kažejo na slabe obete kitajskih podjetij. Na to je vplival tudi trgovinski konflikt z ZDA. Centralna banka je zato večkrat znižala stopnjo obveznih denarnih rezerv, ki jih morajo držati poslovne banke. Ruske delnice so izgubile slab odstotek. V Rusiji je centralna banka v prvem četrtletju dvakrat znižala ključno obrestno mero. Toda padec rublja proti dolarju in višja inflacija v tretjem četrtletju sta dala centralni banki dovolj razlogov za prvi dvig ključne obrestne mere po letu 2015. V decembru so ključno obrestno mero dvignili še enkrat. Potrošniško zaupanje v državi ostaja na visokih nivojih. Standard & Poor's je zvišal bonitetno oceno na ruski dolg v tuji valuti na BBB-. Med državami BRIK so se podražile le naložbe v Braziliji, merjeno z indeksom MSCI, izraženim v evrih. Brazilski trg je upadel za več kot 16 % v prvem polletju. Do spremembe sentimenta je prišlo, ko je na predsedniških volitvah zmagal desničarski kandidat Bolsonaro. Trg je tako v zadnji polovici leta nadoknadil izgubo iz začetka leta. Brezposelnost v Braziliji se je znižala in je po zadnjih podatkih znašala 11,6 %. Po volitvah so se izboljšali tudi obeti podjetij in zaupanje potrošnikov. Na indijskem borznem trgu so se tečajji delnic podražili, toda devalvacija domače valute je izbrisala pozitiven donos, gledano s stališča evrskega vlagatelja.

Najpomembnejši poslovni dogodki, ki so vplivali na poslovanje kritnega sklada pokojninskih varčevanj v letu 2018

Na poslovanje kritnega sklada so v letu 2018 vplivale razmere na trgu dolžniških vrednostnih papirjev in na trgu delnic. Na trgu obveznic so obrestne mere na državni dolg evropskih držav na nizkih nivojih, kar nosi nizek potencial nadaljnje apreciacije obveznic. Zahtevana donosnost se je v Evropi najbolj povečala na italijanski dolg. Politična negotovost v državi in težnje po večjem proračunskem primanjkljaju nove vlade, so sprožila umik investorjev iz italijanskih državnih in podjetniških obveznic. Na trgu podjetniških obveznic je prišlo do povečanja kreditnih pribitkov. Za prvovrstne papirje le ta še vedno ostaja nizek. Na papirjih bolj tveganih izdajateljev je bilo povečanje večje. ECB je po koncu leta prenehala s programom odkupov obveznic in vlagatelje skrbi likvidnost na trgu podjetniških obveznic. Leto 2018 za delniške trge ni bilo uspešno. Delniški indeks MSCI evropskih podjetij je padel za nekaj več kot 13 %. Upočasnitev gospodarske rasti in trgovinske vojne, ki naj bi zmanjšale konkurenčnost evropskih izvoznikov so pustili negativen pečat na trgih.

4.1.9 POSLOVANJE KRITNEGA SKLADA V LETU 2018

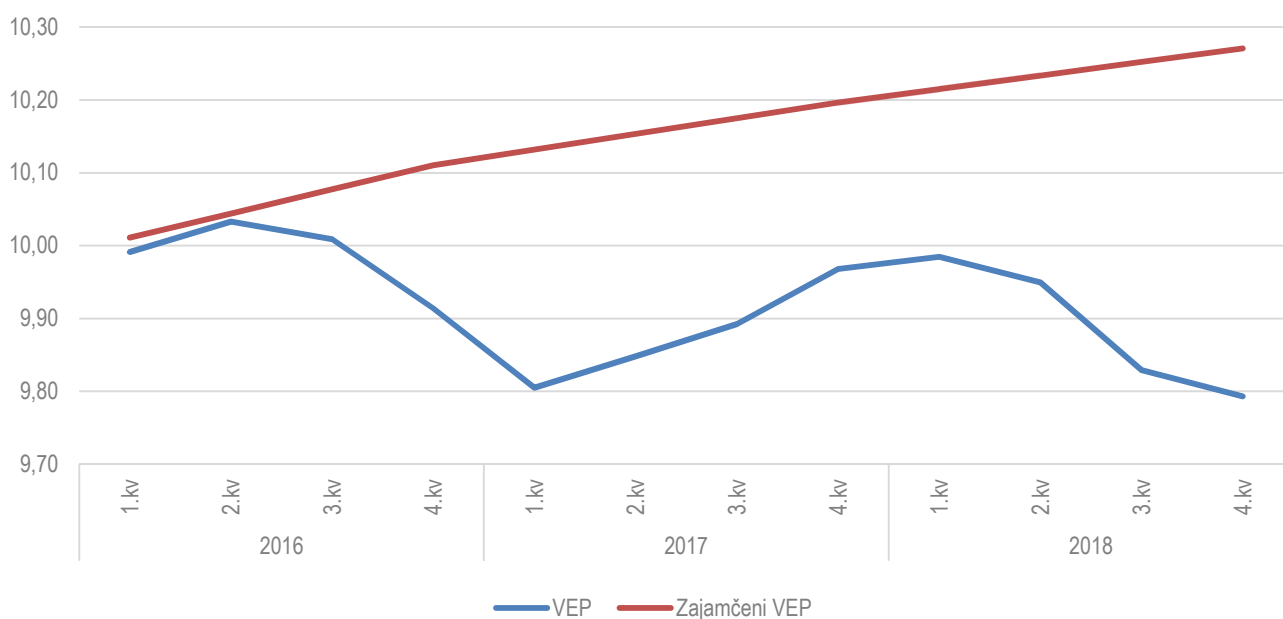
Kritni sklad je v letu 2018 realiziral -1,76 % donos, medtem ko je zajamčeni donos s strani zavarovalnice znašal 0,73 %. Kritni sklad je skozi leto večino sredstev vlagal v obvezniške naložbe, zgolj do 10 % pa tudi v delnice in delniške investicijske sklade. Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so v povprečju predstavljale okoli 75 % sklada in so pretežno sestavljene iz obveznic Evropskih držav in podjetij, skladno s pričakovanji o dvigu inflacije je del sredstev v obvezniških naložbah investiran v obveznice, ki so vezane na inflacijo. Večji del sredstev je bil skladno s pričakovanji o rasti obrestnih mer tudi v denarnih sredstvih in denarnem skladu, okoli 10 %.

Donosnost kritnega sklada

Ustvarjeni donos na zadnji dan posameznega četrletja v odstotkih za obdobje od oblikovanja kritnega sklada do 31. 12. 2018

Gibanje VEP kritnega sklada do 31. 12. 2018

Vrednostni prikaz enote premoženja sklada

Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	na dan			na dan		
	1. 1. 2018	31. 12. 2018	Δ VEP v %	1. 1. 2017	31. 12. 2017	Δ VEP v %
Kritni sklad AS Zajamčeni od 60	9,97	9,79	-1,76 %	9,91	9,97	0,54 %

Izkaz gibanja vrednosti in števila enot premoženja

Vrednosti na zadnji dan meseca	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja	Vrednost enote premoženja (VEP) v EUR	Število enot premoženja
na začetku leta 1. 1.	9,97	202.293,26	9,91	133.758,60
januar	9,94	220.384,52	9,82	136.184,82
februar	9,89	228.022,31	9,86	166.538,58
marec	9,98	230.290,08	9,80	169.384,22
april	9,97	233.674,61	9,83	176.296,76
maj	9,87	240.658,84	9,86	178.603,09
junij	9,95	242.960,24	9,85	181.322,20
julij	9,93	244.421,77	9,89	184.035,94
avgust	9,86	254.128,14	9,90	185.578,44
september	9,83	257.466,81	9,89	190.891,27
oktober	9,78	260.261,57	9,96	192.527,23
november	9,77	267.609,43	10,00	196.859,87
na koncu leta 31. 12.	9,79	273.044,39	9,97	202.293,26

V nadaljevanju je predstavljena dejanska donosnost kritnega sklada v primerjavi z zajamčeno donosnostjo za leto 2018.

Prikaz dejanskega in zajamčenega donosa

Pokojninska varčevanja	2018	2017
Dejanska donosnost naložb v obdobju	-1,76 %	0,54 %
Zahtevana (zajamčena) donosnost	0,72 %	0,85 %
Razlika obrestnih mer	-2,48 %	-0,31 %

KD Skladi d. o. o. kot upravljavec kritnega sklada zagotavlja članom najmanj donos v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister, pristojen za finance.

Finančni rezultat

v EUR	2018	2017
Finančni prihodki	94.702	61.455
Finančni odhodki	(100.703)	(31.015)
Rezultat iz naložbenja	(6.001)	30.440
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	(32.509)	(26.353)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem	(38.510)	4.088

Finančni prihodki v izkazu poslovnega izida predstavljajo prihodke od obresti, dividend in deležev, dobičke pri odtujitvah finančnih naložb, prevrednotovalne finančne prihodke in druge finančne prihodke. Upravljavec kritnega sklada je v letu 2018 realiziral za 94.702 evrov finančnih prihodkov, kar je za 33.246 evrov (oziroma za 54,1 %) več kot v predhodnem letu. Med finančnimi prihodki predstavljajo najvišji 75,68-odstotni delež prevrednotovalni finančni prihodki in 14,1 % prihodki od obresti. Preostali del se nanaša v glavnem na dobičke pri odtujitvi finančnih naložb in druge prihodke.

Finančni odhodki so odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti, prevrednotovalni finančni odhodki, izgube pri odtujitvah finančnih naložb in drugi finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2018 znašali 100.703 evrov, od tega je za 93.074 evrov prevrednotovalnih finančnih odhodkov in 7.628 evrov izgube pri odtujitvi finančnih naložb. V primerjavi s predhodnim letom so ti porasli dva krat oziroma za 225 % (v absolutnih vrednostih za 69.688 evrov), predvsem na račun višjih prevrednotovalnih finančnih odhodkov, ki so odvisni od dogajanja na kapitalskih trgih.

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada so glede na preteklo leto višji za 23,4 % (oziroma za 6.156 evrov). Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 72,8 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višje za 6.493 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov. V manjšem obsegu se odhodki nanašajo še na odhodke v zvezi z banko skrbnico (v vrednosti 4.264 evrov), na odhodke za revidiranje (v vrednosti 4.566 evrov), na druge odhodke (v vrednosti 17 evrov) in odhodke iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev (v vrednosti 8 evrov).

Več o finančnem rezultatu kritnega sklada podajamo v pojasnilih k izkazu poslovnega izida v nadaljevanju (poglavje 4.7).

Finančni položaj

Sredstva članov kritnega sklada pokojninskih varčevanj so na dan 31. 12. 2018 znašala 2.680.761 evra, kar je 32 odstotkov več kot leto poprej. Konec leta 2018 med sredstvi članov kritnega sklada z 84,1-odstotkom prevladujejo finančne naložbe, medtem ko denarna sredstva na računih bank predstavljajo 13,6 odstotka vseh sredstev.

Izkaz finančnega položaja po strukturi sredstev in obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	Delež	31. 12. 2017	Delež
SREDSTVA	2.680.761	100 %	2.034.309	100 %
Finančne naložbe	2.253.616	84,1 %	1.646.715	80,9 %
Terjatve	63.117	2,4 %	61.102	3,0 %
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	364.028	13,6 %	315.361	15,5 %
Zunajbilančna sredstva	66.482		11.131	0,5 %
OBVEZNOSTI	2.680.763	100 %	2.034.303	100 %
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.673.896	99,7 %	2.016.439	99,1 %
Poslovne obveznosti	2.967	0,1 %	2.158	0,1 %
Druge obveznosti	3.900	0,1 %	4.575	0,2 %
Zunajbilančne obveznosti	66.482		11.131	0,5 %

V strukturi obveznosti predstavljajo zavarovalno-tehnične rezervacije 99,7 % in se gibljejo v okviru lanskoletnega obsega z 33 % nominalnim porastom glede na leto poprej.

Več o upravljanju s sredstvi članov kritnega sklada podajamo v nadaljevanju (poglavje 4.6.).

4.2 IZBRANI RAČUNOVODSKI IN FINANČNI KAZALNIKI POSLOVANJA

Leta 2018 je bila donosnost čistih sredstev negativna z -1,58 %. Stroški kritnega sklada predstavljajo 1,34 % povprečne čiste vrednosti sredstev kritnega sklada (v letu 2017 pa 1,48 %), kazalnik stroškov poslovanja pa je glede na vplačila v letu 2018 višji kot v letu 2017 in znaša 7,95 %.

Med stroške poslovanja sodijo odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada in drugi odhodki. Vplačila so v primerjavi s predhodnim letom porasla za 9,84 odstotkov, kar je manj od rasti leta 2017/2016, zaradi manjšega obsega novih vplačil v primerjavi z letom 2017. Povprečna izplačana odkupna vrednost je v letu 2018 znašala 1.777 evrov in je bila nižja od povprečne izplačane odkupne vrednosti v letu 2017, kar pomeni, da so se odkupi v primerjavi s predhodnim letom znižali.

Donosnost čistih sredstev kritnega sklada

	Leto 2018	Leto 2017
Čisti donos obračunskega obdobja (v EUR)	(38.510)	5.670
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	2.430.232	1.780.744
Donosnost čistih sredstev kritnega sklada (v %)	-1,58 %	0,32 %

Kazalnik stroškov poslovanja

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	32.509	26.353
Povprečna ČVS kritnega sklada (v EUR)	2.430.232	1.780.744
Kazalnik stroškov poslovanja (v %)	1,34 %	1,48 %

Stroški poslovanja v % od vplačil

	Leto 2018	Leto 2017
Stroški poslovanja (v EUR)	32.509	26.353
Vplačila (v EUR)	408.896	372.282
Stroški poslovanja v % od vplačil	7,95 %	7,08 %

Rast vplačil (indeks)

	Leto 2018	Leto 2017
Vplačila v tekočem letu (v EUR)	408.896	372.282
Vplačila v preteklem letu (v EUR)	372.282	244.188
Rast vplačil (indeks)	109,84	152,46

Povprečna izplačana odkupna vrednost

	Leto 2018	Leto 2017
Obračunane odkupne vrednosti (v EUR)	79.944	101.693
Število obračunov odkupne vrednosti (v EUR)	45	22
Povprečna izplačana odkupna vrednost (v EUR)	1.777	4.622

B. III RAČUNOVODSKI IZKAZI KRITNEGA SKLADA AS ZAJAMČENI OD 60**4.3 RAČUNOVODSKI IZKAZI****4.3.1 IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA****Izkaz finančnega položaja na dan 31. 12. 2018**

v EUR	Pojasnilo	31. 12. 2018	31. 12. 2017
SREDSTVA		2.680.761	2.023.178
Finančne naložbe	4.6.2	2.253.616	1.646.715
merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, od tega:		494.556	500.897
-lastniški vrednostni papirji		494.556	500.897
merjene po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, od tega:		1.759.060	1.145.818
-dolžniški vrednostni papirji		1.344.541	637.700
-lastniški vrednostni papirji		414.519	508.118
Terjatve	4.6.3	63.117	61.102
Druge terjatve		63.117	61.102
Denarna sredstva in denarni ustrezniki	4.6.4	364.028	315.361
Zunajbilančna sredstva		66.482	11.131
Druge zunajbilančna sredstva		66.482	11.131
OBVEZNOSTI		2.680.763	2.023.172
Zavarovalno-tehnične rezervacije	4.6.5	2.673.896	2.016.439
Matematične rezervacije za pripisan donos kritnega sklada		(32.465)	8.771
Rezervacije za zavarovanja, kjer je premoženje kritnega sklada razdeljeno na enote (VEP)		2.706.361	2.007.668
Poslovne obveznosti	4.6.6	2.967	2.158
Obveznosti do upravljalca kritnega sklada		2.176	2.056
Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada		421	-
Druge poslovne obveznosti		370	102
Druge obveznosti	4.6.6	3.900	4.575
Zunajbilančne obveznosti		66.482	11.131
Druge zunajbilančne obveznosti		66.482	11.131

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 132 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

Schema bilance stanja se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

4.3.2 IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

Izkaz poslovnega izida za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Finančni prihodki	4.7.2	94.702	61.455
Prihodki od dividend in deležev		-	-
Prihodki od obresti		13.329	8.551
Dobički pri odtujitvi finančnih naložb		9.681	4.302
Čisti prihodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		71.674	48.596
Drugi finančni prihodki		17	6
Finančni odhodki	4.7.2	(100.703)	(31.015)
Odhodki za obresti		(1)	-
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb		(7.628)	(2.292)
Čisti odhodki iz naslova spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, pripoznanih po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida		(93.074)	(28.723)
Rezultat iz naložbenja		(6.001)	30.440
Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada	4.7.6	(32.509)	(26.353)
Provizija za upravljanje		(23.653)	(17.160)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico		(4.264)	(3.624)
Odhodki v zvezi z revidiranjem		(4.566)	(5.610)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev		(8)	60
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad		(17)	(19)
Čisti poslovni izid namenjen zavarovancem		(38.510)	4.088

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 132 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

Schema izkaza poslovnega izida se je v letu 2018 spremenila na podlagi spremembe Sklepa o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov. Učinek spremembe je nepomemben.

4.3.3 IZKAZ PRIPISA DOBIČKA KRITNEGA SKLADA

Izkaz pripisa dobička kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	2018	2017
b. V primeru čiste vrednosti sredstev in vrednosti enote premoženja		
(1) Izkaz gibanja vrednosti enot premoženja		
1. Začetno stanje vrednosti enot premoženja	2.018.559	1.325.941
2. Vplačane enote premoženja	779.463	777.246
3. Izplačane enote premoženja	(80.539)	(100.147)
4. Presežek iz prevrednotenja	(2.949)	11.432
5. Čisti poslovni izid poslovnega leta	(38.510)	4.088
6. Končno stanje vrednosti enot premoženja	2.676.025	2.018.559
(2) Izkaz gibanja števila enot premoženja		
1. Začetno število enot premoženja	202.293	133.759
2. Število vplačanih enot premoženja	78.891	78.691
3. Število izplačanih enot premoženja	(8.140)	(10.156)
4. Končno število enot premoženja	273.044	202.293

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 132 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.4 IZKAZ DENARNIH TOKOV KRITNEGA SKLADA

Izkaz denarnih tokov kritnega sklada za obdobje 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018

v EUR	Pojasnilo	2018	2017
Prejemki od vplačil premij članov kritnega sklada	4.7.1	408.896	372.282
Izdatki iz naslova rednih in izrednih izplačil odkupne vrednosti premoženja in drugih pravic članov	4.7.4	(68.166)	(99.358)
Prejemki iz naslova prenosa premoženja članov kritnega sklada:	4.7.5	371.954	406.954
iz drugega kritnega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec oziroma gospodarska družba		371.954	406.954
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja		702.011	679.879
Prejemki pri prodaji finančnih naložb		148.779	393.300
Izdatki pri nakupu finančnih naložb		(764.659)	(1.264.652)
Drugi prejemki od finančnih naložb in naložbenih nepremičnin (prejete najemnine, obresti, dividende in podobno)		13.329	8.551
Izdatki za plačilo drugih obveznosti		(50.793)	455.446
Presežek prejemkov (izdatkov) pri upravljanju premoženja		(653.344)	(407.356)
Presežek prejemkov (izdatkov) pri širitvi poslovanja in pri upravljanju premoženja		48.667	272.523
Začetno stanje denarnih sredstev kritnega sklada		315.361	42.838
Končno stanje denarnih sredstev kritnega sklada	4.6.4	364.028	315.361

Računovodske usmeritve in pojasnila na straneh od 132 do 155 so sestavni del računovodskih izkazov.

4.3.5 IZKAZ PREMOŽENJA KRITNEGA SKLADA

Premoženje kritnega sklada je porazdeljeno skladno s pravili pokojninskega načrta in naložbeno politiko kritnega sklada kot tudi z ZPIZ-2. Pri izbiri naložb upravljavec sledi načelom varnosti, donosnosti in likvidnosti. Naložbe kritnega sklada so razvrščene kot prikazuje spodnja tabela.

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2018

v EUR	31.12.2018 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	2.680.761		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	2.253.616	84,07%	70% do 100% (državne do 100%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	0	0,00%	do 10% (do 70% v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	427.145	15,93%	do 30%

Izkaz premoženja kritnega sklada na dan 31. 12. 2017

v EUR	31.12.2017 v EUR	% od sredstev kritnega sklada	predpisana omejitev naložbe v %
Finančne naložbe razvrščene po pravilih PN in naložbene politike KS	2.023.178		
dolžniški vrednostni papirji, naloženi v srednje tvegane naložbe, to so državne in podjetniške obveznice ter tudi naložbe v obvezniške ciljne sklade	1.511.908	74,73%	70% do 100% (državne do 100%)
lastniški vrednostni papirji, naloženi v višje tvegane naložbe, to so delnice gospodarskih družb ter naložbe v delniške ciljne sklade	134.807	6,66%	do 10% (do 70% v enote obvezniških, delniških in denarnih skladih)
instrumenti denarnega trga	376.463	18,61%	do 30%

4.4 TEMELJI ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV KRITNEGA SKLADA

4.4.1 PODLAGA ZA PRIPRAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN LETNEGA POROČILA KRITNEGA SKLADA

Računovodski izkazi kritnega sklada in letno poročilo (poslovno poročilo in računovodsko poročilo) pokojninskega kritnega sklada je za leto 2017 sestavljeno v skladu z ZPIZ-2, s Sklepom o letnem poročilu in medletnih računovodskih izkazih pokojninskega sklada, oblikovanega kot kritni sklad ter skupine kritnih skladov, ki ga je izdala Agencija za zavarovalni nadzor na podlagi 2. točke 256. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 99/10 – uradno prečiščeno besedilo, 90/12, 102/12, 56/13, 63/13-ZS-K in po zadnji spremembi v Uradnem listu RS, št. 12/18 izdanim z dne 26. 2. 2018), z Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD-1) in z njegovimi dopolnitvami in z drugimi predpisi, izdanimi na podlagi ZPIZ-2. Med podzakonskimi akti, izdanimi na podlagi Zakona o zavarovalništvu (v nadaljevanju ZZavar), je za sestavo računovodskih informacij pomemben tudi Sklep o podrobnejšem načinu vrednotenja knjigovodskih postavk in sestavljanju računovodskih izkazov (Ur.l. RS št. 95/02, 30/03 in 128/06).

Funkcijska in poročevalska valuta

Računovodski izkazi so predstavljeni v evrih, kar je funkcijska in poročevalska valuta upravljavca Adriatica Slovenice. Prav tako so v evrih predstavljena vsa razkritja računovodskih izkazov. Zaradi zaokroževanja podatkov se lahko pri seštevanju posameznih postavk pojavljajo računске razlike.

4.4.2 POVZETEK POMEMBNEJŠIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

Pomembnejše računovodske usmeritve, uporabljene pri izdelavi računovodskih izkazov, so predstavljene v nadaljevanju. Te usmeritve so bile dosledno upoštevane pri računovodskih izkazih kritnega sklada za leto 2018 in se v primerjavi s predhodnim letom niso spremenile.

Finančne naložbe

Finančne naložbe so sestavni del finančnih instrumentov kritnega sklada in so finančna sredstva, ki jih ima upravljavalec, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, pokrivala bodoče obveznosti iz pogodb kolektivnega in individualnega pokojninskega varčevanja ter morebitne izgube zaradi tveganj iz poslov za ta varčevanja.

Vrste finančnih sredstev

Glede na namen pridobitve se ob začetnem pripoznanju finančna sredstva razvrstijo v:

- finančna sredstva v posesti do zapadlosti,
- razpoložljiva za prodajo,
- finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo

Finančna sredstva v posesti do zapadlosti so neizpeljana finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili in določeno zapadlostjo v plačilo, ki jih upravljavalec nedvoumno namerava in zmore posedovati do zapadlosti v plačilo.

Po začetnem pripoznanju upravljavalec meri finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Poštena vrednost dolgoročnega vrednostnega papirja iz te skupine je lahko začasno manjša od njegove knjigovodske vrednosti, ne da bi to povzročilo oslabitev naložbe, razen v primeru tveganja sprememb finančnega položaja izdajatelja.

Obresti, izračunane po efektivni obrestni meri, se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so neizpeljana finančna sredstva, opredeljena kot razpoložljiva za prodajo.

Ob začetnem pripoznanju se naložba izmeri po pošteni vrednosti oziroma nabavni vrednosti s presojanjem potrebe po oslabitvi (če vrednostni papir ne kotira), vključujoč vse transakcijske stroške posla. Obresti vrednostnih papirjev v okviru skupine za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se izračunajo z uporabo metode efektivne obrestne mere in so izkazane v izkazu uspeha. Finančno sredstvo, razpoložljivo za prodajo, se pripozna z datumom trgovanja.

Vsi kasnejši prevrednotovalni učinki, ki se nanašajo na spremembo poštene vrednosti, se pripoznajo preko izkaza drugega vseobsegajočega donosa, vse dokler se finančno sredstvo ne proda ali drugače odtuji ali trajno oslabi. Takrat se celotni učinki, ki so bili do takrat vključeni neposredno v kapital, prenesejo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, so razdeljena v dve podskupini, in sicer v podskupino »namenjeno trgovanju« (TRA) in podskupino »ob začetnem pripoznanju« (FVD):

- v podskupino »namenjeno trgovanju« je tako razvrščeno vsako (kratkoročno) finančno sredstvo, ki ga je pridobila zaradi trgovanja, ali za katero obstajajo dokazi o nedavnem kratkoročnem pobiranju dobičkov in vse izpeljane finančne instrumente, ki niso pogodba o finančnem poročstvu. V to skupino se uvrščajo tudi izpeljani finančni instrumenti, ki jih upravljavalec uporablja za varovanje pred tveganji, ker upravljavalec ne uporablja posebnih pravil računovodskega obravnavanja varovanj pred tveganji in
- v podskupino »ob začetnem pripoznanju« družba razvršča finančna sredstva vezana na dolgoročne zavarovalne pogodbe, s katerimi upravljavalec prevzema naložbeno tveganje, in finančna sredstva z namenom odprave ali znatnega zmanjšanja nedoslednosti pri merjenju ali pripoznavanju ("slaba računovodska rešitev"), ki bi sicer izhajala iz merjenja sredstev ali obveznosti ali pripoznavanja dobičkov in izgub na različnih podlagah.

Finančna sredstva, ki so razvrščena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, so prvotno pripoznana po poštenu vrednosti, stroški nakupa pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Dobički ali izgube, ki izhajajo iz sprememb poštenih vrednosti teh finančnih sredstev, so vključeni v izkaz poslovnega izida v obdobju, v katerem so nastali.

Poštena vrednost

Po poštenu vrednosti se izkazujejo finančna sredstva izmerjena po poštenu vrednosti skozi poslovni izid ob začetnem pripoznanju in za prodajo razpoložljiva finančna sredstva. Posojila, depoziti in finančne terjatve ter finančna sredstva v posesti do zapadlosti v plačilo so izkazani po odplačni vrednosti po metodi diskontiranja vrednosti prihodnjih denarnih tokov z uporabo učinkovitih obrestnih mer, zmanjšani za oslabitve.

Poštena vrednost je dokazana, če jo je mogoče zanesljivo izmeriti. Odvisna je od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih družba lahko ocenjuje pošteno vrednost. Za kotirajoča finančna sredstva (lastniške in dolžniške vrednostne papirje), za katere obstaja cena na delujočem trgu vrednostnih papirjev, se poštena vrednost ugotavlja kot zmnožek enot finančnega sredstva in kotirajoče tržne cene oziroma zaključnega tečaja na dan bilance stanja. Ustrezen zaključni tečaj upravljavec izbere glede na vrsto finančne naložbe in glede na organiziran trg vrednostnih papirjev na katerem finančna naložba kotira.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **lastniških vrednostnih papirjev** sproti presoja kriterij aktivnosti trga, pri čemer zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z vrednostnim papirjem trgovalo, ne sme biti starejši od meseca dni in uporabljeni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti oziroma mora promet na dan tečaja (redni posli, brez svežnjev) znašati vsaj 20 % vrednosti celotne pozicije vrednostnega papirja (tržna vrednost zadnjega vrednotenja) ali v absolutnem znesku najmanj 50.000 evrov. Kot kriterij se upošteva manjšo izmed vrednosti.

Upravljavec pri oceni poštene vrednosti **dolžniških vrednostnih papirjev** s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, za vrednotenje na dan bilance stanja določi tečaj na podlagi zaključnega tečaja, objavljenega na borzi, na dan bilance stanja. V kolikor podatka o zaključnem tečaju na dan bilance stanja za posamezen dolžniški vrednostni papir ni, se uporabi zaključni tečaj zadnjega dne, ko se je z dolžniškim vrednostnim papirjem trgovalo, ki pa ne sme biti starejši od meseca dni. Uporabljeni zaključni tečaj mora temeljiti na ustrezni likvidnosti, pri čemer mora skupni obseg sklenjenih poslov na ta dan znašati najmanj 500.000 evrov. V primeru, da objavljeni tečaji na delujočem trgu ne ustrezajo kriteriju aktivnosti se za izračuna pošteno vrednost na podlagi ponudbenega (BID) tečaja objavljenega na dan bilance stanja v sistemu Bloomberg iz vira BVAL (Bloomberg Valuation Service) ali na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti dolžniškega vrednostnega papirja. Poštena vrednost se z internimi modeli ugotavlja mesečno, in sicer za podjetniške dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti podjetniškega dolžniškega vrednostnega papirja in za državne dolžniške vrednostne papirje na podlagi internega modela za izračun poštene vrednosti državnega dolžniškega vrednostnega papirja.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Razvrščanje v hierarhijo poštene vrednosti

Za povečanje skladnosti in primerljivosti merjenja poštene vrednosti in povezanih razkritij se finančna sredstva razvrščajo v tri ravni (nivoje) hierarhije poštene vrednosti. Razvrščanje v posamezni nivo temelji na vložkih v tehnike ocenjevanja vrednosti, ki se uporabljajo za merjenje poštene vrednosti. V hierarhiji poštene vrednosti imajo največjo prednost neprilagojene, kotirane cene na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti (vložki Nivo 1), najmanjšo prednost pa neopazovani vložki (vložki Nivo 3).

Upravljavec pri razvrščanju v hierarhijo sledi naslednjim vložkom v tehnike ocenjevanja vrednosti:

- Nivo 1: določajo vložki, ki predstavljajo kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti, do katerih lahko podjetje dostopa na datum merjenja. Le te zagotavljajo najzanesljivejši dokaz poštene vrednosti, pri čemer se morajo za merjenje poštene vrednosti uporabljati brez prilagoditve.
- Nivo 2: določajo vložki, ki niso kotirane cene, vključene v Nivo 1, in jih je mogoče neposredno ali posredno opazovati za sredstvo ali obveznost. Če ima sredstvo ali obveznost določeno (pogodbeno) trajanje, mora biti vložek mogoče opazovati v celotnem trajanju sredstva ali obveznosti. Med vložke Nivoja 2 spadajo: kotirane cene za podobna sredstva ali obveznosti na delujočih trgih, kotirane cene za enaka ali podobna sredstva ali

obveznosti na nedelujočih trgih, vložki, ki niso kotirane cene, ki jih je mogoče opazovati za sredstvo ali obveznosti ter vložki, potrjeni na trgu.

- Nivo 3: določajo neopazovani vložki, ki vključujejo majhno tržno komponento, če sploh obstaja, za sredstvo ali obveznost na datum merjenja. Cilj merjenja poštene vrednosti ostane enak, tj. izhodna cena na datum merjenja z vidika udeleženca na trgu, ki ima v lasti sredstvo ali dolguje obveznost. Zato morajo neopazovani vložki izražati predpostavke, ki bi jih udeleženci na trgu uporabili pri določanju cene sredstva ali za obveznosti, vključno s predpostavkami o tveganjih.

Upravljavec finančna sredstva, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, vrednoti po nabavni vrednosti in posebej presoja potrebo po oslabitvi. Ta finančna sredstva razvršča v Nivo 3 hierarhije poštene vrednosti.

Metode ocenjevanja in pomembnejše parametre za posamezna finančna sredstva predstavljamo v tabeli v nadaljevanju, kjer se uporaba različnih vrst metod klasificira tudi glede na hierarhijo poštene vrednosti.

Prikaz tehnik ocenjevanja vrednosti in vložki za Nivo 2 in Nivo 3 razvrščanja v hierarhijo poštene vrednosti

Vrsta finančnih naložb	Metoda ocenjevanja	Pomembnejši parametri	Uporabljena višina parametra	Hierarhija poštene vrednosti
INTERNI/EKSTERNI OCENJEVALCI				
Dolžniški vrednostni papirji	Interni model			
Dolžniški vrednostni papirji - državni	izračunu zahtevane donosnosti,	tehtanega povprečja donosnosti dveh likvidnih državnih vrednostnih papirjev iste države, s krajšo in daljšo ročnostjo utež: število dni med datumom zapadlosti opazovanega vrednostnega papirja in datumom zapadlosti vrednostnega papirja, za katerega ugotavljamo pošteno vrednost		nivo 2
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	izračunu vsote zahtevane donosnosti za	državno obveznico primerljive ročnosti, kreditnega tveganja za tveganje panoge (CDS), ob upoštevanju primerljive ročnosti in stopnje investicijskega razreda, nelikvidnost.	od -0,561 % do 0,863 % od 0,29 % do 6,86 % od 0 do 0,15 %	nivo 2
Lastniški vrednostni papirji	Interni model			
	metodi primerljivih podjetij uvrščenih na borzo	tržni kazalniki: P/E, P/B, P/S, P/EBITDA, F/FCF, ki temeljijo na borznih kotacijah oz. cenah primerljivih podjetij in izbranih finančnih kategorij ocenjevanega podjetja.		nivo 3
ZUNANJI OCENJEVALCI (organizator trga)				
Dolžniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model, mrežni model HW1f in HW2f	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost obrestnih mer, korelacijska matrika, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
Lastniški vrednostni papirji - sestavljeni	stohastični model	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, volatilitnost delniškega indeksa		nivo 2
BLOOMBERG BVAL				
Dolžniški vrednostni papirji				
Dolžniški vrednostni papirji - državni	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3
Dolžniški vrednostni papirji podjetij in finančnih Institucij	diskontiranje denarnih tokov	krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, sklenjeni posli, dejanske kotacije, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 6-10		nivo 2
		krivulja EUR SWAP obrestnih mer, kreditni pribitki izdajatelja, kreditni pribitki primerljivih izdajateljev, indikativne kotacije, ocena tečaja BVAL 1-5		nivo 3

Slabitev finančnih sredstev

Sredstva, vrednotena po odplačni vrednosti

Upravljavec presoja na dan bilance stanja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančnih sredstev. Izgube zaradi oslabilte se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabilti zaradi dogodka (dogodkov) po začetnem pripoznavanju finančnih sredstev, ki vpliva(jo) na ocenjene prihodnje denarne tokove finančnega sredstva ali skupin finančnih sredstev. Nepristranski dokazi, da je finančno sredstvo ali skupina finančnih sredstev precenjena, vključujejo opazovane podatke o poslovanju zunanjih družb in se nanašajo na naslednje dogodke:

- pomembne finančne težave izdajatelja ali dolžnika,
- kršenje pogodbe, kot neizpolnitev izpolnitve obveznosti plačila obresti ali glavnice,
- reprogramiranje posojil pod ugodnejšimi pogoji zaradi nezmožnosti servisiranja dolga,
- stečaj dolžnika oziroma finančna reorganizacija,
- izginotje delujočega trga za takšno finančno sredstvo zaradi finančnih težav.

Če obstaja objektivni dokaz, da je pri posojilih in terjatvah ali finančnih sredstvih v posesti do zapadlosti v plačilo, izkazanih po odplačni vrednosti, nastala izguba zaradi oslabilte, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov sredstva (izključujoč prihodnje kreditne izgube, ki se še niso dogodile), diskontiranih po prvotni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Knjigovodsko vrednost sredstva je potrebno zmanjšati s preračunom na kontu popravka vrednosti, izguba zaradi oslabilte pa se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek. Če ima dolg ali finančni inštrument, ki ga posedujemo, do dospelosti spremenljivo obrestno mero, se za diskontiranje denarnih tokov in ugotavljanje morebitnih izgub iz oslabilte uporablja trenutno veljavna obrestna mera, določena v pogodbi. Upravljavec lahko izmeri morebitno potrebo po oslabilti tudi tako, da kot pošteno vrednost uporabi tržno ceno na delujočem trgu.

Če je posojilo neizterljivo, se odpiše v breme odhodkov za oslabilte posojil. Posojila se štejejo kot neizterljiva takrat, ko so opravljeni vsi potrebni postopki izterjave in je bil znesek izgube določen. Naknadna poplačila odpisanih dolgov zmanjšujejo odhodke za oslabilte posojil v izkazu poslovnega izida.

Če se v poznejših obdobjih znesek odhodkov zaradi oslabilte dolžniških vrednostnih papirjev zmanjša in je možno zmanjšanje objektivno povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilte (tak dogodek je lahko na primer izboljšanje kreditne ocene dolžnika), se prvotno pripoznane izgube zaradi oslabilte zmanjšajo s prilagoditvijo posamezne postavke skozi pripoznanje prihodkov v izkazu poslovnega izida.

Sredstva, vrednotena po pošteni vrednosti

Upravljavec na dan bilance stanja presoja, ali obstaja kak nepristranski dokaz o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe ali skupine finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo. V primeru finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, se presoja, ali gre za pomembno ali dolgotrajnejše padanje poštene vrednosti. Na tej osnovi se presoja, ali so sredstva precenjena. Pri presoji dolgotrajnejšega zmanjšanja poštene vrednosti za lastniške vrednostne papirje pod njihovo nabavno vrednostjo se upošteva obdobje največ 12 mesecev od dneva, ko se je kapitalskim instrumentom poštena vrednost prvič zmanjšala pod nabavno vrednost in je ostala nižja celotno obdobje 12 mesecev, medtem ko pri presoji pomembnega zmanjšanja poštene vrednosti poslovodstvo upošteva najmanj 30-odstotno znižanje poštene vrednosti glede na nabavno vrednost. Oslabilte dolžniških vrednostnih papirjev se izvede, v kolikor se pojavijo finančne težave izdajatelja, pride do kršenja pogodbe in neizpolnitve obveznosti plačila, reprogramiranja dolga ali se pojavi verjetnost stečaja.

Če obstajajo takšni znaki oslabilte pri sredstvih, namenjenih prodaji, se kumulativna izguba, izmerjena na osnovi razlike med ocenjenimi stroški in sedanjo pošteno vrednostjo, zmanjšano za že pripoznane izgube zaradi oslabilte sredstva v dobičku ali izgubi, pripozna, odhodki pa se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Odprava oslabilte

Če se v naslednjem obdobju znesek izgube zaradi oslabilte zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznavanju oslabilte, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabilte razveljaviti s preračunom na kontu popravka vrednosti. Zaradi razveljavitve knjigovodska vrednost finančnega sredstva ni večja od tiste, ki naj bi bila odplačna vrednost. Vrednost razveljavitve izgube se pripozna v poslovnem izidu, če gre za dolžniške

vrednostne papirje. Pri lastniških vrednostnih papirjih, ki jih družba opredeli kot razpoložljiva za prodajo, se odprava oslabitve pripozna v presežku iz prevrednotenja.

Terjatve

Pokojninski kritni sklad med terjatvami ločeno izkazuje:

- terjatve do upravljavca zaradi nedoseganja zajamčenega donosa,
- druge terjatve.

Upravljavec mora za pogodbe, vezane na dodatno pokojninsko varčevanje izpolnjevati zahteve po doseganju minimalne zajamčene donosnosti. V primeru nedoseganja zajamčenega donosa na vplačano čisto premijo posameznega člana se v kritnem skladu dodatnega pokojninskega varčevanja izkazuje terjatev do upravljavca vse dokler upravljavec iz lastnih sredstev ne poravnava obveznosti.

Med drugimi terjatvami se izkazujejo finančne terjatve, pri čemer so lahko terjatve za naložbene nepremičnine, terjatve iz poslovanja z vrednostnimi papirji (npr. za obresti) in ostale terjatve.

Denarna sredstva in denarni ustrezniki

Denarna sredstva kritnega sklada obsegajo dobroimetja na računih v bankah, ki jih je treba razčleniti na takoj razpoložljiva denarna sredstva in tista, ki so vezana na odpovedni rok (depoziti na odpoklic). Ločeno se obravnava domača in tuja denarna sredstva.

Prevrednotovanje denarnih sredstev se opravlja samo pri denarnih sredstvih, nominiranih v tujih valutah, če se po začetnem pripoznavanju spremeni pariteta tuje valute do evra. Tečajna razlika se izkaže kot redni finančni odhodek ali prihodek.

Zavarovalno-tehnične rezervacije

Matematične rezervacije se izračunajo na podlagi zbranih čistih vplačil članov po vsakem varčevalnem računu in skladu, in sicer kot produkt števila enot premoženja v skladu in vrednosti enote premoženja sklada na obračunski dan. Čisto vplačilo članov je vplačano bruto vplačilo zmanjšano za vstopne stroške.

V zvezi z matematičnimi rezervacijami v kritnem skladu z zajamčenim donosom (Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60) se izračuna tudi zajamčena vrednost premoženja, ki je na obračunski dan enaka produktu števila zajamčenih enot premoženja in vrednosti zajamčene enote premoženja na obračunski dan. Zajamčena donosnost po sprejetem pokojninskem načrtu za sklad Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 zagotavlja zajamčeno donosnost v višini 60 % povprečne letne obrestne mere na državne vrednostne papirje, upoštevajoč pravne podlage, ki jih za izračun minimalne zajamčene donosnosti predpisuje minister za finance RS in se preverja na obračunski dan.

Če je vrednost premoženja po posameznem varčevalnem računu nižja od zajamčene vrednosti premoženja se oblikujejo rezervacije zaradi nedoseganja zajamčene donosnosti, ki pa ne smejo presegati 20 % kapitala upravljavca. Obveznosti do članov za nedoseganje zajamčene donosnosti upravljavec oblikuje na lastnih virih življenjskih zavarovanj, in sicer med drugimi dolgoročnimi obveznostmi za ZPIZ-2. Na kitnem skladu Pokojninsko varčevanje AS Zajamčeni od 60 pa se vodijo te rezervacije kot pogojne obveznosti do članov med zunaj bilančnimi postavkami, ki se ob izplačilu (odkupu) izplačajo v obračunani vrednosti na dan odkupa.

Test ustreznosti obveznosti

Upravljavec kritnega sklada izvaja test ustreznosti obveznosti (LAT-test) z namenom, da ugotovi ali so rezervacije, oblikovane na bilančni dan, zadostne za pokrivanje obveznosti. Test izvede tako, da izračuna najboljšo oceno obveznosti kot sedanjo vrednost vseh denarnih tokov, ki izhajajo iz obstoječih pogodb. Pri tem upošteva trenutne ocene prihodnjih denarnih tokov.

Če test ustreznosti pokaže primanjkljaj, ga zavarovalnica pripozna kot povečano obveznost v poslovnem izidu.

Generirajo se pričakovani denarni tokovi za:

- vplačila članov,
- izplačila iz pogodb (redno prenehanje, odkupi, prenos v drug PN),
- stroške (vstopni stroški, provizija za upravljanje kritnega sklada),
- vsi ostali pričakovani denarni tokovi, ki izhajajo iz finančnih pogodb.

Pri tem se upošteva:

- določila na posameznih pogodbah (višina vplačila, dinamika plačevanja vplačil),
- tehnične osnove produkta (tablice smrtnosti, obrestna mera, vračunani stroški),
- predpostavke (smrtnost, stopnje predčasnih prekinitiv, stroški, bodoča inflacija in druge predpostavke), ki so posebej pojasnjene v nadaljevanju.

Denarni tokovi posameznih let se diskontirajo na zadnji dan obračunskega obdobja.

Ekonomske in operativne predpostavke

Diskontna stopnja

Za izračun sedanje vrednosti pričakovanih denarnih tokov se upošteva diskontne stopnje, ki jih prikazuje krivulja "AAA - rated euro area central government bonds" AAA - bonitetna ocena osrednje državne obveznice na evro območju z dne 2. 1. 2019.

Inflacija

Pri oceni pričakovanih stroškov je upoštevana predpostavka bodoče inflacije za prvi dve leti v skladu z jesensko napovedjo UMAR-ja in v višini 1,8 % za vsa sledeča leta.

Stroški

V izračunu se upoštevajo stroški vodenja pogodb, stroški reševanja primerov in upravljanja sredstev, kot izhajajo iz preteklih izkušenj zavarovalnice. Ocenjeni prihodnji stroški so razdeljeni na fiksne stroške, ki se povečujejo skladno z napovedano inflacijo, in na variabilne stroške.

Smrtnost

Predpostavljene stopnje umrljivosti temeljijo na analizah lastnega portfelja življenjskih in pokojninskih varčevanj.

Stopnje predčasnih prekinitiv

Uporabljene stopnje predčasnih prekinitiv temeljijo na analizi odkupov in drugih predčasnih prekinitiv lastnega portfelja v preteklih letih, ločeno po pretekli dobi od začetka varčevanja. Predpostavke se letno preverjajo in ustrezno prilagajajo.

Rezultat testa ustreznosti za poslovno leto 2018

Test ustreznosti oblikovanih obveznosti na dan 31. 12. 2018 za zavarovalno vrsto 23 ni pokazal primanjkljaja, zavarovalnica zaradi tega ni oblikovala dodatnih obveznosti.

Poslovne obveznosti

Poslovne obveznosti se v začetku izkazujejo po izvorni vrednosti, ki izhajajo iz ustreznih listin. Kasneje se povečujejo v skladu z listinami, zmanjšujejo pa se na enaki osnovi ali na osnovi odplačil.

Med poslovnimi obveznostmi kritnega sklada se izkazujejo obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov, obveznosti do upravljavca kritnega sklada, obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada in druge poslovne obveznosti.

Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov se vzpostavijo z dnem sklenitve posla oziroma plačila, če gre za nakup lastniških vrednostnih papirjev, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev.

Obveznosti do upravljavca kritnega sklada so lahko obveznosti za provizijo za upravljanje kritnega sklada, vstopne stroške, izstopne stroške in druge obveznosti do upravljavca.

Obveznosti za izplačilo odkupne vrednosti do članov kritnega sklada se delijo na obveznosti, ki nastanejo zaradi rednega prenehanja članstva v kritnem skladu, zaradi izrednega prenehanja članstva in zaradi prenosa sredstev člana v drug pokojninski načrt ali k drugemu izvajalcu pokojninskih varčevanj.

Finančni prihodki in odhodki

Kritni sklad med prihodke in odhodke od naložb pripozna prihodke od obresti, dobičke (izgube) od prodaje naložb, dividend, prihodkov in odhodkov od tečajnih razlik ter prihodkov in odhodkov na račun odprave slabitve ali slabitve finančnih sredstev.

Prihodki in odhodki za obresti od naložb se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku in se izračunajo po metodi efektivnih obresti. V izkazu finančnega položaja se obresti od dolžniških vrednostnih papirjev izkazujejo skupaj s finančnimi naložbami.

Dobiček (izguba) od prodaje naložb, razpoložljivih za prodajo, se pripozna v poslovnem izidu iz realiziranih finančnih prihodkov in odhodkov. Pri finančnih sredstvih, ki se izkazujejo po odplačni vrednosti, se dobiček ali izguba pripozna v poslovnem izidu, ko so taka sredstva prevrednotena zaradi oslabitve ali je zanje odpravljeno pripoznanje oslabitve.

Prihodki in odhodki od tečajnih razlik, ki se izračunajo za sredstva v tuji valuti. Tečajne razlike se na bilančni dan preračunajo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, ki ga objavlja Banka Slovenije. Za tečaje tujih valut, ki jih objavlja BS mesečno, se lahko uporabi tudi ustrezni tečaj poslovne banke.

Prihodki od dividend za kapitalski inštrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko kritni sklad pridobi pravico do plačila.

Oslabitve in odprava oslabitve finančnih naložb

Izgube zaradi oslabitve se pripoznajo in sredstva prevrednotijo, če obstajajo stvarni objektivni dokazi o slabitvi zaradi dogodka, ki je nastal po začetnem pripoznanju sredstev in vpliva na ocenjene bodoče denarne tokove finančnega sredstva.

Če se v obdobju po pripoznanju izgube za dolžniške vrednostne papirje znesek izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je mogoče zmanjšanje nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve, se prej pripoznana izguba za dolžniške vrednostne papirje zaradi oslabitve v poslovnem izidu razveljavi s preračunom na kontu popravka vrednosti.

Odhodki iz naslova izplačil odkupne vrednosti

V primeru prekinitve pogodbe se evidentirajo odhodki iz naslova odkupne vrednosti. V tem primeru upravljavec od vrednosti premoženja obračuna tudi izstopne stroške.

Prenos sredstev od oziroma na drugega upravljavca

Član lahko zahteva prenos sredstev iz naslova vplačil delodajalca v drug pokojninski načrt v naslednjih primerih:

- po prenehanju veljavnosti pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu, ki je sklenil pogodbo o oblikovanju pokojninskega načrta, ali
- po prenehanju veljavnosti pogodbe o oblikovanju pokojninskega načrta ali
- po prenehanju pogodbe o financiranju pokojninskega načrta.

V primeru, da član prenese sredstva iz pokojninskega sklada, ki ga upravlja drug upravljavec, v kritni sklad iz skupine kritnih skladov Pokojninsko varčevanje AS, zavarovalnica ne obračuna vstopnih stroškov.

V primeru prenosa sredstev iz kritnih skladov zavarovalnice v pokojninske sklade drugih upravljavcev je zavarovalnica upravičena do povračila administrativnih stroškov prenosa v višini največ 15 evrov. Ti stroški se ne smejo obračunati od sredstev, ki se ne prenašajo, ampak jih poravna član ob vložitvi zahteve za prenos sredstev.

Prenos sredstev med posameznimi kritnimi skladi v skupini

Kritni sklad AS Zajamčeni od 60 je namenjen osebam stari nad 60 let. Člani nimajo možnosti izbrati kritni sklad, katerega naložbena politika je bolj tvegana od tiste, ki jo izvaja njegovi starostni skupini ustrezen kritni sklad, kar pomeni, da svoja sredstva ne more prenesti v kritni sklad AS Drzni do 50 in AS Umirjeni med 50 do 60.

Obračunani stroški upravljavca

Upravljavec bremeni kritni sklad s provizijo za upravljanje kritnega sklada, ki se obračunava v višini največ 1 % na letni ravni (1%/12 na mesečni ravni) od povprečne mesečne ČVS in je sestavljena iz fiksne provizije v višini 0,6 odstotne točke in variabilnega dela v višini največ do 0,4 odstotne točke. Vstopni stroški znašajo največ 3 % zneska vsakokratnega vplačila, izstopni stroški pa največ 1 % zneska izplačila.

Odhodki v zvezi z banko skrbnico

Provizija za opravljanje skrbniških storitev, ki jo prejema skrbnik premoženja kritnega sklada, se izračunava in obračunava na enak način, za ista obdobja in v istem roku kot provizija za upravljanje, izplačuje pa se enkrat na mesec na osnovi izstavljenega računa skrbnika.

Provizija za opravljanje skrbniških storitev znaša največ 0,05 % povprečne letne ČVS.

Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad

Med druge stroške zavarovalnica uvršča stroške, ki niso obračunani stroški upravljavca ali stroški v zvezi z banko skrbnico in do katerih je kritni sklad upravičen skladno s pokojninskim načrtom Pokojninsko varčevanje AS. Podrobno so ti odhodki predstavljeni v poglavju 4.1.7.

4.5 POJASNILA K IZKAZOM

4.5.1 UPRAVLJANJE TVEGANJ

Upravljanje tveganj obsega ugotavljanje, merjenje oziroma ocenjevanje, obvladovanje in spremljanje tveganj, vključno s poročanjem o tveganjih, ki jim je ali bi jim lahko bil izpostavljen kritni sklad pri svojem poslovanju.

Postopki oziroma metode za ugotavljanje, merjenje in obvladovanje tveganj

Analiza občutljivosti

Z analizo občutljivosti upravljavec ugotavlja vpliv spremembe posameznih parametrov na njen poslovni izid na zadnji dan obračunskega leta. Pokojninska varčevanja članom jamčijo obrestno mero, zato spremembe tehničnih obrestnih mer nimajo vpliva na poslovni izid kritnega sklada teh pokojninskih varčevanj.

Na spremembo čistega dobička bi v tekočem letu lahko vplivalo povečanje stroškov v primeru, da bi upravljavec bremenil sredstva kritnega sklada za vse stroške za katere je opravičen skladno s pokojninskim načrtom.

Celotno (naložbeno) tveganje

Celotno naložbeno tveganje se meri s pomočjo izračuna kazalcev: standardni odklon donosnosti, tvegana vrednost (VAR), mera relativnega tveganja in mera največjega odklona navzdol.

Tržno tveganje

Tržno tveganje se meri s pomočjo izračuna koeficienta beta, sledilne napake ter ključnih kazalnikov tveganj v skladu s strategijo upravljavca glede upravljanja s tveganji in načrtom upravljanja s tveganji skupine kritnih skladov ter z izvajanjem notranje-kontrolnih pregledov.

Tržno tveganje se podrobno meri z analizo izpostavljenosti zgoraj navedenih tržnih spremenljivk, in sicer:

- obrestno tveganje z merjenjem občutljivosti finančnih instrumentov na spremembe tržnih obrestnih mer;
- valutno tveganje s spremljanjem valutne strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom in obveznostmi;
- tveganje lastniških finančnih instrumentov s primerjanjem delniške strukture kritnega sklada v primerjavi s primerljivim indeksom;
- tveganje kreditne sposobnosti izdajateljev s spremljanjem bonitetne strukture kritnega sklada.

Tržno tveganje se obvladuje tako, da se zasleduje cilj čim večje razpršitve naložb (geografska, panožna, valutna alokacija naložb), uravnavanje naložb glede na primerljivi indeks, prilaganja trajanja portfelja dolžniških naložb spremembam obrestnih mer, izbora naložb z ustrežno bonitetno oceno ter primernege časa nakupa in prodaje finančnih instrumentov s pomočjo izdelanih analiz in tekočega spremljanja dogajanj na kapitalških trgih doma in v tujini.

Izkaz premoženja in obveznosti po postavkah bilance stanja

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida	1.759.060	1.145.818
Lastniški vrednostni papirji	414.519	508.118
Tržni vrednostni papirji	414.519	508.118
Dolžniški vrednostni papirji	1.344.541	637.700
Tržni vrednostni papirji:	195.125	201.994
Državne obveznice	1.149.416	435.706
Finančna sredstva merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	494.556	500.897
Lastniški vrednostni papirji	494.556	500.897
Tržni vrednostni papirji	494.556	500.897
Skupaj finančne naložbe	2.253.616	1.646.715
Terjatve (vključno s finančnimi terjatvami)	63.117	61.102
Denar in denarni ustrezniki	364.028	315.361
Skupaj sredstva	2.680.761	2.023.178
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.673.896	2.016.439
Poslovne obveznosti	2.967	2.158
Druge obveznosti	3.900	4.575
Skupaj obveznosti	2.680.763	2.023.172

Iz navedenega lahko ugotovimo, da naložbe kritnega sklada skupaj z nezapadlimi terjatvami in denarnimi sredstvi presegajo višino obveznosti do članov. Indeks pokritosti rezervacij s sredstvi kritnega sklada pokojninskega varčevanja je 100,26.

Skladno z zakonskimi zahtevami je potrebno razkriti izpostavljenosti do posameznih izdajateljev iz naslova naložb. Kritni sklad do posameznega delodajalca in z njim povezanih oseb ni izpostavljen, prav tako nima izpostavljenosti iz naslova naložb v tvegani kapital. Ostala razkritja so prikazana v spodnjih tabelah.

V nadaljevanju so prikazani deleži izpostavljenost finančnih naložb kritnega sklada v % od čiste vrednosti sredstev (ČVS) kritnega sklada, in sicer:

Po seznamu izdajateljev do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD SKLADI d. o. o	-	-	18,98 %	16,32 %
BLACKROCK INC	-	-	5,86 %	8,88 %
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	11,72 %
REPUBLIKA ITALIJA	-	-	-	9,89 %
PETROL D.D.	-	-	-	5,06 %
Na dan 31. 12. 2018				
KD SKLADI d. o. o	-	-	14,15 %	7,37 %
REPUBLIKA ITALIJA	-	-	-	14,93 %
BLACKROCK INC	-	-	4,35 %	8,14 %
REPUBLIKA SLOVENIJA	-	-	-	11,32 %
KRALJEVINA ŠPANIJA	-	-	-	8,81 %
REPUBLIKA FRANCIJA	-	-	-	7,92 %

V prikazu izpostavljenosti naložb kritnega sklada je podan pregled izdajateljev, do katerih je kritni sklad izpostavljen z več kot 5 odstotki vrednosti sredstev. Upravljevec ima od Agencije za zavarovalni nadzor dovoljenje za izpostavljenost do Slovenske odškodninske družbe v naložbo v SOS2E do višine 10 % čiste vrednosti sklada do zapadlosti obveznice.

Do upravljavca in z njim povezanih oseb

Seznam izdajateljev	1. merjenih po odplačni vrednosti - posojila in depozite	2. merjenih po odplačni vrednosti - dolžniški vrednostni papirji	3. merjenih po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	4. merjene po poštenu vrednosti skozi poslovni izid
Na dan 31. 12. 2017				
KD SKLADI d. o. o.	-	-	18,98 %	16,32 %
Na dan 31. 12. 2018				
KD SKLADI d. o. o.	-	-	14,15 %	7,37 %

Kritni sklad je izpostavljen do povezanih oseb upravljavca iz naložb v dolžniške vrednostne papirje družbe KD Group d. d.

Prikaz izpostavljenosti finančnih naložb kritnega sklada do skrbnika in z njim povezanih oseb

Izpostavljenost	na dan 31. 12. 2018		na dan 31. 12. 2017	
	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada	Vrednost finančne naložbe v EUR	% od čiste vrednosti sredstev kritnega sklada
1. v posojila in depozite	-	-	-	-
2. v posesti do zapadlosti	-	-	-	-
3. razpoložljive za prodajo	-	-	-	-
4. vrednotene po poštenu vrednosti	-	-	-	-
5. denarna sredstva	364.028	13,61 %	315.361	15,64 %

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje naložb, s poudarkom na tistih z manj likvidnih trgov, se ugotavlja že pred nakupom vsakega finančnega instrumenta, saj mora finančni instrument izpolnjevati pogoje, določene s Pravili upravljanja skupine kritnih skladov, v katerih so navedene omejitve, ki se nanašajo na likvidnost (praviloma vrednosti kazalnika ustvarjenega povprečnega dnevnega prometa ter/ali velikost emisije in vrsta izdajatelja).

Likvidnostno tveganje naložbe se praviloma omejuje z določitvijo zgornje meje vrednosti naložbe v posamezni finančni instrument, upoštevajoč njegov povprečni dnevni promet v določenem obdobju, razliko med njegovo nakupno in prodajno ceno, število dni trgovanja glede na vse dneve trgovanja v obdobju, velikost njegove izdaje, in z določitvijo najvišjega deleža v sredstvih kritnega sklada, ki ga lahko takšni instrumenti skupaj predstavljajo v sredstvih kritnega sklada. Pri dolžniških instrumentih se tveganje še dodatno omejuje z določitvijo najvišjega še sprejemljivega deleža instrumentov izdajateljev brez bonitete ocene.

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2018 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2018
Dolžniški finančni instrumenti	1.344.541	-	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	1.401.094
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	1.344.541	-	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	1.401.094
Lastniški finančni instrumenti	909.074	909.074	-	-	-	-	-	909.074
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	414.519	414.519	-	-	-	-	-	414.519
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	494.556	494.556	-	-	-	-	-	494.556
Skupaj finančne naložbe	2.253.616	909.074	17.694	356.500	825.300	1.000	200.600	2.310.168
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	63.117	-	63.117	-	-	-	-	63.117
Denar in denarni ustrezniki	364.028	364.028	-	-	-	-	-	364.028
Skupaj sredstva	2.680.761	1.273.103	80.811	356.500	825.300	1.000	200.600	2.737.313
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.673.896	-	127.421	502.657	523.098	411.172	1.109.549	2.673.896
Poslovne obveznosti	2.967	-	2.967	-	-	-	-	2.967
Ostale obveznosti	3.900	-	3.900	-	-	-	-	3.900
Skupaj obveznosti	2.680.763	-	134.287	502.657	523.098	411.172	1.109.549	2.680.763

Pregled zapadlosti obveznosti v letu 2017 - nediskontirani denarni tokovi

v EUR	Knjigovodska vrednost	Brez zapadlosti	do 1 leta	1-5 let	5-10 let	10-15 let	nad 15 let	Skupaj 31.12.2017
Dolžniški finančni instrumenti	637.700	-	9.750	137.050	517.100	-	-	663.900
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	637.700	-	9.750	137.050	517.100	-	-	663.900
Lastniški finančni instrumenti	1.009.015	1.009.015	-	-	-	-	-	1.009.015
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi poslovni izid	508.118	508.118	-	-	-	-	-	508.118
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	500.897	500.897	-	-	-	-	-	500.897
Skupaj finančne naložbe	1.646.715	1.009.015	9.750	137.050	517.100	-	-	1.672.915
Terjatve iz poslovanja in ostale terjatve	61.102	-	61.102	-	-	-	-	61.102
Denar in denarni ustrezniki	315.361	315.361	-	-	-	-	-	315.361
Skupaj sredstva	2.023.178	1.324.376	9.750	137.050	517.100	-	-	2.049.377
Poslovne obveznosti	2.158	-	2.158	-	-	-	-	2.158
Ostale obveznosti	4.575	-	4.575	-	-	-	-	4.575
Skupaj obveznosti	6.733	-	6.733	-	-	-	-	6.733

Merjenje finančnih sredstev in obveznosti po pošteni vrednosti

Poštena vrednost finančnih sredstev in obveznosti je znesek, s katerim je mogoče zamenjati sredstvo ali poravnati dolg med dobro obveščena in voljnima strankama v premišljenem poslu. Upravljevec pošteno vrednost finančnih instrumentov v splošnem ugotavlja kot je opisano v usmeritvah pod poglavjem 4.4.2.

Hierarhija poštene vrednosti

Ocena poštene vrednosti finančnih naložb je odvisna od razpoložljivosti tržnih podatkov, na osnovi katerih upravljavec lahko ocenjuje pošteno vrednost.

Ugotavljanje ocene poštene vrednosti dolžniških vrednostnih papirjev v letu 2018

Finančne naložbe razvrščajo v tri ravni hierarhije poštene vrednosti:

- raven 1 – vrednotenje na podlagi kotirane cene na delujočih trgih,
- raven 2 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score 6 ali več),
- raven 3 – vrednotenje na podlagi internih modelov (BID tečaj iz vira BVAL, score od 1 do 5).

V letu 2018 upravljavec ni izvedel prerazvrstitve finančnih sredstev med skupinami zaradi spremembe namena uporabe teh sredstev, prav tako ni prišlo do prerazvrstitev zaradi spremembe tržnih razmer na kapitalskih trgih.

Kupljeno je bilo za 204.699 evrov dolžniških vrednostnih papirjev v skupini sredstev, izmerjenih po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju.

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2018

v EUR	na dan 31. 12. 2018	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		1.759.060	1.759.060	414.519	1.149.416	195.125
	Lastniški vrednostni papirji	-	-	-	-	-
	Dolžniški vrednostni papirji	1.344.541	1.344.541	-	1.149.416	195.125
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	414.519	414.519	414.519	-	-
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		494.556	494.556	494.556	-	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	494.556	494.556	494.556	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		2.253.616	2.253.616	909.074	1.149.416	195.125

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti v letu 2017

v EUR	na dan 31. 12. 2017	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
		1.145.818	1.145.818	508.118	435.706	201.994
	Dolžniški vrednostni papirji	637.700	637.700	-	435.706	201.994
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	508.118	508.118	508.118	-	-
Finančna sredstva merjene po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa						
		500.897	500.897	500.897	-	-
	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	500.897	500.897	500.897	-	-
Skupaj finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti		1.646.715	1.646.715	1.009.015	435.706	201.994

Sredstva in obveznosti uvrščena v nivo 3

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti – gibanje nivoja 3 za leto 2018

v EUR	1.1.2018	Skupaj		Prenosi v		31.12.2018
		dobički/izgube v poslovnem izidu	dobički/izgube v vseobsegajočem donosu	Nakupi	Prodaje (iz) nivoja 3	
Sredstva merjena po poštenu vrednosti 3 Nivo						
Finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju						
	201.994	-	(6.869)	-	-	195.125
	201.994	-	(6.869)	-	-	195.125
	201.994	-	(6.869)	-	-	195.125
Skupaj sredstva	201.994	-	(6.869)	-	-	195.125

Finančna sredstva in obveznosti po hierarhiji poštene vrednosti – gibanje nivoja 3 za leto 2017

v EUR	1.1.2017	Skupaj	Skupaj	Nakupi	Prodaje	Prenosi v (iz nivoja 3)	31.12.2017
		dobički/izgube v poslovnem izidu	dobički/izgube v vseobsegajočem donosu				
Sredstva merjena po pošteni vrednosti 3 Nivo							
Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, ob takojšnjem pripoznanju	-	-	(2.705)	204.699	-	-	201.994
Dolžniški vrednostni papirji	-	-	-	204.699	-	-	201.994
Skupaj sredstva	-	-	(2.705)	204.699	-	-	201.994

Kreditna tveganja

Za obvladovanje tveganja kreditne bonitete se kot osnova vedno upošteva lastna ocena tveganja upravljavca na podlagi dostopnih informacij o izdajateljih/bankah. Pri nakupu dolžniških finančnih instrumentov tujih izdajateljev in pri sklenitvi depozitnih pogodb s tujimi kreditnimi ustanovami se poleg tega določi najnižjo sprejemljivo oceno bonitete izdajatelja (finančnega instrumenta) oziroma banke, ki jo objavljajo bonitetne agencije. Pri sklenitvi depozitnih pogodb z domačimi bankami, bankami v državah članicah EU ali prvovrstnimi tujimi bankami praviloma zadostuje, da imajo te kreditne ustanove ustrezno dovoljenje svojih nadzornih oblasti za opravljanje bančnih storitev.

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2018

v EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2018
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	750.162	594.380	-	1.344.541
Dolžniški vrednostni papirji	750.162	594.380	-	1.344.541
Skupaj finančne naložbe	750.162	594.380	-	1.344.541
Terjatve	-	-	63.117	63.117
Denar in denarni ustrezniki	-	364.028	-	364.028
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	750.162	958.408	63.117	1.771.686

Največja izpostavljenost kreditnemu tveganju po razredih finančnih sredstev na dan 31. 12. 2017

V EUR	AAA-A	BBB-B	Brez kreditne ocene	Skupaj 31. 12. 2017
Finančna sredstva po pošteni vrednosti preko IPI	-	637.700	-	637.700
Dolžniški vrednostni papirji	-	637.700	-	637.700
Skupaj finančne naložbe	-	637.700	-	637.700
Terjatve	-	-	61.102	61.102
Denar in denarni ustrezniki	-	315.361	-	315.361
Skupaj sredstva, ki so izpostavljena kreditnemu tveganju	-	953.061	61.102	1.014.163

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti

Vrednost premoženja na varčevalnem računu člana je vedno najmanj enaka zajamčeni vrednosti premoženja. V primeru, da se iz donosa naložb na kritnem skladu v posameznem obračunskem obdobju generirajo presežki iz donosnosti nad zajamčeno donosnostjo, se ti razporejajo po posameznih varčevalnih računih. Če upravljavec v posameznem obračunskem obdobju ne doseže zajamčene donosnosti, se primanjkljaj najprej pokrije iz že oblikovanih rezervacij za presežke kritnega sklada, šele v primeru, ko ti za pokrivanje zajamčene donosnosti niso zadostni, se razlika krije iz lastnih virov zavarovalnice.

Tveganje nedoseganja zajamčene donosnosti se obvladuje z ustrezno strukturo in ročnostjo ter donosnostjo naložb kritnega sklada v skladu z obvladovanjem obrestnega tveganja.

Operativno tveganje

Operativna ali nefinančna tveganja se nanašajo na druge vidike poslovanja kritnega sklada in jih upravljavec obvladuje z natančno opredeljenimi postopki, uporabo ustrezne informacijske podpore in predvidenim načinom ukrepanja v razmerah, ki odstopajo od običajnih. Na strani naložb to velja za tveganje sprejemanja odločitev v nasprotju z naložbeno politiko in strategijo kritnega sklada, tveganje kršitve pravil o naložbah in poslih, tveganje prekoračitve pooblastil ter napak in zlorab pri sklepanju poslov za račun kritnega sklada, tveganje neustrezne hrambe finančnih instrumentov in poravnave z njimi, tveganje napačno obračunanih poslov in tveganje nepravočasnega zagotavljanja ustrezne likvidnosti kritnega sklada.

Doseganje zajamčene donosnosti pokojninskih varčevanj z DPF-komponento

Upravljavec mora izpolnjevati zahteve po doseganju minimalne zajamčene donosnosti sredstev, ki se nanašajo na pokrivanje obveznosti iz pogodb pokojninskih varčevanj z DPF-komponento, zato je izpostavljen tveganju, da donosnost ne bo dosežena. Zaradi nedoseganja donosnosti mora upravljavec razliko do zajamčene donosnosti zagotoviti iz lastnih sredstev. Več o tem je pojasnjeno v poglavju 4.7.3.

Tveganje spremembe drugih cen

Cenovno tveganje predstavlja tveganje spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev, katerih cene se lahko spreminjajo zaradi makroekonomskih razmer (sistematično tveganje) oz. samega poslovanja (nesistematično tveganje).

Tveganje spremembe tržnih cen lastniških vrednostnih papirjev upravljavec minimizira z upoštevanjem najvišjega dopustnega deleža tovrstnih naložb, s čimer omejuje sistematično tveganje in z razpršitvijo naložb v lastniške vrednostne papirje, s čimer omejuje nesistematično tveganje spremembe tržnih cen.

Analiza občutljivosti tržnih tveganj

Dejavniki

Metode in predpostavke, uporabljene pri pripravi analize občutljivosti za tiste vrste tržnih tveganj, katerim je kritni sklad izpostavljen, so podane v nadaljevanju.

Dejavnik občutljivosti	Opis dejavnika
Obrestne mere	Vpliv na spremembo v tržnih obrestnih merah za ± 50 bp (to pomeni: če se tržna obrestna mera spremeni za 50 indeksnih točk (basic points), kolikšen je vpliv na čisto vrednost sredstev (ČVS). Sprememba za ± 50 bp predstavlja spremembo, večjo od 1 %, glede na spremembo obrestne mere v preteklem letu.
Sprememba cen finančnih sredstev	Vpliv na spremembe tržne cene finančnih sredstev se odraža pri spremembi cene delnice, cene ID-delnice, cene strukturiranih vrednostnih papirjev in cene vzajemnih skladov na dan 31. december 2018 za ± 15 %.

Analize občutljivosti

Analiza občutljivosti na spremembo obrestne mere

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba obr. mere +50 bp	(25.320)
Sprememba obr. mere -50 bp	15.849
31. decembra 2018	
Sprememba obr. mere +50 bp	(70.403)
Sprememba obr. mere -50 bp	47.855

Analiza občutljivosti na spremembe cen lastniških vrednostnih papirjev

v EUR	Prikaz učinka na ČVS
31. decembra 2017	
Sprememba cen delnic +15 %	151.352
Sprememba cen delnic -15 %	(151.352)
31. decembra 2018	
Sprememba cen delnic +15 %	136.361
Sprememba cen delnic -15 %	(136.361)

4.6 POJASNILA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA KRITNEGA SKLADA**4.6.1 Čista vrednost sredstev****Čista vrednost sredstev kritnega sklada**

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
I. SREDSTVA	2.680.761	2.023.178
II.B. Finančne obveznosti	-	-
II.C. Poslovne obveznosti	2.967	2.158
II.D. Druge obveznosti	3.900	4.575
III. Čista vrednost sredstev (I. – II.B. – II.C. – II.D.)	2.673.895	2.016.445

Čista vrednost sredstev predstavlja vrednost sredstev kritnega sklada, ki so na voljo za izplačila dodatnih pokojnin ali drugih pravic članov, določenih v pokojninskem načrtu.

Premoženje kritnega sklada ni dovoljeno posojati ali zastavljati.

4.6.2 Finančne naložbe**Finančna sredstva, izmerjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida - ob takojšnjem pripoznanju - stanje**

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	414.519	508.118
Tržni vrednostni papirji	414.519	508.118
Dolžniški vrednostni papirji	1.344.541	637.700
Tržni vrednostni papirji:	195.125	201.994
Državne obveznice	1.149.416	435.706
Skupaj	1.759.060	1.145.818

Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Lastniški vrednostni papirji	494.556	500.897
Tržni vrednostni papirji	494.556	500.897
Skupaj	494.556	500.897

Gibanje finančnih naložb

v EUR	Poštena vrednost skozi poslovni izid - ob takojšnjem pripoznanju	Merjena po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	Skupaj
Stanje 1. 1. 2017	-	735.672	735.672
Povečanje	1.264.628	-	1.264.628
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	19.874	-	19.874
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečaj)	-	11.432	11.432
Povečanje zaradi obresti	8.549	-	8.549
Zmanjšanje	(147.233)	(246.207)	(393.440)
Stanje 31. 12. 2017	1.145.818	500.897	1.646.715
Povečanje	768.315	374	768.689
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko IPI (tržni tečaj)	(21.400)	-	(21.400)
Spremembe poštene vrednosti (+/-) preko presežka iz prevred. (tržni tečaj)	-	(2.949)	(2.949)
Povečanje zaradi obresti	13.326	-	13.326
Zmanjšanje	(146.999)	(3.766)	(150.766)
Stanje 31. 12. 2018	1.759.060	494.556	2.253.616

4.6.3 Terjatve**Terjatve – stanje**

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Terjatve	63.117	61.102
Druge poslovne terjatve	63.117	61.102
Skupaj	63.117	61.102

4.6.4 Denar in denarni ustrezniki

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Denarna sredstva na računih bank	364.028	315.361
Skupaj	364.028	315.361

4.6.5 Obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Zavarovalno-tehnične rezervacije	2.673.896	2.016.439
Obveznosti za vplačila	2.673.833	2.007.668
Obveznosti za donos sklada	63	8.771
Ostale obveznosti	6.866	6.733
Skupaj	2.680.763	2.023.172

Na dan 31. 12. 2018 znašajo vplačila članov 2.673.833 evrov in predstavljajo čista vplačila (vplačila kosmate premije zmanjšana za vstopne stroške). V letu 2018 je bilo zaračunanih 3.102 evra vstopnih stroškov (v letu 2017 pa 2.766 evrov).

Donos, ki povečuje obveznost, je izračunan neto donos iz (kapitalskih dobičkov in izgub), ki je nastal ob upravljanju premoženja, zmanjšan za stroške upravljanja. Med ostalimi obveznostmi Skupina vodi kratkoročne obveznosti iz poslovanja.

Gibanje zavarovalno-tehničnih rezervacij

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Matematične rezervacije za vplačila in dosežen donos		
Stanje 1. 1.	2.016.439	1.325.933
Povečanje v obdobju	741.098	793.268
iz naslova vplačil	782.565	779.881
iz naslova doseženega donosa (po spremembi poštene vrednosti VP (+/-))	(41.467)	13.387
Zmanjšanje v obdobju	83.641	102.763
iz naslova vstopnih stroškov	3.102	2.766
iz naslova izplačil	80.770	101.586
iz naslova doseženega donosa	(231)	(1.589)
Stanje 31. 12.	2.673.896	2.016.439

4.6.6 Ostale obveznosti**Poslovne obveznosti**

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Obveznosti iz nakupa vrednostnih papirjev in drugih finančnih instrumentov		
Obveznosti do upravljavca kritnega sklada	2.596	2.056
Provizijo za upravljanje kritnega sklada	2.176	1.630
Vstopne provizije	421	426
Obveznost za odmerjeni davek	-	1
Druge poslovne obveznosti	370	100
Skupaj	2.967	2.158

Druge obveznosti

v EUR	31. 12. 2018	31. 12. 2017
Druge poslovne obveznosti	3.900	4.575
Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	3.900	4.575
Skupaj	3.900	4.575

Druge obveznosti so za leto 2018 znašale 3.900 evrov in zajemajo obveznosti iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila.

4.7 POJASNILA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA KRITNEGA SKLADA

4.7.1 Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic

Vrednosti vplačil za posamezne vrste pravic dodatnega pokojninskega varčevanja

Vrsta pravice pokojninskega varčevanja	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2018 do 31. 12. 2018 (v EUR)	Vplačila v obdobju od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017 (v EUR)
Pravica do odkupa iz naslova individualnih vplačil	129.774	175.223
Pravica do pripisa dobička	756.275	766.803

Pogodbene pravice članov dodatnega pokojninskega varčevanja so lahko različne, zato prikazujemo za leto 2018 vplačila po dveh vrstah pravic, in sicer vsa vplačila, ki imajo pravico do odkupa in vplačila, ki imajo pravico do pripisa dobička. Vplačila po pogodbah za leto 2018 s pravico do odkupa imajo lahko tudi pravico do pripisa dobička in obratno.

4.7.2 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2018

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	13.326	-	4	13.329
Finančni prihodki iz obresti	13.326	-	4	13.329
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	9.306	374	-	9.681
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	71.674	-	-	71.674
Finančni prihodki iz prenosa sredstev zaradi nedoseganja zahtevane zajamčene donosnosti	-	-	-	-
Drugi finančni prihodki	-	17	-	17
PRIHODKI OD NALOŽB	94.307	392	4	94.702
Odhodki za obresti	-	-	(1)	(1)
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(7.628)	-	-	(7.628)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(93.074)	-	-	(93.074)
ODHODKI NALOŽB	(100.702)	-	(1)	(100.703)
Neto finančni izid iz naložb	(6.396)	392	3	(6.001)

Finančni prihodki in odhodki naložb v letu 2017

v EUR	FN po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida - ob pripoznanju	FN merjene po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa	FN merjena po odplačni vrednosti (depoziti)	Skupaj
Finančni prihodki iz obresti in dividend	8.549	-	1	8.551
Finančni prihodki iz obresti	8.549	-	1	8.551
Finančni prihodki iz realiziranih dobičkov	895	3.407	-	4.302
Prevrednotovalni finančni prihodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko poslovnega izida	48.596	-	-	48.596
Drugi finančni prihodki	-	6	-	6
PRIHODKI OD NALOŽB	58.040	3.414	1	61.455
Izgube pri odtujitvi finančnih naložb	(976)	(1.316)	-	(2.292)
Prevrednotovalni finančni odhodki iz spremembe poštene vrednosti finančnih naložb preko izkaza poslovnega izida	(28.723)	-	-	(28.723)
ODHODKI NALOŽB	(29.699)	(1.316)	-	(31.015)
Neto finančni izid iz naložb	28.341	2.097	1	30.440

4.7.3 Prihodki iz vplačil upravljavca zaradi nedoseganja zjamčenega donosa

Zajamčena vrednost premoženja v tem kritnem skladu je enaka vsoti čistih vplačil na varčevalni račun, povečanih za zjamčeno donosnost od obračunskega dneva posameznega čistega vplačila do novega obračunskega dneva.

Zavarovalnica bo na vseh varčevalnih računih članov, ki vsebujejo kritni sklad z zjamčenim donosom, za vsak obračunski dan za del sredstev, ki je v kritnem skladu z zjamčenim donosom, vodila zjamčeno vrednost premoženja, vrednost premoženja in rezervacijo za nedoseganje zjamčene vrednosti.

Zajamčena vrednost premoženja se na posamezni obračunski dan izračuna kot produkt števila zjamčenih enot premoženja in vrednosti zjamčene enote premoženja na obračunski dan. Vrednost premoženja za del sredstev, ki je v kritnem skladu z zjamčenim donosom, je na posamezen obračunski dan enaka produktu števila enot premoženja v tem kritnem skladu in vrednosti enote premoženja tega kritnega sklada na obračunski dan.

Zagotavljanje zjamčene donosnosti na kritnem skladu z zjamčenim donosom se izvaja na naslednji način:

- na posamezni novi obračunski dan se izračuna zjamčena vrednost premoženja za vsak varčevalni račun člana, in sicer kot produkt števila zjamčenih enot na nov obračunski dan in vrednosti zjamčene enote na novi obračunski dan;
- na posamezni novi obračunski dan se izračuna vrednost premoženja za vsak varčevalni račun člana, ki je produkt števila enot premoženja na novi obračunski dan in vrednosti enote premoženja na novi obračunski dan;
- če je vrednost premoženja na posameznem varčevalnem računu člana nižja od zjamčene vrednosti premoženja, se za ta varčevalni račun oblikuje rezervacija za nedoseganje zjamčene vrednosti (v višini zjamčene vrednosti premoženja na varčevalnem računu, zmanjšani za vrednost premoženja na tem računu);
- rezervacije za nedoseganje zjamčene vrednosti na kritnem skladu z zjamčenim donosom so enake vsoti rezervacij za nedoseganje zjamčene vrednosti po vseh varčevalnih računih članov;
- vrednost rezervacij za nedoseganje zjamčene vrednosti na kritnem skladu z zjamčenim donosom ne sme presežati 20 % kapitala zavarovalnice;
- v primeru, ko vrednost rezervacij doseže 20 % kapitala zavarovalnice, le-ta najkasneje v 15 delovnih dneh od zadnjega obračunskega dne na denarni račun kritnega sklada vplača denarna sredstva v višini, ki zagotavljajo izpolnjevanje pogoja iz prejšnje alineje;
- zavarovalnica v višini rezervacij za nedoseganje zjamčene vrednosti vzpostavi ločeno evidenco sredstev, ki ustrezajo naložbeni politiki kritnega sklada.

Spodnja tabela prikazuje povprečno doseženo donosnost naložb iz pokojninskega varčevanja in zjamčeno donosnost na letni ravni.

Dejanski in zjamčeni donos

Pokojninska varčevanja	2018	2017
Dejanska donosnost naložb v obdobju	-1,76 %	0,54 %
Zahtevana (zjamčena) donosnost	0,72 %	0,85 %
Razlika obrestnih mer	-2,48 %	-0,31 %

Matematične rezervacije vključujejo tudi presežek iz prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo, ki nastane ob vrednotenju finančnih naložb na pošteno vrednost. Kritni sklad pokojninskih varčevanj namreč nima kapitala, zato upravljavac kritnega sklada, presežek iz prevrednotenja finančnih naložb evidentira kot povečanje matematičnih rezervacij.

Na dan 31. 12. 2018 je znašalo stanje obveznosti do članov v mirovanju 302.235 evrov.

4.7.4 Izplačila odkupnih vrednosti

v EUR	2018	2017
Redno prenehanje	(58.816)	(27.193)
Izredno prenehanje	(20.022)	(72.164)
- z izstopom iz varčevanja	(19.664)	(60.302)
- s smrtjo člana	(358)	(11.862)
Skupaj	(78.838)	(99.358)

Zgornja tabela prikazuje odhodke iz naslova odkupnih vrednosti in zajema izredne ter redne izstope. Redni izstopi so tisti, ki predstavljajo odločitev članov za prejemanje premij iz privarčevanih sredstev ob izpolnitvi pogojev za upokojitev. V letu 2018 jih je bilo za 58.816 evrov. V okviru izrednih prenehanj se jih velika večina, 19.664 evrov, nanaša na izstope iz varčevanja z dvigom privarčevanih sredstev, 358 evrov pa na izplačila zaradi smrti članov.

4.7.5 Prenos sredstev od/na drugega izvajalca in med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

v EUR	2018	2017
Prenos sredstev od drugega izvajalca	371.954	406.954
po kolektivnem pokojninskem načrtu	371.954	393.195
po individualnem pokojninskem načrtu	-	13.759
Prenos sredstev na drugega izvajalca	7.087	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	7.087	-
Skupaj	379.041	406.954

Prenosi sredstev iz pokojninskih skladov drugih izvajalcev so se glede na predhodno leto znižali za 35.001 evra oziroma za 8,6 odstotka in se nanašajo samo na prenose po kolektivnem pokojninskem načrtu. V letu 2018 je znašal prenos sredstev na druge izvajalce pokojninskih skladov 7.087 evrov.

Prenosi sredstev med kritnimi skladi v skupini kritnih skladov

	2018	2017
Prenos na kritni sklad	Prenos iz kritnega sklada AS Zajamčeni od 60	Prenos iz kritnega sklada AS Zajamčeni od 60
Kritni sklad AS Drzni do 50	-	645
po kolektivnem pokojninskem načrtu	-	645
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	1715	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	1715	-

	2018	2017
Prenos iz kritnega sklada	Prenos na kritni sklad AS Zajamčeni od 60	Prenos na kritni sklad AS Zajamčeni od 60
Kritni sklad AS Drzni do 50	10.472	-
po kolektivnem pokojninskem načrtu	10.472	-
Kritni sklad AS Umirjeni med 50 do 60	11.508	13.078
po kolektivnem pokojninskem načrtu	11.508	13.078
Kritni sklad z zajamčenim donosom po PN-A01	4.309	-
po kolektivnem pok. načrtu	4.309	-

4.7.6 Obračunani stroški upravljavca

Odhodki v zvezi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada

v EUR	2018	2017
Provizija za upravljanje	(23.653)	(17.160)
Odhodki v zvezi z banko skrbnico	(4.264)	(3.624)
Odhodki v zvezi z revidiranjem	(4.566)	(5.610)
Odhodki iz posredovanja pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev	(8)	60
Drugi odhodki, ki v skladu s pravili upravljanja neposredno bremenijo kritni sklad	(17)	(19)
Skupaj	(32.509)	(26.353)

Med posameznimi odhodki v povezavi z upravljanjem in poslovanjem kritnega sklada prevladujejo provizije za upravljanje (z 72,76 %). Te so v primerjavi s predhodnim letom višji za 6.493 evrov v glavnem zaradi povečevanja vrednosti čistega premoženja po vplačilih obstoječih članov in vplačilih ob prihodu novih članov.

Provizije za opravljanje skrbniških storitev, ki jih prejema Abanka Vipa d. d. kot skrbnica premoženja kritnega sklada, so v letu 2018 znašali 4.264 evrov (v letu 2017 pa 3.624 evrov).

Upravljavca lahko v breme kritnega sklada obračunava tudi stroške iz naslova dajanja revizorjevega zagotovila pri pregledu letnega poročila. Za leto 2018 so ti stroški znašali 4.566 evrov.

4.7.7 Posli z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami

Pokojninski kritni sklad v razmerju z upravljavcem, skrbnikom in povezanimi osebami se je v letu 2018 nanašalo na sklepanje pokojninskega varčevanja in na s pogodbami povezano vplačevanje.

Med posli s povezanimi strankami bi lahko ob nastanku dogodka razkrivali tudi izvajanje odkupov članov kritnega sklada in prenose sredstev. Poslovanje se lahko nanaša tudi na plačila in izplačila provizij kot so provizije za upravljanje kritnega sklada in sklepanje ipd.

Prodaja kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavca kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	3.266	2.629
Druge povezane družbe	35.534	38.541
Skupaj	38.799	41.170

Nabava kritnega sklada pokojninskih varčevanj

v EUR	2018	2017
Upravljavca kritnega sklada KD Skladi d. o. o.	479	-
Druge povezane družbe	4.407	-
Skupaj	4.886	-

4.8 REZULTAT POSLOVANJA S SREDSTVI ČLANOV KRITNEGA SKLADA IN PRIPIS DOBIČKA

Kritni sklad AS Zajamčeni od 60 je imel v primerjavi s predhodnim letom, ko je bila donosnost sklada pozitivna, v letu 2018 negativno donosnost in sicer -1,76 %, kar je pod zajamčeno donosnostjo, ki je na dan 31. 12. 2018 znašala 0,72 %.

Zavarovalnica v višini rezervacij za nedoseganje zajamčene vrednosti vzpostavi ločeno evidenco sredstev, ki ustrezajo naložbeni politiki kritnega sklada. V letu 2018 je v ta namen bilo vodenih za 66.482 evrov drugih zunaj bilančnih obveznosti kritnega sklada.

Ob izplačilu odkupne vrednosti zavarovalnica izračuna odkupno vrednost premoženja na osebnem pokojninskem računu člana za sredstva iz sklada z zajamčenim donosom, in sicer tako, da je na obračunski dan najmanj zajamčena vrednost premoženja na osebnem pokojninskem računu. Na to odkupno vrednost zavarovalnica obračuna prispevke in davke v skladu z veljavno zakonodajo.

4.9 DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po koncu poročevalskega obdobja in pred zaključkom računovodskih izkazov ni bilo dogodkov, ki bi lahko vplivali na izdelane računovodske izkaze kritnega sklada za leto 2018.

